5373/26/

2

A BUDAPESTI IV. KERÜLETI KÖZSÉGI

(VÁCI-UTCA 43. SZÁM)

LEÁNYGIMNÁZIUM ÉS FELSŐBB LEÁNYISKOLA

TIZENKILENCEDIK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1913–14. ISKOLAI ÉVRŐL.

SZERKESZTETTE:

BELLAAGH LÁSZLÓ

IGAZGATÓ.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS HÁZINYOMDÁJA. — 1914 —

A BUDAPESTI IV. KERÜLETI KÖZSÉGI

(VÁCI-UTCA 43. SZÁM)

LEÁNYGIMNÁZIUM
ÉS FELSŐBB LEÁNYISKOLA

TIZENKILENCEDIK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1913–14. ISKOLAI ÉVRŐL.

SZERKESZTETTE:

BELLAAGH LÁSZLÓ

IGAZGATÓ.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS HÁZINYOMDÁJA. — 1914 —

A svájci földrajztanítás.

Írta: Dr. Erődi Kálmán.

I.

Svájc tanításügyét három főelv hatja át:[1]) a kicsiny állam politikai és kulturális feladata, a hazai véderő fizikai, intellektuális és erkölcsi alapjainak fenntartása és erősítése, végül a politikai felelősségérzet szisztematikus és tudatos kiképzése.

Ennek megfelelően közoktatásügyük a nemzet legendaszerű hazaszeretetét ápolja és az ország haladása érdekében kamatoztatja. Míg eddig az a hegyi népnek ösztönszerű érzése volt, most okszerű nevelő-tanítás által öntudatos, földrajzi helyzetüknek megértéséből származó erénnyé alakult át. Svájc bebizonyítja a világnak, hogy a kicsiny állam fennállására, önállóságára szükség van, mert a kultura előbbre vitelében a nagy nemzetekkel is felveszi a versenyt. Szabadságának biztosítása céljából a nemzetnek apraja-nagyja képzett katona.

Nemzeti hivatásuk országuk természeti, gazdasági és politikai helyzetének megismeréséből és megértéséből következik.

Az állampolgár ilyetén nevelése Svájcnak exisztenciális kérdése, amit oly következetesen, minden fokon érvényesítve, egy országban sem találunk meg. Ezért fordítanak oly nagy gondot az egész tanításügyben a svájci történelem és földrajztanításra, melyek az állampolgári nevelés legnevezetesebb eszközei. A szövetséges államok részéről a „Vaterlandskunde“ kiváló

[1]) L. Paul Rühlmann. Die Idee des Staatsbürgerlichen Erziehung in der Schweiz.

figyelemben részesül. Minden iskolafajban a tanítás a szülőföld és haza beható ismeretén alapszik. A „primar"-ban (elemi isk.) kezdik, a „secundar"-ban (polgári isk.) folytatják és a középiskolákban rendesen megismételve fejezik be. Országuk természeti szépségeinek gondos megismertetésével nemcsak rajongó hazaszeretetüket, hanem annak turisztikai kihasználásával egyúttal megélhetésüket célozzák. Megmutatják a boldogulás útját avval, hogy feltárják gazdasági előnyeit és hátrányait. Miként lehet azokat legjobban értéksíteni, kihasználni s a nehézségeket ellensúlyozni. A szoros gazdasági kapcsolatban álló szomszédos országokkal való foglalkozás természetszerű szükség. Ezért a svájciak népiskolai földrajza elsősorban elemi nemzetgazdaságtan (Volkswirtschaftslehre). A 7 vagy 8, Bernben 9 osztályú elemi iskolából kikerülő svájci tanuló jól ismeri hazája természeti szépségeit, gazdasági helyzetét és államszervezetét.

De Svájc a külföld földrajzát sem hanyagolja el. Annak gondos feldolgozása a középiskoláknak és az egyenrangú szakiskoláknak feladata. Nívójának megértésére előre kell bocsájtanom azt, hogy a középiskola az elemi iskola V. vagy VI. oszt.-ból kapja növendékeit, 11 vagy 12 esztendős korban. Előzőleg már 3—4 éven át foglalkoztak hazájuknak és a környező országoknak. földrajzával.

Nyilvánvaló, hogy a svájci középiskolai tanulók nagy előnyben vannak. A mi deákjainknál egy-két évvel idősebbek, amikor a földrajztanulást megkezdik, tehát érettebb, szellemileg fogékonyabb tanulók. Az évkülönbségnek megfelelőleg a geográfiát 1—2 évvel hosszabb ideig tanulták. Az alaposabb tudással párosult nagyobb érettség jótékony hatása természetesen a tanítás egész vonalán érezhető. Heti kevesebb óraszám mellett is nagyobb eredményt érnek el, aminthogy a földrajz többnyire heti két órában szerepel. A külfölddel 3—4 éven át foglalkoznak, ami a magyar földrajztanítással szemben ismét 1—2 évi előnyt jelent.

Még inkább szembetűnik a svájci földrajzoktatás fölénye, annak gyakorlati iránya, ha az anyag tantervi elosztását és feldolgozását vesszük elbírálás alá.

II.

A 22 köztársaságból (kantonból) álló szövetséges állam tanügyének tanulmányozása nem könnyű feladat. A közoktatásügy mindenik kantonnak autonóm ügye s igy egymástól több-kevesebb eltérést mutat. Tanulmányom alapjául Zürich, Luzern, Bern német és Vaud, Genève francia kantonok szolgáltak, mint a melyek az ország pedagógiai törekvéseit legjobban képviselik.

A zürichi tanterv[1]) a földrajztanítás célját a középiskolák számára a következőkben állapítja meg:

1. *Általános földrajz és országok ismertetése.* (Länderkunde). Az érdeklődés felébresztése a különböző földterületek jellegének megértetéséhez. A térképjeleknek és a hivatalos svájci térképnek folyékony és helyes olvasása.

Megértése azon hatásoknak, amit a fizikai tényezők a föld felszínére, növény- és állatvilágára, az emberek gazdasági életére gyakorolnak. Továbbá azon befolyásról, amit az ember a természetre gyakorol.

A ma fönnálló nevezetesebb államok ismertetése.

2. *Matematikai földrajz.* A csillagászati trigonometria elemeinek ismertetése. A Föld helyzete a Naprendszerben. A csillagok látszólagos mozgásának, a hely és idő meghatározásának matematikai tárgyalással való megértetése.

Ezzel szemben a most érvényben levő gimn. tantervünkben a földrajztanítás célja a következő szintelen sorokban van kifejezve: „A Föld természeti viszonyainak s ezek alapján a nevezetesebb országok és népek állami, gazdasági és műveltségi jelen állapotának ismerete főtekintettel hazánkra". Mennyivel magasabb célt és mennyivel gyakorlatibb irányt jelöl a zürichi, amely

[1]) Programm der Kantonsschule in Zürich, 1913.

egyúttal az oknyomozó tárgyalást kívánja, míg a mienkből a holt statisztika rí ki.

A két táblázatban szembeszökő, hogy a tárgyalás alapjául felvett 5 kantonban a középiskolai földrajztanítás úgy heti óraszámaiban, mint anyagának elrendezésében igen nagy változatosságot mutat.

A lausannei collège kivételével a 8 osztályú iskolákban a földrajz heti 10, 12, 14 sőt 16 óra, azaz éppen kétszer annyi mint nálunk. Ezek között a berni reáliskolát illeti az elsőség, ahol mind a 8 osztályban heti 2—2 órában, míg a gimnáziumban (Literarschule) hasonló módon csak 7 osztályban tanítják.

A lausannei felsőbb leányisk. és leánygimnáziumban (II. 3.) szintén valamennyi osztályban van földrajzoktatás, azonban csak heti 12 óraösszeggel. Ugyanez az óraszám a luzerni gimnáziumban (I. tábl. 2.), 6 osztály között oszlik meg, a 7 osztályos reál pedig a nevezetes reálstudiummal csak 5 éven át foglalkozik. Igaz, hogy a tanulók 12 éves korban lépnek a reáliskolába és előzőleg már 3 éven át tanulták a földrajzot.

Hasonló az eset a zürichi 7 osztályos középiskolákban (I. tábl. 3.), ahol a földrajztanítás a reálban 6 évre, a gimnáziumban 4 évre szorítkozik. Éppen ezért az utóbbi a heti 8 óraszám mellett is nívóban fölülmúlja hazai földrajzoktatásunkat. — De legintenzívebb a geografia tanítása Genève kantonban, ahol a 7 osztályos intézetek 3 fajtájában (II. tábl. I.) heti 15 óra, a felsőbb leányiskolában és gimnáziumban 14 óra, a fiúgimnáziumban 13 óra jut a földrajzra. Itt már egyes évfolyamokban 3 órás tárgyként szerepel. Ha számba vesszük továbbá azt, hogy az említett iskolafajok 5 elemi elvégzése után, 12. évük betöltésével kapják tanulóikat és már 3 évig beható földrajztanításban részesültek, — akkor megérthetjük: ez a nívó követésre méltó, megvalósításra érdemes. Természetesen mi azt csak úgy érhetjük el, ha a 8 osztályon végig vezetett tantárgyban a tanulók nagy korkülönbségét az emelt óraszámokkal pó-

3. Zürich

Tanuló életkora	Előzőleg hány éven át tanult földrajzot?		
		Unteres Gymnasium.	
G. R. 12	3	Bevezetés a térképismertetésbe. Ált. földr. elemei. Európán kívüli földrészek áttekintése ... 2 óra	
G. R. 13	—	Európa áttekintése. Svájc ... ... 2 óra	
		Literargymnasium.	*Realgymnasium.*
G. R. 14	—	Európa országai, különösen gazdasági állapotuk. Svájcra fontosak beható tárgyalása ... 2 óra	
G. R. 15	—	Európán kívüli országok ... ... 2 óra	Európa országai folyt. Európán kívüli országok ... ... 2 óra
G. R. 16	—	—	Európán kívüli országok (folytatás) ... 2 óra
G. R. 17	—	—	Matematikai földrajz ... ... 2 óra
G. R. 18	—	—	—
—	—	—	—
—	—	Heti óraszám ... 8 óra	Heti óraszám ... 12 óra
		Természetrajzból:	
		VI. oszt. Mineralógia, geológia ... ... 2 óra VII. oszt. Embertan ... ... 2 óra	
—	—	A literárgymnáziumban 5, a reálgymnáziumban 6 osztályon át tanítják.	
		Történelem:	
		Lehetőleg a földrajzzal párhuzamosan halad (mind a 7 osztályban tanítják).	

toljuk. Azért örömmel kell üdvözölnünk az Orsz. K. T. E. földrajzi reformbizottságának — a Miniszter úrhoz felterjesztett — ilyen irányú tervezetét. A legjobb külföldi mintát csak megközelíteni nem elégséges, elérni föltétlenül szükséges felülmúlni előrelátó okosság, mert évtizedekre szánt reformunk a haladó nyugattól előbb-utóbb ismét elmarad. Így a svájciak jelenlegi földrajzi oktatásukkal már nincsenek megelégedve; körülbelül ugyanazon panaszokat halljuk, mint hazánkban. Valóban, ha a történelemmel hasonlítjuk össze, amely valamennyi iskolafaj mindenik osztályában kellő óraszámot nyert, avagy a természetrajzzal, amely hasonlóan frequentált, akkor belátjuk panaszuk jogosságát.

Mivel a legtöbb iskolatípus két tagozattal bír, a földrajz tanítása két fokozatot mutat. Különösen Bern (I. tábl. I.) és Genève (II. tábl. 1.) kantonok középiskolái tűnnek ki arányos tagoltságukkal. Előbbi 4—4, utóbbi 3—4 osztályos ciklusra oszlik. A mi állapotainkkal való összevetésre kiválóan alkalmasak, amennyiben itt már megoldottnak látjuk azt a kívánságot, amit Jankovics Miniszter Úr a hazai modern földrajztanítással szemben is kifejezett: az anyag két fokozaton megismétlődik. A berni progymnasium-ban a hiányos előkészültség miatt, mindjárt kezdetben, a haza ismertetése 2 évet foglal le. A IV. oszt.-ban mielőtt a növendékek megoszlanának az alkotmánytannal újra tárgyalás alá kerül és a VIII. oszt.-ban megismétlik. Ugyanezen szempontok késztették az O. K. T. E. földrajzi reformbizottságát hasonló állásfoglalásra, amikor tervezetében Magyarország geográfiáját 3 osztályba veszi fel. Európa a berni tantervben — fontosságához mérten — szintén 3-szor szerepel, míg a többi világrészek csak egyszer. Feltünő, hogy Európa után a IV. oszt.-ban Amerikával foglalkoznak. Ennek oka az, hogy Svájc gazdaságilag az Új világrésszel szoros nexusban él. Németország beható tárgyalása és ebben leli magyarázatát.

Genéve földrajzi tantervén meglátszik, hogy iskolái érettebb tanulókkal foglalkoznak és az elemiben (9—12

éves korukban) a földrajz anyagát már egyszer átvették. Ilyen föltételek nélkül évenkint oly sokat nem dolgozhatnának fel. A genfi deák elemi és középiskolai tanulmánya alatt a földrajz teljes anyagát éppen három ízben hallja. Ez nagyrészt W. Rosier államtanácsos, tanügyminiszter érdeme, aki előbb az egyetemen a geografia tanára volt. Kitünő földrajzi és történelmi tankönyvei az egész francia Svájcban közkeletnek örvendenek.

III.

A svájci földrajztanítás magas színvonalát első sorban fejlett módszerének köszönheti. — A tanterv a szaktanító segítségére sietett, amidőn az anyagot az adott körülményekhez és kerethez képest módszeresen elrendezni törekedett. A geografia nem áll izoláltan a tantárgyak között, hanem szerves kapcsolatban van természettudományokkal és a történelemmel. Utóbbi színterét vagy az előző évben vagy ugyanakkor ismerteti meg. — Az O. K. T. E. földrajzi és történelmi reformbizottságának figyelmét nem kerülte el ez a követelmény. Tervezetében a két tárgyat szoros korrelatióba hozni igyekezett. Svájcban némelyik berni és lausanne-i iskolában a kapcsolat ideálisan tökéletes.

A kicsiny köztársaság a tárgyak metodikájában vezető szerepet játszik. A tanszabadságot úgy értelmezi, hogy tanítóinak, még a tantervkeretein túl is önállóságot biztosít, ami a kisérletezést, a próbálgatást lehetővé teszi és a megfelelő módszer kialakulását segíti elő. Ezért sereglenek ide oly nagy számmal az idegenek. Hospitálásaim alkalmával nagynémet, norvég, svéd és finn tanférfiakkal találkoztam.

Míg nálunk a földrajztanítás módszere a kezdet nehézségével küzd, Svájcban igen fejlett, mondhatnám kiforrott. A földrajz ott nem üres adathalmaz, nem emlékezetterhelő, hanem értelemfejlesztő tárgy. Alapja a rendszeresen és következetesen keresztülvitt térképolvasás, mely különböző fokon vissza-visszatérve koncentrikusan bővül. A szülőföld, annak képe és térképe

közt az átmenetet gondosan kidolgozzák, mert jól tudják: „Die karte ist das eigentliche Lesebuch für den Geographie-Unterricht". Ennek megfelelőleg kitünő fali- és kézitérképek készítéséről gondoskodtak. Tudvalevő dolog, hogy a svájci kartografia világhirű. A maga nemében páratlan svájci topografiai térkép (mérték: 100.000) Dufour generális vezetése mellett (1833—1865.) készült és jelenleg a „Berner Alpiner Múzeumban" van. A legtöbb hasonló méretű mappa Perron reliefjéről készül. Az iskolai térkép kisebb arányú (1 : 200.000), míg kézi atlaszul a berni Kümmerle kitűnő, színes művei (1 : 600.000) használatosak. A hivatalos iskolai falitérképet a Svájci Szövetségtanács adta ki és nem egy kézi atlasz az ő szerkesztésében látott napvilágot.

A relieftérképek a fentiek méltó kiegészítései. Svájcnak különböző vidékeiről számtalan -szebbnél-szebb, művészi kivitelű ilyen szemléltető eszközök állanak a földrajztanítás szolgálatában. Legjobban meglepett a genève-i angol kertben a hatalmas méretű (6·5 m. hosszú, 4·75 m. széles) Mont-Blanc relief. A fába vésett remek alkotáson Etienne Sené 10 évig dolgozott. A már említett berni múzeumban a domborművű térképek egész tömegével találkozunk. A svájciak már ott tartanak, hogy hazájukat azokról készült térképeken taníthatják.

A nyilvános geografiai és geológiai gyűjtemények elsősorban didaktikai célokat szolgálnak. Minden ábra, minden tárgy alatt rövid, de kimerítő magyarázatra talál a szemlélő, úgy hogy a laikus is teljesen eligazodik. A „Berner Alpiner Múzeum" pl. a legjobb fizikai földrajzi tankönyv. Ami térképet és szemléltető képet a svájciak maguk nem tudnak előállítani azt külföldről, többnyire Lipcséből hozatják.

A szemléltető eszközökben való gazdagság és a vetítésre is berendezett földrajzi előadótermek lehetővé teszik az intenzív, eredményes munkát. A tanár mindent a térképről vagy ábráról olvastat le. Folyton kérdez, folyton fejteget, amire a tanulók rövid, szabatos mondatokban felelnek. A beszámolás sem történik másként. Az egész

óra anyagát többnyire rövid vázlatban állítják össze s a tanár annak elmondásával, kérdésekre adott feleletekkel megelégszik. Azonban mindig megyőződik arról, hogy növendékei teljesen értik azt. Ha hiányt tapasztal, ismételt rávezetéssel, következtetésekkel magával a tanulóval javíttatja a hibát. A tanalak tehát nem a közlő, hanem a kérdve-kifejtő, socraticus, okadatoló. Ezért a tanulók felelete nem tetszetős, de tudásuk, mivel az eredményeket maguk vonják le, eredetibb, mélyebb és sokoldalúbb. A földrajzoktatás ott nem üres topografiai tárgyalás, hanem geológiai és fizikai alapon nyugvó kulturföldrajz.

Folyékony feleleteket csak akkor hallunk, ha a tanulók egy-egy geografiai olvasmányról számolnak be. Az összes tantervek a geografiai olvasmányokat minden fokon kötelezőnek irják elő.

De a svájci földrajztanítás az elméleten kívül rendszeresen vezetett kirándulásokon gyakorlati irányban mélyül és így igazi maradandó tudást ad. Örömmel tapasztalhatjuk, hogy a séták, kirándulások és tanulmányutak újabban nálunk is mind nagyobb teret hódítanak. Svájcban a félnapos séták igen gyümölcsözők, mert a tanmenetbe tervszerűen illeszkednek bele. Igen gyakoriak az 1—2 napos kirándulások. A legszakszerűbbek, mert osztályonkint a különböző tantárgyak szolgálatában állanak. A több napos tanulmányutak szintén osztálykirándulások és nem intézeti exkurziók, azért sokkal eredményesebbek. A célt különböző érettségű és képzettségű tanúlók miatt nem áldozzák fel. A berni városi gimnáziumban pl. a két ober-prima [1]) a mult tanévben 4 csoportban négy tanulmányúton vett részt. Egy-egyen 8—11 tanuló, 7—7 napig. Megkülönböztetnek [2]) 7 és 2 napos tanulmányutakat, félnapos természettudományi és technikai kirándúlásokat. Luzern és Zürich fiúiskolái

[1]) Ober-prima tanulói a VIII. osztály után még egy semestert hallgatnak és csak azután tesznek érettségit.

[2]) Jahres-Bericht über das Städtische Gymnassium in Bern 1913. S. 69—72.

inkább a 2—4 napos útakat kedvelik. A zürichi értesítőben ezt olvashatjuk[1]: „Am 26. Febr. machte fast die ganze Schülerschaft einen wohlgelungenen, wander vogelmässigen Ausflug an der Türlersee, sich einen sonnigen Taglang auf dessen prächtigem Eisspiegel zu erholen". Miért ne tehetnének a budapesti vagy más közelfekvő iskolák hasonló kirándulásokat télen a Balaton jegére, ahol nemcsak testük-lelkük üdülne a szórakozástól, hanem egyúttal megismernék a „magyar tenger" téli életét.

A zürichi leánygimnázium a leánynövendékek kirándulásaira nyujt követendő példát. A mult tanévben egy napos geológiai és történelmi kirándulásokon, kétnapos geográfiai és hétnapos természettudományi tanulmányutakon vettek részt. Szóval a praktikus Svájc a földrajztanítás eredményének növelésére a modern pedagógiának minden eszközét felhasználja.

Alábbiakban a mondottak kiegészítése és megvilágítása céljából még néhány tanítási órán szerzett tapasztalatamról óhajtanék beszámolni.

1. *A Zürichi Sekundarschule*[2] (Lintheschern-Platz) II. oszt.-ban a tanulók a Szuezi- és Panama-csatornát hasonlították össze.

Az osztályterem egyik falán Afrika és Amerika néma térképe függött, míg szemben vele a tanulók álltak s onnan feleltek a tanár rövid, preciz kérdéseire. A térképhez közel csak akkor mentek, ha hibát követtek el. A tanár előbb a két szoros geográfiai helyzetének fontosságát fejtegette s evvel kapcsolatban azok átvágásával nyerhető gazdasági (kereskedelmi) előnyöket. A kérdés történeti megvilágításáról sem feledkezett meg. Különösen szép volt a fáraók kora óta betömődött Szuezi-csatorna fiz. földrajzi fejtegetése.

2. *A III. oszt.-ban Észak-Amerika tárgyalásánál* egyik tanuló a Colorado Canon-ról szóló szorgalmi olvasmányt mondotta el. Folyékony előadását társai feszült

[1]) Programm der Kantons-schule in Zürich 1913. S 76.

[2]) A Sekundarschule-k megfelelnek a mi polgári iskolánknak; 6 elemi elvégzése után 12 éves korban jutnak a polg. I. oszt.-ba. A Sekundarschule 3 évfolyamos.

figyelemmel hallgatták. Majd szintén a Panama-szorossal és csatornával foglalkoztak. Látnivaló ebből, hogy a svájciak a földrajzi aktuálitásokat igen helyesen használják fel.

A szoros helyzetét a tanár a planiglobuson szemléltette. Magát az isthmost és közvetlen környékét pontos térképen mutatta be, amelyről a csatorna iránya, mérete, sőt szerkezete is (hosszmetszetben) világosan leolvasható volt. A tanár kifejtő kérdései alapján a tanulók erről feleltek. Utána Észak-Amerika rajzolását folytatták. A kész konturba csupán a folyókat és városokat rajzolták bele. A vázlatkészítés inkább a Francia-Svájcban divatozik, ahol a tanterv kötelezőnek írja elő. Német-Svájcban csak az alsó fokon használják.

3. A Limmatstrassen levő Sekundarschule II. oszt.-ban Dr. Gubler Svájcról tanított. Éppen július 1.-e volt, a Lötschbergbahn megnyításának napja. A tanár megragadta az alkalmat és a Berni Alpok orografiájának tárgyalása kapcsán a Lötschberg alagut fontosságát méltatta. A kis köztársaság negyedik nagy technikai alkotása ismét közelebb hozta Svájcot és az északi országokat Olaszországhoz. Nem kell a Rhône vagy a Reuss völgyébe kerülni. A Simplon nyert értékében. Ezután ennek a világcsodának a leírása következett. A tanulók az építés minden fázisát ismerték. Tanár és tanuló egyaránt rajzolták a megértéshez szükséges dolgokat. A Szent Gotthard-alagút csavarmenetes részeivel való összehasonlítása igen szemléltető volt. Mivel a Szent Gotthard Masszivumban a Vallisi és Berni Alpok vonulata összeolvad, azért itt egy átmetszés is elégséges. Ebből a szemléletes, hazájuk nagy alkotásainak annyi lelkesedéssel és szeretettel, annyi alapossággal való ismertetéséből megértettem, miért lett Svájc a vasút technikában vezető ország.

4. A zürichi leánygimnázium I. osztályában[1] Dr. Flückiger Svájc klimájáról tanított. A kiváló

[1]) A mi gimnáziumunk V. osztályának felel meg.

képzettségű, ismert nevű, modern geografus mintaszerű tanítást produkált. A szélfajtákat tárgyalta. A N. E. „Bise“ tulajdonságait (télen hideg, nyáron meleg, száraz szél) a tanulókkal vezettette le. Miként torlódik meg a Jura és Berner Oberland összeszűkülésénél, Genfnél, s okozza annnak, illetőleg a Léman-tónak annyira jellemző szeles időjárását. A W. vagy S. W. nedves szél („Taube“) tulajdonságai után a „Föhn“ ismertető jeleit és hatását világította meg. Miért látszanak ekkor tisztán az Alpok, miért öltenek a hómezők sárgás és az erdők lilaszínt? A svájci Schnefressernek nevezi a meleg, száraz szelet és szállóigéje: „Ohne Föhn kein Früling!“

Másrészt a Föhnkrankheit-ot okozza és óriási viharokat. Az ulmi tó viharát már Schiller is megörökítette. A gyakori égések (Altdorf) a föhntűzoltóság és a föhnrendőrség intézményét tették szükségessé.

Ez a svájci geográfia-tanítás! Érthetővé, világossá tétele mindannak, ami körülöttük történik, amiben élnek. Gyakorlati oktatás.

A *II. osztályban*[1]) ugyancsak dr. Flückiger Romániával foglalkozott.

A számonkérés alkalmával mindig örömmel hallottam az újra meg újra felhangzó „warum“? szót. Utána Bucuresci fővárost ismertette. Páris hatását a román ifjúság művelődésére és a város fejlődésére. Belül modern metropolis nyugat-európai formával, kívül román típus, elhanyagolt mint falvai és többi alföldi városai. Itt az utcákat száraz időben fullasztó por, esős időben marasztaló sár jellemzi. Oka ennek a román alföld puha, málos altalaja, mely a meleg és kevés csapadék miatt erősen porzik. Nem így Svájcban, ahol a kemény kövek miatt az utcákat még kövezés nélkül is könnyű tisztán tartani. A románok életmódjáról és megélhetéséről hű képet rajzolt. Majd sok szó esett a zsidókérdésről, amit igen helyesen fejtegetett.

6. *A zürichi* régi gimnázium (Rämistrasse) IV.

[1]) A mi gimnáziumunk VI. osztályának felel meg.

osztályában nagyon tanulságos gazdaságföldrajzi tanítást hallgattam. Dr. Letsch Franciaországból a „Champagne“ és „Brie“ vidékét ismertette, azután Párisra tért át. Az említett oknyomozó módszerre itt nyílott a legjobb alkalom, azért a tanítás menetét úgy közlöm, amint tanár és tanítvány egy-egy rész befejezése után vázlatban összefoglalták.

Champagne.

1. *Nedves Champagne*
   agyagos rétegek,
   meglehetős csapadék,
   ezért rét és gyümölcstermelés.
2. *Poros Champagne*
   mészkő felszín,
   ezért száraz,
   majdnem fátlan,
   rossz szántók.
   Kivált juhtenyésztésre alkalmas,
   ezért gyapjúipar.
   Szántók javítása agyaggal.
   A völgyek keleti oldalán bortermelés,
   feldolgozzák champagnere-re!
   Epernay,
   Reims,
   és Chalon sur Marne.
   A pincék krétába vájva II—III. emeletesek,
   szárazak, hidegek.
   Borkivitel évi 30 millió frank.

Ennyit jövedelmez a franciáknak az okszerű gazdasági kihasználás mellett az a vidék, amelyről az a szállóige: „mértföldje csak akkor ér egy frankot, ha nyúl szalad rajta keresztül“.

Páris felé haladva a Brie:
felszíne agyag és márga mészkövön.
Csapadék nagyobb, mint a környéken,
sok patak, elég víz mindenütt.

Következménye:
rét, állattenyésztés (Brie sajt).
Egyes település, sűrű lakosság.
Földművelés: búza, cukorrépa.
Erdőgazdaság.

Páris fekvésének, keletkezése okainak kifejtésére már nem jutott idő, mert a fenti összefoglalásokat természetesen beható oro-, hidrográfiai, klimatológiai stb. tárgyalás előzi meg térképolvasás alapján. Ehhez a tanárnak a legmodernebb eszközök állottak rendelkezésére. Tágas, világos, vetítésre is berendezett földrajzi előadóterem, amelyben a felvett anyaghoz szükséges összes térképek és egyéb szemléltetési eszközök helyet találtak.

7. *A berni reáliskola secunda*[1]) *osztályában dr. Bärtschi* Németország északi részéből a végzett anyagot fizikai földrajzi alapon kérte számon. A Nährung és Haff keletkezését a tanuló rajzzal magyarázta. Ezzel kapcsolatban az öblök gazdasági értékesítése és fenntartása került szóba. Más gyakorlati témák: a kieli csatorna fontossága, a keleti tenger szigetei és a szárazföld között a közlekedés lebonyolítása. A növendékek ezután a Seenplattet ismertették, különösen annak keletkezését. Miért haladnak a kelet-németországi folyók zegzugos irányban? Miként használták fel a természettől adott előnyöket a nagy német csatornahálózat kiépítésére?

Ime, más példa arra, hogyan válhatik a fizikai földrajzon alapuló tanítás gyakorlativá?

8. *A lausane-i Collège et Gymnase scientifique*[2]) *IV. osztályában általános földrajzi* tanítás volt. A tanár az őszi és tavaszi equinoctium és a nyári solistitium megértetése után a tanulókkal együtt két ábrában tüntette fel a Nap és Föld helyzetét. A tanultakat rövid mondatokba

---

[1]) A secundosztály a mi VII. osztályunknak felel meg.
[2]) Ez az iskolatípus 6 osztályos reáliskola. A Collège az alsó tagozat (alreál) 4 osztállyal, a gymnase a főreál 2 osztállyal. Az IV. oszt. az alreál első évfolyama, 12—13 éves tanulók.

foglalva, mint képmagyarázatot, az ábra alá írták. A tanóra végén minden tanulónak az adott méretek alapján készült precíz rajza volt, amely egyuttal tankönyvül szolgált.

* *
*

A vázolt tanítások mindenkit arról győzhettek meg, hogy a svájci földrajztanítás a legjobb irányban halad, mert minden ága kellő figyelemben részesül. Egyik sem nyomja el a másikat, a leíró- és kulturgeografia a geológia és természettudományi földrajz szilárd bázisán állva gyakorlati és képző tantárgy.

Azzá válik az anyagnak mintaszerű feldolgozása által. A földrajztanítás metódusa itt teljesen kialakult, tiszta, világos, a tanuló fejlettségéhez és az anyag természetéhez mért. Ennek megfelelően az eredményt kevesebb energia pazarlással és biztosabban érik el.

Mindennek titka tanári karának kiváló geografiai képzettsége, a szemléltető eszközöknek nagyfokú tökéletessége és mindenkor hazájuk érdekének szigorú szem előtt tartása.

Kapcsolástan.[1]) (Kombinatórika.)

A kapcsolástan a tárgyaknak a csoportosításával foglalkozik. A megadott tárgyakat elemeknek nevezzük és betűkkel vagy számokkal jelöljük, mint pl.:

$$a, b, c, \ldots$$

vagy

$$1, 2, 3, \ldots$$

vagy

$$a_1, a_2, a_3, \ldots ; b_1, b_2, b_3, \ldots$$

Azokat az elemeket, amelyek a természetes sorban előbb állnak, alacsonyabbaknak; míg az utóbb állókat magasabbaknak mondjuk. Pl. *b* alacsonyabb, mint *c* vagy *d* és így tovább, ellenben b_5 magasabb, mint b_1, b_2, b_3, b_4.

Ha adva van *n* elem és ezek közül kiválasztunk *k* elemet, akkor ezeket egymásután bármily sorrendben felírva, az adott *n* elem valamelyik csoportját vagy komplexióját kapjuk. Pl.: legyenek az adott elemek *a*, *b*, *c*, *d*, akkor ezeknek néhány komplexiója

$$b,\ bac,\ cabd,\ bbaaac, \ldots$$

Ha valamely csoportban *k* elem fordul elő, akkor azt *k*-ad osztályú csoportnak nevezzük. Az első osztályú csoportokat unióknak, a másodosztályúkat ambóknak, a harmadosztályúkat ternóknak és így tovább hívjuk.

Két ugyanazon oztályú komplexió közül azt mondjuk magasabbnak, amelyben balról jobbra haladván az első különböző elemmel betöltött helyen magasabb elem áll.

Pl.: az

$$\overrightarrow{abcgfde},\ \overrightarrow{abcegdf}$$

csoportok közül az első a magasabb, mert a negyedik helyen az elsőben *g*, míg a másodikban csak *e* áll.

A kombinatórikának kettős feladata van:

1°. hogy az összes különböző csoportok számát felírja (teknikai feladata) és

---

[1]) A VIII. osztályú tanítványaim kedvéért közlöm ezt a tankönyvek tárgyalásától különböző tanmenetet. (A. M.)

2⁰. hogy az összes különböző csoportok számát meghatározza (matematikai feladata).

El kell döntenünk azt, hogy mikor mondjuk két komplexióról, hogy megegyezők (identikusak), vagy különbözők. Erre a kérdésre két különböző nézőpontból adhatunk választ:

1⁰. ha az egyes csoportokat nemcsak a bennük előforduló elemek, hanem azok elhelyezése szerint is megkülönböztetjük, akkor a csoportokat az adott elemek variációcsoportjainak nevezzük. Pl.:

12, 123, 321, 132, 4235, 2213

különböző variációcsoportok.

2⁰. Ha ellenben az egyes csoportokban nem vagyunk tekintettel az elemek sorrendjére, akkor azokat kombinációcsoportoknak nevezzük. Pl.:

123, 132, 213, ...

megegyező kombinációcsoportok, ellenben különböző variációcsoportok, de már

12, 123, 254, 112, ...

különböző kombinációcsoportok.

Az egyes csoportok alkotásában is különbséget teszünk, ha ugyanis az egyes csoportokban az adott elemek csak egyszer fordulnak elő, akkor a csoportokat ismétlés nélkül, ha pedig valamely csoportban valamely adott elem többször is előfordulhat, úgy a csoportokat ismétléssel képeztük. Beszélhetünk tehát 1⁰. variációcsoportokról *a)* ismétlődő elemek nélkül, *b)* ismétlődő elemekkel és 2⁰. kombinációcsoportokról *a)* ismétlődő elemek nélkül, *b)* ismétlődő elemekkel.

Végül megjegyezzük azt, hogy az olyan variációcsoportokat, amelyekben minden adott elem előfordul permutációcsoportoknak hívjuk.

Azt az eljárást, amellyel adott elemeknek minden variáció-, permutáció-, kombinációcsoportját felírjuk, variálásnak, permutálásnak, illetőleg kombinálásnak mondjuk.

Variációk.

Legyenek adva a következő elemek

$$a_1, a_2, a_3, \ldots a_{n-1}, a_n$$

akkor feladatunk abból áll, hogy 1⁰. felírjuk az összes variációcsoportokat és 2⁰. kiszámítsuk a különböző variációcsoportok számát.

A) Variációk ismétlődő elemek nélkül.

1°. *a)* Az uniókat könnyen felírhatjuk:

$$a_1,\ a_2,\ a_3,\ \ldots\ a_n.$$

b) Az ambókat az uniókból úgy alkotjuk, hogy minden unióhoz hozzákapcsoljuk a tőle különböző megadott elemeket:

$$\begin{aligned}
&a_1\text{-ből} \ldots a_1 a_2,\ a_1 a_3,\ a_1 a_4,\ \ldots\ a_1 a_n,\\
&a_2\text{-ből} \ldots a_2 a_1,\ a_2 a_3,\ a_2 a_4,\ \ldots\ a_2 a_n,\\
&a_3\text{-ból} \ldots a_3 a_1,\ a_3 a_2,\ a_3 a_4,\ \ldots\ a_3 a_n,\\
&\qquad\ldots\\
&\qquad\ldots\\
&a_n\text{-ből} \ldots a_n a_1,\ a_n a_2,\ a_n a_3,\ \ldots\ a_n a_{n-1}.
\end{aligned}$$

c) A ternókat az ambókból úgy képezzük, hogy minden ambóhoz hozzákapcsoljuk a benne elő nem forduló megadott elemeket:

$$\begin{aligned}
&a_1 a_2\text{-ből} \ldots a_1 a_2 a_3,\ a_1 a_2 a_4,\ a_1 a_2 a_5,\ \ldots\ a_1,\ a_2 a_n,\\
&a_1 a_3\text{-ból}\qquad a_1 a_3 a_2,\ a_1 a_3 a_4,\ a_1 a_3 a_5,\ \ldots\ a_1,\ a_3 a_n,\\
&\qquad\ldots\\
&\qquad\ldots\\
&a_n a_{n-1}\text{-ből}\ a_n a_{n-1} a_1,\ a_n a_{n-1} a_2,\ a_n a_{n-1} a_1,\ \ldots\ a_n a_{n-1} a_{n-2}.
\end{aligned}$$

d) Általában a k-ad osztályú csoportokat a $(k-1)$-ed osztályú csoportokból képezzük oly módon, hogy minden $(k-1)$-eshez hozzákapcsoljuk a benne elő nem forduló megadott elemeket.

2°. Jelöljük az n adott elemből alakított k-asok számát

$$V_k(n)\text{-nel.}$$

a) Annyi unió van, mint ahány adott elem, tehát

$$V_1(n) = n.$$

b) Az ambókat az uniókból képeztük. Minden unióban van 1 elem, tehát még $(n-1)$ elemet kapcsolhatunk hozzá. Minden unióból tehát $(n-1)$ új ambót származtathatunk, tehát az ambók száma $(n-1)$-szer annyi, mint az uniók száma, vagyis

$$V_2(n) = (n-1)\,V_1(n) = (n-1),\quad n = n\ (n-1).$$

c) A ternókat az ambókból származtattuk. Minden ambóban 2 elem van, tehát még $(n-2)$ elemet kapcsolhatunk hozzá. Minden ambóból $(n-2)$ ternót kaphatunk, tehát a ternók száma $(n-2)$-szer annyi, mint az ambók száma és így

$$V_3(n) = (n-2)\,V_2(n) = n(n-1)(n-2)$$

d) Ezen eljárást tovább folytatva

$$V_4(n) = (n-3)\,V_3(n) = n(n-1)(n-2)(n-3)$$
$$V_5(n) = (n-4)\,V_4(n) = n(n-1)(n-2)(n-3)(n-4)$$

és általában

$$V_k(n) = n(n-1)(n-2)(n-3)\ldots[n-(k-1)].$$

Az n elemből ismétlődő elemek nélkül képezett k-ad osztályú variációcsoportok számát megkapjuk, ha n-től kezdődő k egymásután következő és folyton csökkenő természetes szám szorzatát vesszük.

Ezen tételt így bizonyíthatjuk:

A k-ad osztályú csoportokat a $(k-1)$-esekből képeztük. Minden $(k-1)$-esben $(k-1)$ elem van, tehát még $[n-(k-1)]$ elemet kapcsolhatunk hozzá. Minden $(k-1)$-esből tehát $[n-(k-1)]$ új k-as csoportot származtathatunk, tehát a k-asok száma $[n-(k-1)]$-szer annyi, mint a $(k-1)$-esek száma, vagyis

$$V_k(n) = [n-(k-1)],\ V_{k-1}(n).$$

Per analogiam

$$\left.\begin{aligned} V_{k-1}(n) &= [n-(k-2)].\ V_{k-2}(n) \\ V_{k-2}(n) &= [n-(k-3)].\ V_{k-3}(n) \\ &\ldots \\ &\ldots \\ V_3(n) &= (n-2)\,V_2(n) \\ V_2(n) &= (n-1)\,V_1(n) \\ V_1(n) &= n. \end{aligned}\right\}$$

Ezen egyenleteket összeszorozva és mindkét oldalt egyszerűsítve

$$V_k(n) = n(n-1)(n-2)\ldots[n-(k-2)].[n-(k-1)].$$

A) Variációk ismétlődő elemekkel.

1°. Az uniók

$$a_1, a_2, a_3, \ldots a_n.$$

2°. Az ambókat az uniókból képezzük azáltal, hogy minden unióhoz hozzákapcsoljuk a megadott elemek mindegyikét:

a_1-ből $a_1a_1,\ a_1a_2,\ a_1a_3,\ldots a_1a_n,$
a_2-ből $a_2a_1,\ a_2a_2,\ a_2a_3,\ldots a_2a_n,$
a_3-ból $a_3a_1,\ a_3a_2,\ a_3a_3,\ldots a_3a_n,$
. . .
. . .
a_n-ből $a_na_1,\ a_na_2,\ a_na_3,\ldots a_na_n.$

3°. A ternókat az ambókból, a quaternókat a ternókból és így tovább általában a k-asokat a $(k-1)$-esekből képezzük azáltal, hogy minden $(k-1)$-eshez hozzákapcsoljuk a megadott elemek mindegyikét.

2°. Jelöljük az n adott elemből ismétléssel képezett k-ad osztályú variációk számát

$$V_k^i\,(n)\text{-nel.}$$

a) Az uniók száma megegyezik az adott elemek számával

$$V_1^i\,(n) = n.$$

b) Az ambókat az uniókból képezzük. Minden unióhoz n elemet kapcsolhatunk, tehát az ambók száma n-szer annyi, mint az uniók száma

$$V_2^i\,(n) = n.\ V_1^i\,(n) = n.\ n = n^2.$$

c) Hasonlókép

$$V_3^i\,(n) = n.\ V_2^i\,(n) = n^3$$
$$V_4^i\,(n) = n.\ V_3^i\,(n) = n^4$$

és általában

$$V_k^i\,(n) = n^k.$$

Az n adott elemből ismétlődő elemekkel alkotott k-ad osztályú variációcsoportok számát megkapjuk, ha n-et a k-ik hatványra emeljük.

Ezen tételt így bizonyíthatjuk:

A k-asokat a $(k-1)$-esekből származtatjuk. Minden $(k-1)$-eshez n elemet kapcsolhatunk, tehát a k-asok száma n-szer annyi, mint a $(k-1)$-esek száma

Hasonlókép

$$\left.\begin{aligned}
V_k^i\,(n) &= n.\ V_{k-1}^i\,(n).\\
V_{k-1}^i\,(n) &= n.\ V_{k-2}^i\,(n)\\
V_{k-2}^i\,(n) &= n.\ V_{k-3}^i\,(n)\\
&\ldots\\
&\ldots\\
V_3^i\,(n) &= n.\ V_2^i\,(n)\\
V_2^i\,(n) &= n.\ V_1^i\,(n)\\
V_1^i\,(n) &= n.
\end{aligned}\right\}$$

Ezen egyenleteket összeszorozva és egyszerűsítve

$$V_k^i\,(n) = n^k.$$

Permutációk.

A permutációcsoportokban minden megadott elem előfordul. Két esetet kell megkülönböztetnünk: *A)* a megadott elemek mind különbözők és *B)* a megadott elemek között egyenlők is vannak.

A) Ha a megadott elemek mind különbözők, akkor az n elemből alakított permutációcsoportok ugyanazok, mint az n elemből ismétlődő elemek nélkül képezett n-ed osztályú variációcsoportok.

Az ilyen permutációcsoportokat tehát ép úgy írjuk föl, mint az n elemből ismétlés nélkül képezett n-ed osztályú csoportokat és számuk $[P(n)]$ is megegyezik emezek számával

$$P(n) = V_n(n) = n(n-1)(n-2)\ldots 3.2.1 = \\ = 1.2.3\ldots(n-1).n = n!$$

Az n egymástól különböző elemből alakított permutációcsoportok számát megkapjuk, ha az 1-től n-ig haladó természetes számokat összeszorozzuk. Az ilyen szorzatok szimbóluma $n!$ (n felkiáltójel, n faktoriális, n fakultás vagy n faktorielle).

Ha az n elemből előállítható permutációkomplexiókat fel akarjuk írni és evégből az n elemből ismétlődő elemek nélkül alakítható n-ed osztályú variációcsoportokat képezzük, akkor tulajdonképen sok felesleges munkát kell végeznünk, mert ezen variációkat csak úgy tudjuk képezni, ha előbb az uniókat, ambókat, ternókat, ... $(n-1)$-eseket is mind felírtuk, amelyekre pedig nem is volt szükségünk. Felmerül tehát az a kérdés, vajjon nem lehetne-e n adott elem permutációit közvetlenül is felírni?

a) Legyen 1 adott elemünk, akkor az egyetlen permutációkomplexió.

$$a$$

b) Ha az adott elemek a, b; akkor a legalacsonyabb komplexió

$$a\,b$$

és ezen elemek felcserélésével

$$b\,a$$

máris megkaptuk a legmagasabb komplexiót.

c) Ha az adott elemek: a, b, c, akkor a legalacsonyabb komplexió

$$a\,b\,c,$$

a két utolsó elemet felcserélve

$$a\,c\,b.$$

Két utolsó elemet tovább már nem permutálhatjuk, hanem a harmadutolsó (első) helyre *a* helyett a közvetlenül magasabb elemet tesszük, míg a másik kettőt természetes sorrendben leírjuk

b a c

és ebből

b c a

Hasonlókép

c a b
c b a

Látjuk, hogy az utolsó komplexió a legmagasabb, tehát a permutálás be van végezve.

d) Legyenek az adott elemek: *a, b, c, d,* akkor a csoportok:

a b c d	*b a c d*	*c a b d*	*d a b c*
a b d c	*b a d c*	*c a d b*	*d a c b*
a c b d	*b c a d*	*c b a d*	*d b a c*
a c d b	*b c d a*	*c b d a*	*d b c a*
a d b c	*b d a c*	*c d a b*	*d c a b*
a d c b	*b d c a*	*c d b a*	*d c b a*

és így tovább.[1])

B) Ha a megadott elemek között egyenlők is vannak, akkor az egymástól különböző permutációkomplexiók száma alább száll. Ha pl. a megadott elemek: *a, a, a, b, c,* akkor a komplexiók:

a a a b c	*b a a a c*	*c a a a b*
a a a c b	*b a a c a*	*c a a b a*
a a b a c	*b a c a a*	*c a b a a*
a a b c a	*b c a a a*	*c b a a a.*
a a c a b		
a a c b a		
a b a a c		
a b a c a		
a b c a a		
a c a a b		
a c a b a		
a c b a a		

A komplexiók száma tehát ez esetben 20, holott 5 különböző elem esetében $5! = 120$-at kaptunk volna.

Általában legyen az *n* adott elem

$$\underbrace{a\,a\,a\ldots a}_{\alpha}\quad\underbrace{b\,b\,b\ldots b}_{\beta}\quad\ldots\quad\underbrace{l\,l\,l\ldots l}_{\lambda},$$

[1]) Az eljárás szabályát lásd a tankönyvben.

ahol az $a, b, c, \ldots l$ elemek rendre $\alpha, \beta, \gamma, \ldots \lambda$-szor fordulnak elő, miért is

$$\alpha + \beta + \gamma + \ldots + \lambda = n.$$

(Pl. a fentebbi feladatban $\alpha = 3$, $\beta = \gamma = 1$, tehát $\alpha + \beta + \gamma = 5$.)

Ha ezen n elemből alakítható különböző permutációkomplexiók számát meg akarjuk határozni, akkor így okoskodunk: lássuk el az egyenlő elemeket indexekkel

$$a_1 a_2 a_3 \ldots a_\alpha b_1 b_2 \ldots b_\beta \ldots l_1 l_2 \ldots l_\lambda$$

akkor az ezen elemekből alakítható komplexiók száma $n!$.

Rendezzük el ezeket a komplexiókat oly módon, hogy egy-egy osztályba azokat a komplexiókat tegyük, amelyekben pl. az a-tól különböző elemek egyazon helyen állnak, akkor minden osztályban annyi komplexió lesz, ahányszor az $1, 2, 3, \ldots \alpha$ elemekből permutációkomplexiókat képezhetünk, vagyis $\alpha!$. Ha ezen osztályokban az a-k indexeit elhagyjuk, akkor az egyes osztályokban azonos permutációkomplexiókat kapunk, tehát az egymástól különböző komplexiók száma már $\alpha!$-szor kevesebb lesz, vagyis $\frac{n!}{\alpha!}$. Hasonlóképen járhatunk el a többi elemekkel is, úgy, hogy arra az eredményre jutunk, hogy az egymástól különböző komplexiók száma

$$\frac{n!}{\alpha!\,\beta!\,\gamma!\ldots\lambda!}\text{-ra}$$

száll alá, hacsak 1!-on 1-et értünk. Képletben

$$P_n(\alpha, \beta, \gamma, \ldots \lambda) = \frac{n!}{\alpha!\,\beta!\,\gamma!\ldots\lambda!}.$$

Pl. abban a feladatban, amelyből kiindultunk:

$$P_5(3, 1, 1) = \frac{5!}{3!\,1!\,1!} = \frac{1.2.3.4.5}{1.2.3.1.1} = 4.5 = 20.$$

[Speciális eset. Legyenek az adott elemek: $a\,a\,a\,b\,c$, akkor először permutáljuk az a_1, a_2, a_3, b, c elemeket:

$a_1\,a_2\,a_3\,b\,c$	$a_2\,a_1\,a_3\,b\,c$	stb.	végül $c\,a_1\,a_2\,a_3\,b$
$a_1\,a_2\,a_3\,c\,b$	$a_2\,a_1\,a_3\,c\,b$		$c\,a_1\,a_2\,b\,a_3$
$a_1\,a_2\,b\,a_3\,c$	$a_2\,a_1\,b\,a_3\,c$		$c\,a_1\,a_3\,a_2\,b$
$a_1\,a_2\,b\,c\,a_3$	$a_2\,a_1\,b\,c\,a_3$		$c\,a_1\,a_3\,b\,a_2$
stb.	stb.		stb.

Rendezve

$$\left.\begin{array}{l} a_1\,a_2\,a_3\,b\,c \\ a_1\,a_3\,a_2\,b\,c \\ a_2\,a_1\,a_3\,b\,c \\ a_2\,a_3\,a_1\,b\,c \\ a_3\,a_1\,a_2\,b\,c \\ a_3\,a_2\,a_1\,b\,c \end{array}\right\}\text{stb.} \qquad \left.\begin{array}{l} a_1\,b\,a_2\,c\,a_3 \\ a_1\,b\,a_3\,c\,a_2 \\ a_2\,b\,a_1\,c\,a_3 \\ a_2\,b\,a_3\,c\,a_1 \\ a_3\,b\,a_1\,c\,a_2 \\ a_3\,b\,a_2\,c\,a_1 \end{array}\right\}\text{stb.} \qquad \begin{array}{r} \text{végül } c\,b\,a_1\,a_2\,a_3 \\ c\,b\,a_1\,a_3\,a_2 \\ c\,b\,a_2\,a_1\,a_3 \\ c\,b\,a_2\,a_3\,a_1 \\ c\,b\,a_3\,a_1\,a_2 \\ c\,b\,a_2\,a_2\,a_1 \end{array}$$

összesen $3! = 6$ összesen $3! = 6$ összesen $3! = 6$.

A komplexiók száma összesen

$$5! = 120, \text{ de ha } a_1 = a_2 = a_3 = a,$$

akkor 6—6 csoport 1—1-re redukálódik

a a a b c stb. *a b a c a* ... stb. végül *c b a a a*

tehát ezek száma

$$\frac{5!}{3!} = \frac{120}{6} = 20\Big].$$

Kétféle n adott elem permutációkomplexiói.

Legyen az n adott elem

$$\underbrace{a\,a\,a\,\ldots\,a}_{k} \qquad \underbrace{b\,b\,b\,\ldots\,b}_{(n-k)},$$

akkor az ezekből alakítható permutációkomplexiók száma

$$P_n(k,\, n-k) = \frac{n!}{k!\,(n-k)!}.$$

Ez a kifejezés azonban átalakítható. Ugyanis

$$\frac{n!}{k!\,(n-k)!} = \frac{1.2.3\ldots k.(k+1)(k+2)\ldots n}{1.2.3\ldots k.1.2.3\ldots(n-k)} = \frac{n(n-1)(n-2)\ldots(k+2)(k+1)}{1.2.3\ldots(n-k)}$$

vagy

$$\frac{n!}{k!\,(n-k)!} = \frac{1.2.3\ldots(n-k).(n-k+1)(n-k+2)\ldots n}{1.2.3\ldots k.1.2.3\ldots(n-k)} = \frac{n.(n-1)(n-2)\ldots(n-k+1)}{1.2.3\ldots k}.$$

Új szimbólumot vezetünk be. Jelentsen $\binom{n}{r}$ oly törtalakú kifejezést, amelynek számlálójában és nevezőjében rendre r szám szorzata áll ilyképen:

$$\binom{n}{r} = \frac{n(n-1)(n-2)\ldots[n-(r-1)]}{1.2.3\ldots(r-1).r} = \frac{n.(n-1)(n-2)\ldots(n-r+1)}{1.2.3\ldots(r-1).r}, \quad \ldots\ldots 1.$$

akkor az utolsó két egyenlet így foglalható össze:

$$\frac{n!}{k!(n-k)!} = \binom{n}{k} = \binom{n}{n-k} \quad \ldots\ldots 2.$$

Ezen egyenlet helyességet csupán arra az esetre mutattuk ki, ha k pozitív egész szám, tehát legalább is 1.

Az 1. egyenlet szerint, ha n pozitív egész, akkor

$$\binom{n}{n} = \frac{n(n-1)\ldots 3.2.1}{1.2.3\ldots(n-1).n} = 1.$$

Megállapodunk abban, hogy a 2. egyenlet akkor is érvényben maradjon, ha $k = 0$, mikor is

$$\binom{n}{0} = \binom{n}{n} = \frac{n!}{0!\,n!} = 1,$$

tehát meg kell abban is állapodnunk, hogy

$$0! = 1.$$

Kombinációk.

Legyenek az adott elemek

$$a_1, a_2, a_3, \ldots a_n,$$

akkor feladatunk abból áll, hogy 1⁰. felírjuk az összes kombinációkomplexiókat és 2⁰. kiszámítsuk a különböző kombinációkomplexiók számát. Minthogy az elemek sorrendjére nem vagyunk tekintettel, azért megállapodhatunk abban, hogy az egyes csoportokban az elemek mindig növekedő sorrendben kövessék egymást. Pl. az *acdbe* kombinációkomplexió rendezett alakja *abcde*.

A) Kombinációk ismétlődő elemek nélkül.

1⁰. *a)* Az uniókat könnyen felírhatjuk:

$$a_1, a_2, a_3, \ldots a_n.$$

b) Az ambókat az uniókból képezzük azáltal, hogy minden unióhoz hozzákapcsoljuk a nálánál magasabb megadott elemeket. Pl.

a_1-ből $\quad a_1 a_2, a_1 a_3, a_1 a_4, \ldots a_1 a_n,$
a_2-ből $\quad a_2 a_3, a_2 a_4, \ldots a_2 a_n,$
a_3-ból $\quad a_3 a_4, \ldots a_3 a_n,$
. . .
. . .
a_{n-1}-ből $\quad a_{n-1} a_n.$

c) A ternókat az ambókból képezzük azáltal, hogy minden ambóhoz hozzácsatoljuk a benne elő nem forduló magasabb megadott elemeket. Pl.

$a_1 a_2$-ből $\quad a_1 a_2 a_3, a_1 a_2 a_4, a_1 a_2 a_5, \ldots a_1 a_2 a_n,$
$a_1 a_3$-ból $\quad a_1 a_3 a_4, a_1 a_3 a_5, \ldots a_1 a_3 a_n,$
. . .
. . .
$a_{n-2} a_{n-1}$-ből $\quad a_{n-2} a_{n-1} a_n.$

d) Általában a k-ad osztályú csoportokat a $(k-1)$-esekből képezzük, úgy hogy minden $(k-1)$-eshez hozzácsatoljuk a benne elő nem forduló magasabb megadott elemeket.

e) Az n elemből alakítható egyetlen n-es csoport

$$a_1 a_2 a_3 \ldots a_n.$$

2⁰. Jelöljük az n adott elemből ismétlés nélkül alakított k-as kombinációkomplexiók számát

$$C_k(n)\text{-nel}$$

Képzeljük el, hogy az összes k-ad osztályú kombinációkomplexiókat felírtuk; akkor minden egyes kombinációcsoportból az elemek permutálása által más és más, vagyis összesen $k!$ variációcsoportot nyerünk. Fennáll tehát a következő összefüggés

$$V_k(n) = k!\, C_k(n)$$

ahonnan

$$C_k(n) = \frac{V_k(n)}{k!} = \frac{n(n-1)(n-2)\ldots(n-k+1)}{1.2.3\ldots k} = \binom{n}{k}$$

Az n elemből ismétlődő elemek nélkül alakított k-ad osztályú kombinációkomplexiók száma tehát oly törtalakú kifejezés, amelyeknek számlálójában és nevezőjében is rendre k egymásra következő pozitív egész számszorzata áll és pedig a számlálóban n-től lefelé $(n-k+1)$-ig és a nevezőben 1-től fölfelé k-ig.

B) **Kombinációk ismétlődő elemekkel.**

Ezzel nem foglalkozunk.

Newton binómi tétele.

Newton binómi tétele a kéttagú mennyiségek pozitív egész számú hatványainak kifejtésével foglalkozik.

$$(a+b)^n = (a+b).(a+b)(a+b)\ldots(a^n+b).$$

A szorzást így végezzük el:

$$(a+b)^2 = (a+b)(a+b) = aa+ab+ba+bb,$$

$$(a+b)^3 = (aa+ab+ba+bb)(a+b) = aaa+aab+ +aba+abb+baa+bab+bba+bbb,$$

$$(a+b)^4 = (aaa+aab+aba+abb+baa+bab+ +bba+bbb)\ (a+b)$$ és így tovább.

A szorzást így hajtottuk végre: az első tényező tagjaival egymásután megszoroztuk a második tényező tagjait és a szorzatban a második tényező $(a+b)$ tagjait az utolsó helyre írtuk. Az eljárás ugyanaz, mint mikor felírjuk két adott elem (a, b) ismétléssel képezett variációcsoportjait. Látható tehát, hogy az $(a+b)^n$ kifejtése az a és b elemekből ismétléssel alakított n-ed osztályú variációk összege, hacsak az egyes csoportokat a bennük előforduló elemek szorzataként fogjuk föl.

Ha az egyes tagokban a szorzásokat végrehajtjuk, akkor bizonyos összevonások lehetségesek, mint pl. az $(a+b)^3$ kifejtésében

$$(a+b)^3 = a^3+a^2b+a^2b+ab^2+a^2b+ab^2+ab^2+ +b^3 = a^3+3a^2b+3ab^2+b^3.$$

Tegyük fel, hogy az $(a+b)^n$ kifejtésében össze akarjuk vonni azokat a tagokat, amelyekben a k-szor, tehát b $(n-k)$-szor fordul elő, mint tényező. Ilyen tag annyi van, mint ahány permutációcsoport alakítható k számú a és $(n-k)$ számú b elemből, vagyis

$$Pn\,(k, n-k) = \frac{n!}{k!\,(n-k)!} = \binom{n}{k} = \binom{n}{n-k}$$

és így a szóbanforgó tagok összege

$$\frac{n!}{k!\,(n-k)!}\,a^k b^{n-k},\ \text{vagy}\ \binom{n}{k}a^k b^{n-k},\ \text{vagy}\ \binom{n}{n-k}a^k b^{n-k}.$$

Ezen összevonásokat mindenütt elvégezve

$$(a+b)^n = \binom{n}{o}a^n + \binom{n}{1}a^{n-1}b + \binom{n}{2}a^{n-2}b^2 + \ldots +$$
$$+ \binom{n}{k}a^{n-k}b^k + \ldots + \binom{n}{n-1}ab^{n-1} + \binom{n}{n}b^n.$$

Ezen kifejtésben az $\binom{n}{o}, \binom{n}{1}, \binom{n}{2}, \ldots \binom{n}{k}, \ldots \binom{n}{n-1}, \binom{n}{n}$

együtthatókat binómi koefficienseknek nevezzük.

Newton binómi tétele szerint tehát valamely kéttagú mennyiség $(a+b)$ n-ik hatványa $(n+1)$ tagból áll, amelyek a következőkép jellemezhetők.

1⁰. A kifejtés első tagja a binóm első tagjának (a) n-ik hatványa (a^n). Minden következő tagban a hatványkitevője 1-gyel csökken, míg a binóm második tagjának (b) hatványkitevője folyton növekedik és pedig annyival, amennyivel a hatványkitevője csökken. A kifejtés utolsó tagja: b^n.

Minden egyes tagban az a és a b hatványkitevőinek összege: n.

2⁰. A kifejtés minden egyes tagjának van binómi együtthatója, amelynek alapszáma állandóan n és mutatója pedig megegyezik a b hatványkitevőjével. Eszerint a kifejtés $(k+1)$-ik tagja.

$$A_{k+1} = \binom{n}{k}a^{n-k}b^k.$$

A binómi tételt legáltalánosabban kifejező egyenlet:

$$+b)^n = \binom{n}{o}a^n b^0 + \binom{n}{1}a^{n-1}b + \binom{n}{2}a^{n-2}b^2 + \ldots +$$
$$+ \binom{n}{k}a^{n-k}b^k + \ldots + \binom{n}{n-1}ab^{n-1} + \binom{n}{n}a^0 b^n.$$

II. $$(a-b)^n = \Big[a+(-b)\Big]^n = a^n + \binom{n}{1}a^{n-1}(-b) +$$
$$+ \binom{n}{2}a^{n-2}(-b)^2 + \binom{n}{3}a^{n-3}(-b)^3 + \ldots + \binom{n}{n}(-b)^n.$$

Amde

$(-b)^1 = -b, (-b)^2 = +b^2, (-b)^3 = -b^3, \ldots (-b)^n = (-1)^n b^n$, s tehát

$$(a-b)^n = a^n - \binom{n}{1} a^{n-1}b + \binom{n}{2} a^{n-2}b^2 - \\ - \binom{n}{3} a^{n-3}b^3 + \ldots + (-1)^n \binom{n}{n} b^n,$$

vagyis a kifejtésben az előjelek fölváltják egymást.

III. Végül két speciális esetet is felírunk, amelyek a gyakorlatban gyakran előfordulnak.

Ha ugyanis $a = 1$, $b = x$, akkor a minden hatványa $= 1$, tehát

$$(1+x)^n = 1 + \binom{n}{1} x + \binom{n}{2} x^2 + \ldots + \\ + \binom{n}{k} x^k + \ldots + \binom{n}{n-1} x^{n-1} + \binom{n}{n} x^n$$

és

$$(1-x)^n = 1 - \binom{n}{1} x + \binom{n}{2} x^2 - \binom{n}{3} x^3 + \ldots + (-1)^k \binom{n}{k} x^k + \\ + \ldots + (-1)^n \binom{n}{n} x^n.$$

Pl. a kamattényezők hatványai

$$1{\cdot}04^{30} = (1 + 0{\cdot}04)^{30} = 1 + \binom{30}{1} 0{\cdot}04 + \\ + \binom{30}{2} 0{\cdot}04^2 + \binom{30}{3} 0{\cdot}04^3 + \ldots + \binom{30}{30} 0{\cdot}04^{30},$$

ahonnan $1{\cdot}04^{30}$ értékére már néhány tag kiszámítása után is 7—8 tizedes pontosságú közelítő értéket kaphatunk.

A binómi együtthatók nehány tulajdonsága. Pascal háromszöge.

1⁰. Valamely binóm n-ik hatványának kifejtésében a szélső tagoktól szimmetriásan fekvő tagok binómi együtthatói egyenlők:

$$\binom{n}{k} = \binom{n}{n-k}$$

Bizonyítás. Ugyanis

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!\,(n-k)!} = \binom{n}{n-k}.$$

2^0. Az n-ik hatványhoz tartozó binómi együtthatók összege 2^n.

Bizonyítás. Mint tudjuk

$$(a+b)^n=\binom{n}{o}a^n+\binom{n}{1}a^{n-1}b+\ldots+\binom{n}{n-1}ab^{n-1}+\binom{n}{n}b^n.$$

Ha ebben $a=b=1$, akkor

$$\underbrace{(1+1)^n}_{2}=\binom{n}{o}+\binom{n}{1}+\binom{n}{2}+\ldots+\binom{n}{n-1}+\binom{n}{n}=2^n.$$

3^0. Az n-ik hatványhoz tartozó binómi együtthatók váltakozó előjellel vett algebrai összege $=0$.

Bizonyítás. Mint ismeretes

$$(a-b)^n=\binom{n}{0}a^n-\binom{n}{1}a^{n-1}b+\binom{n}{2}a^{n-2}b^2-\ldots+$$

$$+(-1)^n\binom{n}{n}b^n.$$

Ha ebben $a=b=1$, akkor

$$\underbrace{(1-1)^n}_{0}=\binom{n}{0}-\binom{n}{1}+\binom{n}{2}-\binom{n}{3}+\ldots+(-1)^n\binom{n}{n}=0.$$

4^0. Pascal $\triangle$-e a következő tételen alapszik:

$$\binom{n}{k-1}+\binom{n}{k}=\binom{n+1}{k},$$

vagyis az n-ik binómi együtthatók közül két szomszédos együttható összege az $(n+1)$-ik binómi együtthatók egyikét adja.

Bizonyítás:

$$\binom{n}{k-1}=\frac{n.(n-1)\ldots[n-(k-2)]}{1.2.\ \ldots\ (k-1)}$$

$$\binom{n}{k}=\frac{n(n-1)\ldots[n-(k-2)]\ [n-(k-1)]}{1.2.\ \ldots\ (k-1).k}$$

tehát

$$\binom{n}{k-1}+\binom{n}{k}=\frac{n(n-1)\ldots[n-(k-2)]}{1.2.\ldots(k-1)}+$$

$$+\frac{n(n-1)\ldots[n-(k-2)][n-(k-1)]}{1.2.\ldots(k-1).k}=$$

$$=\frac{n(n-1)\ldots[n-(k-2)]}{1.2\ldots(k-1)}\cdot\left[1+\frac{n-(k-1)}{k}\right]=$$

$$=\frac{n(n-1)\ldots[n-(k-2)]}{1.2\ldots(k-1)}\cdot\frac{k+n-k+1}{k}=$$

$$=\frac{(n+1).n.(n-1)\ldots[n+1-(k-1)]}{1.2.3\ldots(k-1).k}=\binom{n+1}{k}.$$

Ezek után Pascal △-e

1
1 1
1 2 1
1 3 3 1
1 4 6 4 1
1 5 10 10 5 1

Pascal △-ének n-ik sora az n-ik binómi együtthatókat adja. Pl.:

$$(a+b)^5=a^5+5a^4b+10a^3b^2+10a^2b^3+5ab^4+b^5.$$

(Összeállította: Antal Márk.)

Az 1913—14. tanév története.

1. **A leánygimnázium szervezete** továbbra is nyílt kérdés maradt. Az előző tanévben a vezető tanügyi körök és a társadalom nagy érdeklődéssel fordultak a leánygimnáziumok felé. Általános volt a vélemény, hogy mai formájukban sem a modern iskolaügy követelményeinek, sem a leánytanulók fiziológiájának meg nem felelnek. A kultuszminiszter az Országos Közoktatási Tanácsot bízta meg ezen iskolatípus tanulmányozásával és a kezdeményező javaslatok megtételével. Ily előzmények után joggal remélhettük a leánygimnáziumok szervezetének végleges kialakulását. Erre következett Jankovich Béla miniszter úrnak 1913. szeptember 27.-én kelt rendelete a középiskolák reformjáról. A megindult nagy tanügyi mozgalomból a leánygimnázium ügye teljesen kikapcsolódott, pedig a középiskolák szervezetének megváltoztatása, vagy akár új típus beiktatása izoláltan, a polgári, felsőbb leányiskolák és leánygimnáziumok régóta vajudó szervezetének megoldása nélkül bajosan képzelhető el. Mindazáltal a kérdés mellőzése és kivált a kultuszminiszter úrnak 1913. jún. 16.-án a képviselőházban mondott beszéde — amidőn a leánygimnáziumok latin nyelvi oktatását megfelelőnek mondotta — arra engednek következtetni, hogy egyelőre a régi bifurkált rendszer fennmarad.

Ennek megfelelően iskolánk szervezetében jövőre vonatkozólag semmiféle változás sem áll be. Gimnáziumi osztályok lesznek: III. a), b), IV., V. a), b), VI. a), b), VII., a), b), VIII. a) és b), összesen 11 osztály. Felsőbb leányiskolai osztályok: I., II. a), b), IV., V. és VI., összesen 6 osztály, amelyek közül csak az V. és VI. a régi kombinált évfolyamok, míg a többi tiszta felsőbb leányiskolai osztály. Osztályaink száma jövőre is összesen 17.

2. A tantermek száma az elemi iskolának 1914. február 18.-án történt kiköltözése folytán 2-vel szaporodott ugyan, de ez a zsúfoltság megszüntetésére semmi hatással sem volt. A VIII. b) osztálynak 30 növendéke eddig roppant kis teremben tanult. Az egyik helyiség tehát nekik biztosított kényelmesebb helyet. A megüresedett osztálytermet a földrajzi, történelmi és szemléltető oktatási szertár nyerte el, amely eddig egy kis előszobában és a fizikai szertárban húzódott meg. A másik tanterem a VII. b)

osztálynak jutott, amely addig a fizikai előadóteremben lakott, ahonnan időről-időre azon osztály termébe vándorolt, amely fizikai kísérletek bemutatása végett az előadóterembe jött.

A két tanterem tehát csak enyhítette némileg a bajokat, de nem szüntette meg. A rajztermet és a régi énektermet még mindig osztályok foglalják el. Szükséges mellékhelyiségek nincsenek s évről-évre mind égetőbben érezzük az előadótermek hiányát. A sz.-főváros tanácsának előbb-utóbb új iskolaépületről kell gondoskodnia, mert egyetlen leánygimnáziuma ezen szerény keretből már régen kinőtt.

A lefolyt tanév eseményekben igen gazdag. Megalakult az Ifjúsági Segítő Egyesület. Evvel állt kapcsolatban első nagyszabású nyilvános szereplésünk. A tanulmányi séták és kirándulások vezetésében örvendetes fellendülés tapasztalható. A szemléltető oktatás kultiválásában az 1911/12. tanévnél is élénkebb élet mutatkozott. Mindez a tanári kar intenzív munkálkodásáról tanuskodik, amelynek valamennyi tagja immár megválasztott rendes tanár.

3. Az „Ifjúsági Segítő Egyesület" alakulása az 1913—14. tanévnek igen nevezetes eseménye. A közel két évtizede fennálló sz.-főv. községi iskolának rég érzett hiánya ez az intézmény, amelynek jótékonyságára már nem egy tanuló rászorult volna. Nem egy kitűnő növendékünknek kellett abbahagynia megkezdett tanulmányait, mert a szükséges anyagi eszközök nem álltak rendelkezésére. De talán szociális feladatánál is fontosabb pedagógiai értéke, amennyiben az iskola növendékeinek nagy tömegét nemes célok érdekében állítja sorompóba. Helyes intézeti szellemet szül, öntevékenységre és önállóságra nevel. Megfelelő vezetés mellett olyan tulajdonságokat fejleszt, amelyek képessé teszik leánytanulóinkat arra, hogy majdan az életben rájuk váró pozíciókat kitűnően töltsék be.

Iskolánk „Ifjúsági Segítő Egyesülete" alapításának eszméjét dr. Erődi Kálmán tanár vetette fel és Bellaagh László igazgató megbízásából 1914. elején meg is valósította. Az egyesület az alapítás évében már több mint 600 rendes, sok alapító tagot számlál és fél év alatt 2948 korona tőkét gyüjtött. A szép alap növeléséhez jól sikerült hangversenye nagy mértékben járult hozzá. Az Egyesület működésének részletes beszámolóját hátrább adjuk.

4. Iskolai ünnepélyeket — helyiségek hiányában — csak szűk keretben rendezhettünk. A nemzeti ünnepeket a mult tanévben az önképzőkör „Történelmi szakosztálya" tartotta meg. Erzsébet emléknapon a tanárelnök megnyitója után az emlékbeszédet Benedek Irma VIII. a) oszt. t. mondotta. Március 15.-én a tanári megnyitó, Kaufmann Magda VIII. b) oszt. t. alkalmi beszéde, Leopold Margit VII. a) oszt. t.

szavalata és Barabás Erzsébet VIII. a) oszt. t. zeneszáma alkották az ünnepély műsorát.

Báró Eötvös József születésének százéves évfordulója alkalmából az Orsz. Középisk. Tanáregy. által a Vigadóban 1913. okt. 26.-án rendezett országos Eötvös emlékünnepen 40 tanulóval vettünk részt. Az ifjúság a fölemelő és lelkes ünnepélyből irányítást és buzdítást meríthetett a jövőre, mert „Eötvös úgy senkié sem, mint az ifjúságé. Minden, ami nagy és reményre biztató: közös bennük. Ő volt az örökké tervező és örökké magvető; ő volt az örökké bízó és örökké biztató; ő volt az örökké hevülő és hevítő".

Kiss József születésének 70. évfordulója alkalmából 1913. nov. 30.-án az Akadémia nagytermében rendezett országos ünnepen is tekintélyes számmal voltunk jelen. Barabás Erzsébet VIII. a) oszt. tanuló a leánynövendékek nevében ügyes beszéddel üdvözölte az ősz költőt és babérkoszorút nyujtott át.

A mult tanévnek emlékezetes eseménye az a sikerült Hangverseny, amit az „Ifjúsági Segítő Egyesület" a „Széchenyi Önképzőkör" közreműködésével Bellaagh László igazgató és a tanári kar védnöksége alatt 1914. május 9.-én a Lloyd nagytermében rendezett. Örömmel tekinthetünk vissza iskolánk első és magas színvonalon álló hangversenyére, amelynek gazdag és változatos műsorát mind az intézet növendékei szolgáltatták. Módot adott az ünnepély a tanulók sokféle tehetségének bemutatására. Rendszeresítésükkel bátor fellépésre, önállóságra, az életben való boldogulásra tanítjuk őket. Másrészt közelebb hozzák az ily ünnepélyek az otthont és iskolát, amire eredményes nevelő-tanításunkban annyira szükségünk van. Ennek átértése és átérzése tette kedvessé ünnepélyünket, amelynek zsúfolt soraiban számos kitűnőséget üdvözölhettünk. Ott láthattuk: dr. Erődi Béla tankerületi főigazgatót, dr. Déri Ferenc sz.-főv. tanügyi tanácsost, Kun Béla miniszteri tanácsost, Braun József altábornagyot, dr. Weszely Ödön sz.-főv. főigazgatót, Nedelykovits Velimir ésperest, Hahóthy Sándor igazgatót, dr. Miklós Elemér sz.-főv. tanácsjegyzőt, dr. Kopp Lajos főreáliskolai, Wolf Ágoston felső leányisk., dr. Bakács István női felső keresk. isk. igazgatókat és számos más előkelőséget.

5. A tanulmányi sétákat és kirándulásokat a lefolyt tanévben sokkal nagyobb számban és több tárgy keretében, szakszerűen rendeztük.

A) Földrajzi séták és kirándulások voltak az alsóbb osztályok részéről (g. II. a), b), III. és f. III. o.): a Dunapart sétányai, a Gellérthegy és Várhegy, míg a magasabb osztályok

(VII. a), b), VIII. a), b) o.) szintén a Gellérhegyre, azután a Rózsadombra, József-, János- és Svábhegyre tettek kirándulásokat.

B) A történelemtanítás célját szolgálták a Várba (III. g., VIII. a) g.), Aquincumba (g. V—VI. o. és f. III. o.) és a Képzőművészeti Múzeumba (I—VI. f. o.) vezetett kirándulások.

C) A műizlés fejlesztését célozták az Iparcsarnok kiállításainak [V—VI. f. és g. VII. a), b)], a Képzőművészeti Társ. tárlatainak (V—VI. f. és g. V—VIII. o.), a Képzőművészeti Múzeum állandó kiállításainak, továbbá az Ifjúsági Szimfonikus hangversenyek látogatása.

Az első tanulmányi kirándulást jövő tanév (1914/15.) szeptember közepén rendezzük az Aldunára. Az öt napos tanulmányúton csak VIII. oszt. tanulók vehetnek részt. A részvétel költsége személyenként 65—70 K. Az útvonal a következő: Budapest—Zimony—Belgrád (gyorsvonaton II. o.), Zimony—Orsova—Ada Kaleh (hajón I. o.), Herkulesfürdő (sz. v. II. o.), Temesvár (sz. v. vagy gyv. II. o.), Szeged (sz. v. II. o.), esetleg Kecskemét útbaejtésével Budapest (gyv. II. o.). A jelentkezés terminusa a beiratások ideje, ugyanakkor az összeg is lefizethető, de legkésőbb szept. 10-ig. Úgy a jelentkezés, mint az összeg lefizetése dr. Erődi Kálmán tanárnál, a kirándulás vezetőjénél történik.

6. A gyakorlati és szemléltető oktatás a mult évi kezdet után örvendetes haladást mutat. Az ezen célból alakított „Szemléltető Oktatási Szertár" gyarapodó készlete mind több és több tanítás keretében nyer alkalmazást. Az Uránia előadásait ezért az idén már nem látogattuk, mert a rendelkezésre álló saját diapozitiveket és filmeket alkalomszerűen, a tanítás kapcsán mutathatjuk be. A szükséghez képest az Uránia Tudományos Egyesülettől, avagy Pejtsiktől rendeltünk egy-egy előadáshoz üvegképsorozatokat. Nagy kár, hogy úgy az említett szertár kellő fejlesztésére szükséges helyiséget, mint a külön előadótermet sajnálatosan nélkülözzük. A nehézségek így oly nagyok, hogy a tanár ügyszeretete azokat ellensúlyozni alig képes. A fizikai előadóterem a népes osztályokat nem tudja befogadni s a fizikai órák miatt sokszor le van foglalva. Az előadások nagy részét ezért vasárnap d. e. többnyire az Önképzőkör történelmi szakosztályain tartottuk. Annak működése tehát szervesen kiegészíti a rendes tanítást. Madarász István dr. főtisztelendő az egyházi művészet-történetből Rómáról és Velencéről tartott előadást, Erődi Kálmán dr. a tanítás keretében a történelemből „Pompeit és a római életet", a földrajzból Ausztriát 3 részben ismertette, azután Berlint és környékét, a Rajnát, Párist, az éjféli nap országát, az ezer tó országát, Európa fővárosait és Svájcot mutatta be. Zombory Ida dr. ugyancsak a földrajzból az Aldunát, a Balatont és környékét, Európa városait és az Északamerikai Egyesült-Államokat ismertette. Kiss Ödön az

állattanból a társas életi állatokról és az állatélettanból, a növényalaktanból pedig két növényanatómiai előadást tartott. Az állatkerti mozgóban a három VI. osztály Ispánovits Sándor: „A tenger élete" című előadását nézte meg. A természettanban Képessy Imre igen sokszor használta a kinematografot. Itt kell megemlítenünk Davidson svéd tanár előadását, aki a VII. és VIII. oszt. tanulóknak mutatta be hazája érdekességeit.

7. A leánytanulók valláserkölcsi nevelésében elsősorban a vallásoktatás említendő. A róm. kath., ágostai evangélikus, református és izraelita hitvallású leányok mind az intézetben nyertek vallásoktatást. A tanévet Veni Sancte-val nyitottuk meg és Te Deum-mal zártuk. A katholikus növendékek továbbá minden vasár- és ünnepnapon a belvárosi plébániatemplomban prédikációt és szent misét hallgattak. A húsvéti ünnepeket megelőzőleg pedig dr. Madarász István hittanár szent gyakorlatokat tartott az Angolkisasszonyok templomában. Az izraelita tanulók dr. Frisch Ármin hittanár ellenőrzése mellett a péntek délutáni istentiszteletekre jártak el. Az ág. evangelikusok a hitoktatáson kívül a konfirmálásra készíttettek elő. A különböző felekezetű növendékek hittani vizsgálatán az egyházi hatóságok kiküldöttei mindannyian megelégedésüknek adtak kifejezést a hitoktatásban elért eredmények felett.

Az intézetben különben a legpéldásabb szabadelvűség uralkodott és a tanulók között szükséges szeretetteljes kartársi viszonyt semmi sem zavarta.

8. A tanulók egészségi állapota a lefolyt tanévben is kielégítő volt. Ragályos eset miatt 48 kitiltás fordult elő. Ebből azonban 22 a családtagok megbetegedésére esik. A fennmaradó 26 esetből 10 vörheny, 8 kanyaró, 5 fültőmirígylob, 3 bárányhimlő. Tekintettel arra, hogy az intézet összes tanulóinak száma 776 a ragályos betegségek %-a 6·2. Iskolánk egészségügyi állapota eszerint a mult tanévben is kedvezőnek mondható.

9. Hivatalosan látogatták intézetünket: Dr. Erődi Béla kir. udvari tanácsos, tankerületi kir. főigazgató, akihez az év folyamán két ízben volt szerencsénk. Mindkét esetben örömmel tapasztalhattuk iskolánkkal szemben ismert szíves jóindulatát. A leánygimnázium több osztályát látogatta meg.

Révy Ferenc miniszteri biztost, a felsőbb leányiskolák főigazgatóját szintén két alkalommal üdözölhettük, aki a felsőbb leányiskolai osztályok tanulmányi előmenetelét figyelte meg. Látogatásai alkalmából elhangzott szíves útmutatásait köszönettel vettük.

10. A tanári testületben a lefolyt tanévben nem volt változás és erős a reményünk, hogy immár hosszú éveken át ilyen marad a helyzet. Nendtvich Zsófia és Tichy

Margit dr. megb. tanárokat a sz.-főv. tanácsa május havában állásukban véglegesítette. Intézetünknek ezennel valamennyi tanerője rendes tanár.

Sajnálkozással kell ide iktatnunk azt, hogy a tanári karnak két tagját betegsége miatt hosszabb ideig nem láthattuk körünkben. Hollósy Béla tanárt a sz.-főv. tanács intézkedése folytán dr. Patek Ferenc polg. r. t. helyettesítette, dr. Papp Károlyné, Balogh Margit dr. óráit pedig Buchinger Manóné látta el.

Tanári testület.

Igazgató

Bellaagh László.

Tanárok:

Andreánszky Jenő dr., o. t., kir. törvényszéki orvos, tanította az egészségtant a fels. l. IV. osztályában, heti 2 órában.

Antal Márk, r. t., tanította a mennyiségtant a gimn. V. a), VI. a), VI. b), és VII. b) osztályokban, heti 17 órában.

Ballagi Malvin, r. t., a gimn. VIII. a) osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet a gimn. II. a), III. és a német nyelvet a VII. a), VIII. a) osztályokban és a fels. l. V. osztályában heti 16 órában.

Bellovics Imre, c. igazgató, tanította az éneket az összes felsőbb leányiskolai osztályokban, heti 7 órában.

Braun Margit dr., r. t., a gimn. VI. a) osztály főnöke, tanította a latin nyelvet a gimn. II. b), III. és VI. a) osztályaiban heti 18 órában.

Csapody Vera, óradíjas t., tanította a fizikai gyakorlatokat a gimnáziumi VII., VIII. és a felsőbb leányiskolai V., VI. osztályokban, heti 12 órában.

Deseő Irén dr., r. t., a felsőbb leányiskolai tanári értekezletek jegyzője, tanította a német nyelvet a gimn. III., V. a), VI. a), VI. b), VII. b), VIII. b), és a felsőbb leányiskolai V. osztályban, a francia nyelvet a haladók csoportjában, heti 17 órában.

Dr. Dénes Lajosné, Kolozs Regina dr., r. t., a gimn. V. b) osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet a gimn. V. a),

V. b), VII. a) és VIII. a) osztályaiban, továbbá a francia nyelvet a fels. l. VI. osztályban, a haladók csoportjában, heti 15 órában.

Ember Károly tanítóképezdei igazgató-tanár, tanította a lélektant és neveléstant a felsőbb leányiskolai VI. osztályban, heti 2 órában.

Erődi Kálmán dr., r. t., a földrajzi, történelmi és szemléltetési szertár őre, az Ifjúsági Segítő Egyesület felügyelő tanára, a gimn. VII. a) osztály főnöke, tanította a történelmet a gimn. V. a), VI. a), VII. a) és VIII. a) osztályokban, a földrajzot a gimn. II. a) osztályában, heti 15 órában.

Frisch Ármin dr., izraelita hittanár, tanította az izraelita hittant az összes felsőbb leányiskolai és leánygimn. osztályokban.

Dr. Gallner Ferencné, a tornaszertár és az ifjúsági könyvtár őre, tanította a háztartástant a felsőbb leányiskolai IV. osztályban és a testgyakorlást a felsőbb leányiskolai I. a), b), VI. és a gimn. II. a), V. a), b), VI. a), b) osztályokban, heti 17 órában.

Özv. Gerhardt Alajosné, r. t., tanította a rajzot a felsőbb leányisk. II—VI. és a gimn. V—VII. osztályaiban, heti 16 órában.

Hirka Antal dr., r. t., tanította a mennyiségtant a gimn. II. a), VII. a), VIII. a) és VIII. b) osztályokban heti 14 órában.

Hollósy Béla, r. t., a gimn. II. a) osztály főnöke, tanította a latin nyelvet a gimn. II. a) VII. a), b) osztályokban és a görög nyelvet a VI. b) osztályban heti 22 órában.

A tanév második felében betegsége miatt óráit dr. Patek Ferenc polg. isk. r. t. látta el.

Janecz Erzsébet, r. t., a felsőbb leányiskolai V. osztály főnöke, tanította a német nyelvet a felsőbb l. I. a), b), V. és VI. osztályokban, a történelmet az V. és a szépírást az I. a) osztályban, heti 15 órában.

Dr. Kaiblinger Fülöpné, r. t., a felsőbb leányisk. VI. osztály főnöke, tanította a mennyiségtant a felsőbb leányiskolai I. b), II—VI. osztályokban, a mértani rajzot az I. a), b)-ben és a vegytant a III. osztályban heti 18 órában.

Kelecsényi János dr., r. t., a gimn. VIII. b) osztály főnöke, a filozófiai szertár őre, a Széchenyi önképzőkör vezető tanára, tanította a magyar nyelvet a gimn. VIII. b), a latin nyelvet és irodalmat a VIII. b), a görög nyelvet és irodalmat a VII. a), VIII. b) és a filozófiai propedeutikát a VIII. a) osztályban, heti 21 órában.

Képessy Imre c. igazgató, az igazgató helyettese, a fizikai szertár őre, tanította a természettant a felsőbb leányiskolai V. és VI., a gimn. VII. a), b), VIII. a), b) és a mennyiségtant a gimn. fels. l. I. a) osztályokban, heti 24 órában.

Kiss Aladár dr., r. t., a tanári könyvtár őre, a gimn. VIII. a) osztály főnöke, tanította a latin nyelvet és irodalmat a gimn. V. a), a görög nyelvet és irodalmat a gimn. VI. a), VII. b) és VIII. a) osztályokban, heti 22 órában.

Kiss Ödön, r. t., a természetrajz-vegytani szertár őre, tanította a természetrajzot a felsőbb leányiskolai V. és VI., valamint a gimnáziumi II—VI. osztályban, heti 20 órában.

Kundt Ernő dr. r. t., a gimn. VI. b) osztály főnöke, tanította a latin nyelvet és irodalmat a gimnázium V. b), VI. b) és VIII. a) osztályában, heti 20 órában, továbbá az angol nyelvet az összes osztályokban.

Madarász István dr., római kath. hittanár, tanította a róm. kath. vallástant az összes felsőbb leányiskolai és leánygimn. osztályokban.

Nagy Dénes, református lelkész, tanította a református hittant az összes felsőbb leányiskolai és leánygimn. osztályokban.

Neisser Irén dr., r. t., a gimn. VII. b) osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet a gimn. VI. b) és VII. b) és a felsőbb leányiskola III. osztályában, a német nyelvet a felsőbb leányiskola IV. és a gimn. V. b) osztályában, heti 15 órában.

Nendtvich Zsófia, r. t., a gimnáziumi III. osztály főnöke, tanította a számtant a gimn. II. b), III. és V. b), a rajz. geom. a II. a), b) és III. osztályokban, heti 20 órában.

Dr. Papp Károlyné Balogh Margit dr., r. t., az I. b) oszt. főnöke, tanította a földrajzot a gimn. III. és a felsőbb l. I. b) osztályában, a történelmet a gimn. III. és VI. b) osztályában, a természetrajzot a felsőbb l. I. a) és b), a szépírást a felsőbb l. I. b) osztályában, heti 15 órában.

Br. Proff Kocsárdné, r. t., tanította a tornát a gimnázium II. b), III. és a felsőbb leányiskola III., IV. és V. osztályaiban, heti 10 órában.

Özv. Radnai Jenőné dr.-né, r. t., a felsőbb l. IV. osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet a fels. l. I. b), IV., a történelmet a IV. és VI. osztályokban, heti 16 órában.

Sass Béla, á. h. e. lelkész, vallástanár, tanította az ág. evangélikus hittant az összes felsőbb leányiskolai és leánygimnáziumi osztályokban.

Spillenberg Mária, r. t., a felsőbb leányiskola I. a) osztály főnöke, az ifjúsági könyvtár és a kézimunka szertár őre, tanította a magyar nyelvet a fels. l. I. a) osztályában, a földrajzot a IV. osztályban, a kézimunkát az összes felsőbb leányiskolai osztályokban, heti 18 órában.

Szabó Ida, r. t., tanította a német nyelvet a felsőbb leányiskolai III. osztályban, a francia nyelvet a III., IV. osztályban és az V., VI. osztályban a kezdők csoportját, heti 16 órában.

Tichy Margit dr., r. t., a gimnáziumi II. b) osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet a gimn. II. b), VI. a), a felsőbb l. VI. osztályaiban, a történelmet a gimn. V. b) oszt.-ban, a filozófiai propedeutikát a gimn. VIII. b), továbbá a szépírást a II. b) osztályban, heti 18 órában.

Zombori Ida dr., r. t., a felsőbb leányiskolai III. osztály főnöke, tanította a történelmet a gimnázium VII. b), VIII. b), a felsőbb leányiskola III. osztályában, a földrajzot a gimnázium II. b), a felsőbb leányiskola I. a) és III. osztályában heti 15 órában.

Rendkívüli tárgyak előadói:

Kundt Ernő dr., rendes tanár, tanította az angol nyelvet heti 3—3 órában.

Duma Tivadarné, Láng Erzsébet zenetanárnők, tanították a zongoratanfolyamokon a zongorát heti 3—3, Literáty Judith zenetanárnő heti 2 órában.

Torricelli Angelo, vívómester, tanította a tőrvívást heti 3 órában.

Gyakorló tanárjelöltek:

Név	Szaktárgyai	Mely osztályokban hallgatta a tanítást?	Hol tanított?	A vezető tanár neve
Gatman Erzsébet dr.	német francia	g. VII. b) f. VI.	g. VII. b) f. VI.	*Deseő Irén dr.* *dr. Dénesné* *Kolozs R. dr.*
Kallós Berta okl. tanár	magyar történelem	g. VIII. b) g. VI. a)	g. VIII. b) g. VI. a)	*Kelecsényi János dr.* *Erődi Kálmán dr.*
Papp Anna	természetrajz vegytan	g. V. a), b), g. II. a), b) f. V.	—	*Kiss Ödön*
Pfeifer Leonie okl. tanár	mennyiségtan természettan	g. V. a), g. VI. b) f. V.	g. V. a) f. V.	*Antal Márk* *Képessy Imre*
Salamon Józsa	magyar történelem	g. VII. b) g. III.	g. VII. b)	*Neisser Irén dr.* *dr. Pappné Balogh Margit dr.*
Schwarz Ilona okl. tanár	számtan mennyiségtan természettan	g. I. a) g. VI. b), g. VII. b) g. VII. b)	g. I. a) g. VII. b) g. VII. b)	*Képessy Imre* *Antal Márk* *Képessy Imre*
Schwarz Magda	mennyiségtan természettan	g. V. a), g. VI. a) f. VI.	g. V. a)	*Antal Márk* *Képessy Imre*
Strausz Sára okl. tanár	mennyiségtan természettan	g. V. a), g. VI. a) f. VI.	g. VI. a) f. VI.	*Antal Márk* *Képessy Imre*
Weiszkopf Lenke dr.	magyar német	g. VII. a), g. VIII. a) g. V. b) g. VII. a)	g. VII. a), g. VIII. a) g. V. b) g. VII. a)	*dr. Dénesné* *Kolozs R. dr.* *Neisser Irén dr.* *Ballagi Malvin*
Závory Aranka	földrajz történelem	g. II. a) g. V. a), g. V. b)	g. II. a)	*Erődi Kálmán dr.* *Erődi Kálmán dr.* *Tichy Margit dr.*

Felügyelőnők:

özv. Bérczy Dezsőné,
Dolecsko Margit.
Toperczer Margit.

Szolgák:

Gerendy Pál, rendes szolga.
Naszády József „ „
Polgár György „ „
Berkes Mihályné takarítónő.
Jung Ferencné „
Zalzmann Eszter „

Elvégzett tananyag az 1913—14. iskolai évben.

Felsőbb leányiskola I. A), B) osztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 2 óra. A hit általában. Az apostoli hitvallás tizenkét ágazata. A főparancs. A tíz parancs. Az egyház öt parancsa. Kegyelem és a szentségek. Imádság. Tankönyv: Róm. kath. nagyobb katekizmus. Tanította: Madarász István dr.

Ág. hitv. ev. vallás. A szentírásismertetés II. része, az új szövetség ismertetése. Jézus gyermekkora, fellépése, tanítása, szenvedése, halála, feltámadása az evangéliumnak elbeszélése alapján. Apostolok cselekedetei a „Cselekedetek könyve“ szerint. Apostoli levelek. Tankönyv: Bereczky „Jézus élete és tanítása“. Tanította: Sass Béla.

Reform. hittan. I—II. oszt. együtt. Tananyag: Isteni kijelentés az ó- és újtestamentumban. Egyik évben ótestamentumi, másik évben újtestamentumi kijelentés. Egyházi énekek. Bibliaolvasás. Ez évben ótestamentumi kijelentés. Tankönyv: Hamar István: Isteni kijelentés. Tanár: Nagy Dénes.

Izr. vallástan. Heti 2 óra. A Tóra történeti és törvényi részei. Egyes imádságok magyarra fordítása. Tankönyv: Bibliai olvasmányok, I., írta Dékány Géza, és a Héber imakönyv. Tanította: Frisch Ármin dr.

Magyar nyelv. Heti 5 óra. Nyelvtanból: A hangok. Szótagolás. Helyesírás. A mondat és részei. Beszédrészek. Az ige nemei és ragozása. A névszók nemei és használata. — Olvasmányok: Népmesék. Népmondák. Görög és római hitregék. Hun-magyar mondák. — Költemények: Petőfi „János vitézé“-ből részletek. Téli világ. Arany J.: Rege a csodaszarvasról. Keveházából 10 versszak. Kozma A.: A magyarok szimfoniája. — Kéthetenként írásbeli dolgozat: Másolás és szótagolás. Tollbamondás. Irás emlékezetből. Elbeszélés után fogalmazás. Tankönyv: Szinnyei József: Magyar nyelvtan. Négyessy László: Magyar olvasókönyv I. oszt. részére. Tanította az a) osztályban Spillenberg Mária, a b) osztályban Radnai Jenőné.

Német nyelv: Heti 3 óra. Szeptember, október és november hónapokban beszédgyakorlatok: a családról, a gyermekszobá-

ról, a gyermek játékszereiről, az emberi test részeiről, a ruházatról, az asztalterítésről, az emberi test részeiről, az iskoláról, az évnek évszakok, hónapok, hetek és napok szerinti felosztásáról, a számok 1—1000. Közben a német kis és nagy betűk ismertetése. Decembertől kezdve a beszédgyakorlatok az olvasmányok alapján. — Olvasmányok: Im Schulzimmer. — Im Wohnhause. — Das gute Kind. — Die Eltern. — Gott. — Die Frau u ihre Henne. — Der lügenhafte Hirtenknabe. — Die Familie. — Die Haustiere. — Das Jahr, der Monat, die Woche, der Tag. — Der menschliche Körper. — Versikék: Rückert: Drei Paare und einer. — Keller: Die drei Brüder. — Sturm: Kind und Mutter. — Goethe: Die wandelnde Glocke. — Dinter: Der Käfer. — Hoffmann v. Fallersleben: Bescheidenheit siegt. — Írásbeli gyakorlatok kéthetenként az iskolában: másolás, szótagolva másolás, tollbamondás, összesen 9. Kézikönyv: dr. Szemák István: Németnyelvkönyv I. rész. Tanította mind a két osztályban Janecz Erzsébet.

Földrajz. Heti 2 óra. Bevezetésül a mathematikai és a fizikai földrajz elemei. A Föld ábrázolásának tárgyalásánál a térképolvasás behatóan. — Magyarország geografiája: Az Alföld és Kis-Alföld medencéje. A Magyar Középhegység. A Dunántúli Dombosvidék és szigethegyek. A Magyar Alpok. A Dráva-Száva közti szigethegyek. A Horvát Karszt (Dinári-Alpok). Kárpáti hegyvidékek: az Északnyugati Hegyvidék, az Északkeleti Hegyvidék, a Keleti- és Déli Kárpátok. Krassószörényi Hegyvidék. A Keletmagyarországi szigethegyek. Az Erdélyi Medence. — Magyarország vízrendszere, éghajlata, talaja, növény- és állatvilága. Hazánk ethnográfiai képe. — Az ország kormányzása. Tankönyv: Lasz Samu dr.: Földrajz. I. Tanította az a) osztályban Zombori Ida dr., a b) osztályban Pappné Balogh Margit dr.

Természetrajz. Heti 2 óra. — Ősszel: A gyümölcsöskert növényei (mandula-, barack-, cseresznye-, dió-, alma-, körtefa). A szőlő. Az erdei fák. A termés és a mag biológiája. — Télen: A házi emlős állatok. A röpködők. Erdei emlősök. Tengeri emlősök. Házi szárnyasok. Erdő, mező madárvilága; vizek mellett tartózkodó madarak. Ragadozó madarak. — Hüllők. Kétéltűek. Halak. A gerincesek áttekintése. Izeltlábúak. Lágytestűek. Férgek. Csöves állatok. — Tavasszal és nyáron: A hóvirág, ibolya, pitypang, gyöngyvirág, kökörcsin. Kerti virágok: jácint, tulipán, nőszirom, szegfű, rózsa. Erdei és kerti bokrok: orgonabokor, som, ribizke. A gabonafélék: búza, rozs, árpa, zab és kukorica. Hüvelyesek. A virágos növények testrészei. A virág részei. Tankönyv: idősb. Perényi József dr.: Bevezetés a természetrajzba. Tanította mindkét osztályban Pappné Balogh Margit dr.

Számtan. Heti 4 óra. Elvégzett tanítási anyag: Római és arab számjegyek. Számok írása és olvasása, alaki és helyiérték. Egy és többnevű egész számok összeadása, kivonása, szorzása és osztása. A mérés. A méterrendszer mértékei. A váltószám. Időmérték. Hazai pénzeink. A tört fogalma, a számláló és nevező jelentése. Tizedesszám. Tizedesszám összeadása, kivonása, szorzása, osztása. Irásbeli és szóbeli példák: az iskolai élet, a hazai népesség, a háztartás, a gazdaság, a kereskedelem, a mértan köréből. Tankönyv: Beke: Számtan. Tanította az a) osztályban Képessy Imre, a b) osztályban Kaiblinger Fülöpné.

Mértani rajz. Heti 2 óra. A vonal nemei. Az egyenes helyzete a síkban. Az egyenes mérése, összeadása, kivonása, szorzása, osztása. Két egyenes kölcsönös helyzete a síkban. Szögek. A szögmérő. Szögek másolása, összeadása, kivonása, szorzása, felezése. Csúcsszögek, mellékszögek, váltószögek. A háromszögek. Négyszögek. A kör és fontosabb egyenesei. Háromszögek, négy- és sokszögek területe. Mérések, feladatok, egyszerűbb szerkesztési gyakorlatok. Tanította mind a két osztályban: dr. Kaiblinger Fülöpné.

Szépírás. Heti 1 óra. A magyar és német folyóírás. Tanította az a) osztályban Janecz Erzébet, a b) osztályban Pappné Balogh Margit dr.

Kézimunka. Heti 2 óra. Horgolt terítőcske. Kötött tálcakendő. Keresztöltéses terítő. Tarsoly hosszúöltéssel. Tanította mind a két osztályban Spillenberg Mária.

Ének. Heti 1 óra. Hangjegyek név- és időérték szerinti betanulása. Intonáció-gyakorlatok és énekgyakorlatok különböző beosztás és rithmikai változásokban. Skálák 6 kereszt és 6 b)-ig. Szöveges dalok különböző hangnemekben.

Testnevelés. Heti 2 óra. Rendgyakorlat: Sorbontások egyszerű formái. Párok, hármas sorok szakaszalakítása. Köszönés. — Bevezető gyakorlat: Könnyű láb-, kar-, nyak- és törzsgyakorlatok. — Főgyakorlat: A törzsfeszítés előgyakorlatai. Függőállásokban lábgyakorlatok. Lebegő járás. Fekvő támaszgyakorlatok. Törzshajlítás és fordítás. Járás. Járás fordulattal. Futás oldalt szökdelésszerűen. Lengőkötél szökdelés. Ugrás helyben és zsámolyon, helyes leugrással. Ugrás támaszba különböző szerekre. Függésben lábgyakorlatok. — Befejező gyakorlat: Láb- és törzsgyakorlatok lassú ütemben. Légzési gyakorlat. — Játék, sport: Farkas és bárány. Páros kifutó. Féltek a muszkától? Versenyfutás. Labdaverseny. Labdagurító. Korcsolyázás. — Tanította mind a két osztályban: Dr. Gallner Ferencné.

III. osztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 2 óra. Szertartástan. A szertartás fogalma. A szent helyek, edények, ruhák ismertetése. Az istentisztelet és a szentségek kiszolgáltatásának szertartásai. A szent idők. Tankönyv: Demkovits Ágoston dr.: Kath. szertartástan. Tanította Madarász István dr.

Ág. h. e. vallás. *A III—IV. osztály együtt* tanulta a keresztyén egyház történetét röviden, a mai korig. Egyházi énekek. Kézikönyv: Berecky: A Keresztyén Egyház Rövid Története. Tanította: Sass Béla.

Református hittan. *III—IV. osztály együtt.* Tananyag: váltakozva ker. hittan, vagy ker. erkölcstan. Ez évben ker. hittan. Egyházi énekek. Bibliaolvasás. Tankönyv: Szőts Farkas: „Ker. hittan" vagy „Ker. Erkölcstan". Tanította: Nagy Dénes.

Izr. vallástan. Heti 2 óra. A zsidó nép története a babiloni fogságtól a második templom elpusztulásáig, különös tekintettel a belső életre. Egyes imádságoknak magyarra való fordítása. Tankönyv: A zsidók története. Írta: Schön Dávid és a Héber imakönyv. Tanította: Frisch Ármin dr.

Magyar nyelv. Heti 4 óra. Olvasmányok: Mondák és elbeszélések a görög és római történetből (9 olvasmány). Az alföldi ház (Hunfalvy J. és Baksai S. után). Rodostó (Mikes). Szalonta égése (Arany J.). Mátyás király jellemzése (Galeotti, Teleki és Fraknói után.) Hogyan mulattak a régi magyarok? (Zsilinszky Mihály). A kaszát vásárló paraszt (Mikszáth Kálmán). Lószőr vitéz (Herczeg F.). Csobánc (Kisfaludy Sándor). János vitéz (Petőfi). Mátyás deák (Kisfaludy Károly). Melyiket a kilenc közül (Jókai). Hogy lettem én író? (Mikszáth Kálmán). — Költemények: Enyhülés (Arany J.). Himnusz (Kölcsey F.). Szózat (Vörösmarty M.). A madár fiaihoz (Tompa M.). Mikes (Lévay J.). Kik voltak a honvédek? (Tóth Kálmán). Pató Pál úr (Petőfi S.). V. László (Arany J.). Az összes költemények könyv nélkül. — Írásbeli dolgozatok: A tárgyalt olvasmányok alapján leírások, jellemzések, elbeszélések, összesen 9. Nyugtatvány. Elismervény. Bizonyítvány. Folyamodvány. — Tankönyv: Révy Ferenc és Tolnai Vilmos, Stilisztika 1909. kiadás. Tanította: Dr. Neisser Irén.

Német nyelv. Heti 3 óra. A nyelvtanból: Az egyszerű bővített mondat fajai. Ismétlésül a főnév és melléknév ejtegetése, a melléknév fokozása, a cselekvő igeragozás. Mint új anyag:

a szenvedő igeragozás, a viszonyszók, határozók, indulat- és kötőszók. Mondattani és szótani elemezés. — Beszédgyakorlat az olvasmányok és költemények kapcsán és „Der Herbst" c. Hoelzel-féle falitábla alapján. — Olvasmányok: Ehre das Alter, Die beiden Ziegen, Der Specht und die Taube, Der grosse Birnbaum, Was Gott schickt ist gut, Von Kleidern, Friedrich Barbarossa, Die sieben Stäbe, Das Riesenspielzeug. — Költemények: Erlkönig (Goethe), Gefunden (Goethe), Loreley (Heine), Der Sänger (Goethe), Barbarossa im Kyffhäuser (Rückert). — Írásbeli dolgozatok kéthetenként az iskolában: 1. Felelés kérdésekre az őszről folytatott beszélgetés kapcsán. 2. Von Kleidern (Diktat). 3 Erlkönig c. költ. tartalma. 4. Loreley c. költ. emlékezetből. 5. Der Specht und die Taube c. olv. mintájára két leányka beszélgetése. 6. Was Gott schickt ist gut (Diktat). 7. Der grosse Birnbaum (fogalmazás). 8 Ehre das Alter (Diktat). 9. Die Spielleute (fogalmazás). 10. Die beiden Ziegen (Diktat). 11. Friedrich Barbarossa (fogalmazás). 12. Das Riesenspielzeug (Diktat). Kézikönyv: Oldal János nyelv- és olvasókönyv II. rész. Tanította: Szabó Ida.

Francia nyelv. Heti 4 óra. Tankönyv: Bartos-Chovancsák: Francia nyelvtan és olvasókönyv, I. rész. Elvégzett anyag a nyelvtanból: a főnév ejtegetése, a melléknév fokozása, személyes-, birtokos-, mutató-, kérdő- és visszaható névmások. A rendes igeragozás, néhány első és második ragozáshoz tartozó ige tőbeli változásai. — Olvasmányok: L'école. L'Année scolaire. La famille. Poids et mesures. Les monnaies. Les repas. Le corps humain. L'oie et le canard. Le fer a cheval. Maximes et préceptes de conduite. Les heures de la classe. Au marché. Ou ne gagne rien à se quereller. La peau de l'ours. Le Français et l'Anglais. L'avarice punie. — Költemények: L'ange gardien. — Conseils d'une Abeille (Durand). — La cigale et la fourmi (Lafontaine). — Le laboureur et ses enfants (Lafontaine). Le soleil de ma Bretagne (Béranger). — Írásbeli gyakorlatok kéthetenként az iskolában: 1. L'ange gardien (emlékezetből). 2. Felelés kérdésekre a participe passe begyakorlására. 3. La famille (tollbamondás). 4. La cigale et la fourmi (emlékezetből). 5. Poids et mesures (tollbamondás). 6. Felelés kérdésekre (Les repas c. olv. kapcsán). 7. Français et l'Anglais (tartalomközlés). 8. Les deus Charrues (emlékezetből). 9. Maximes et préceptes de conduite (tollbamondás). 10. Le soleil de ma Bretagne (prózában). L'avarice punie (tartalomközlés). Tanította: Szabó Ida.

Történelem. Heti 2 óra. Az ókori népek története a nyugatrómai birodalom bukásáig. A keleti népek kulturtörténeti méltatása. A görög történelemből különösen Athén fejlődése. Itália

ismertetése után a római történelem, különösen az alkotmány fejlődése szempontjából. Tankönyv: dr. Takács György: Az ókor története. Tanította: Zombory Ida dr.

Földrajz. Heti 2 óra. Afrika, Amerika, Ausztrália és Antarktisz általános imertetése, a nevezetesebb országok és gyarmatok kiemelésével. A fizikai földrajz alapismeretei, vonatkozással a már megszerzett földrajzi ismeretekre. Tankönyv: Lasz Samu dr.: Földrajz III. r. Tanította: Zombory Ida dr.

Vegytan. Heti 2 óra. Az egyszerűbb testek (víz, levegő) és az egyszerűbb jelenségek (égés) ismertetéséből kiindulva a fontosabb és gyakoribb elemek. Ezzel kapcsolatosan a keverék, elegy, ötvény, vegyület stb. ismertetése, de csak kísérleti alapon és röviden, különös tekintettel a háztartás és a gyakorlati élet szükségleteire; továbbá az oxidálás, redukálás, sav, bázis, só; alkatrész, gyök; vegyjelzés egyszerű példákon. A közéletben használt fontosabb fémek előállítása érceikből és fontosabb ásványok vegyi összetétele. A szerves kémia egyszerűbb és használatosabb vegyületei, különös tekintettel az ember háztartására, az állat- és növényéletre. Szénhidrogének (világító gáz, petróleum, paraffin). Alkoholok (aethylalkohol, erjedés). Glicerin. Szerves savak (hangya-, oxal-, ecetsav). Aetherek, zsírok, olajok. Szappan és főzése. Szénhidrátok, cyanidok. Glycosidok. Mesterséges festékek. Alkaloidok. Fehér jég. Égés, korhadás, rothadás, kapcsolatban a húsfélék, élelmiszerek eltartásával és konzerválásával. Tanította: dr. Kaiblinger Fülöpné.

Mennyiségtan. Heti 2 óra. *a)* Számtan: Az előbbi osztályokban végzett tananyag átismétlése után a vegyítésszabály, társaságszabály. A hármasszabály segélyével a százalék és egyszerű kamatszámolás. A valutarendezés alapján az idegen pénzek átszámítása. Ötvényszámolás. 6 írásbeli dolgozat. — *b)* Mértan: A szögletes testek ábrázolása, azok felszíne és térfogata. Számítások és mérések. Tanította: dr. Kaiblinger Fülöpné.

Rajz. Heti 2 óra. Egyszerű agyagtárgyak, edények, gyümölcs, virág rajzolása természet után. Tanította: özv. Gerhardt Alajosné.

Kézimunka. Heti 2 óra. Száröltéses terítő különböző öltésekkel kitöltve. Hímzett blouse. Terítő hosszú öltéssel. Tanította: Spillenberg Mária.

Ének. Heti 1 óra. Zöngítési gyakorlatok nehezebb ritmikai gyakorlatok és mozdulatokkal. Két- és háromszólamú dalok. Tanította: Bellovics Imre.

Testnevelés. Rendgyakorlatok: A II. osztály anyagának ismétlése. Fejlődés hármas és négyes sorokba. Ellenvonulás. Bevezető gyakorlatok: Láb-, nyak-, kar-, törzs- és nehezebb lábizom gyakorlatok. Főgyakorlatok: Törzsfeszítők a mellérendelt gyakorlatokkal. Függések különböző fogásokkal, függeszkedés, lebegő állások és járások. Oldal-, has- és hátizomgyakorlatok szabad és szergyakorlatok alakjában. Különféle járások. Ugrások. Ügyességi gyakorlatok. Befejező gyakorlatok: Lassú ütemben láb-, kar és törzsgyakorlatok. Légzési gyakorlatok. Játék: Fekete-fehér. Csalogató. Kör-róta. Labdakergető. Labdastaféta. Dominó. Tanította: báró Proff Kocsárdné.

IV. osztály.

Római kath. vallástan. Heti 2 óra. Egyháztörténet. Az egyház alapítása, terjedése és üldöztetése a római birodalomban. Az egyház apostoli és kulturális tevékenysége a népvándorlás után. A pápaság küzdelmei a nyugatrómai császársággal. Luther és Kálvin élete és tanai. A német, francia, angol s a magyar reformáció. A francia forradalom, Napoleon és az egyház. IX. Pius, XIII. Leó s X. Pius pápasága. Tankönyv: Aubermann Miklós dr.: Kath. Egyháztörténet. (Kisebb kiadás.) Tanította: Madarász István dr.

Ág. h. e. vallás. Ugyanaz, mint a III. osztályban. Egyik évben egyháztörténet, másik évben hit- és erkölcstan. Egyházi énekek mindenik évben. Tanította: Sass Béla.

Református hittan. *III—IV. osztály együtt.* Tananyag: váltakozva, ker. hittan, vagy erkölcstan. Ez évben ker. hittan. Egyházi énekek. Bibliaolvasás. Tankönyv. Szőts Farkas: „Ker. hittan", vagy „Ker. Erkölcstan". Tanította: Nagy Dénes.

Izr. vallástan. Heti 2 óra. A zsidó nép élete a jeruzsálemi második templom elpusztulásától napjainkig, különös tekintettel a belső életre. Tankönyv: A zsidók története, írta: Büchler Sándor dr. és a Héber imakönyv. Tanította: Frisch Ármin dr.

Magyar nyelv. Heti 4 óra. Stilisztika: A magyar nyelv szókincse. Szókincsünk alkotó részei. A nyelvújítás. Rokonértelmű és rokonalakú szók. Közmondások. A stílus nemei. A stílus tulajdonságai. A világosság feltételei. Az elevenség eszközei. A ritmus. Magyar versformák. A klasszikus és nyugateurópai verselés. Polgári ügyiratok. — Olvasmányok: Arany: Toldi és kisebb költeményei. Leírások, jellemzések,

Kisfaludy S. regéi. Arany: Katalin. Jókai M.: A nagyenyedi két fűzfa. Népvilág. Szemelvények. Az új földesúrból. Könyv nélkül. Arany: Rozgonyiné, részletek Toldiból. Tompa M.: Az erdei lak. Petőfi: Az Alföld. Berzsenyi D.: A közelítő tél. Kisfaludy S.: Himfy dalaiból. Irásbeli dolgozat havonként, felváltva iskolai és házi. 1. Beszámoló a nyárról. 2. A remete, Mikes elbeszélése után átdolgozva. 3. Gondolatok és érzések tűzveszedelemkor, Arany J. Szalonta égése c. leírása nyomán. 4. A Gellérthegy leírása. 5. Szt. Margit és a középkori apácák élete és gondolkozásmódja, Beöthy Zsolt eszményi leírása nyomán. 6. Katalin, Arany J. után elbeszélve. 7. Toldi személyeinek jellemzése. 8. Kisfaludy S. regéi közül egyet elbeszélni. 9. Hova szeretnék utazni? Tankönyv: Négyessy László, Stilisztika. Tanította Radnai Jenőné.

Német nyelv. Heti 3 óra. Olvasmányok: Das Schaf und die Schwalbe. Der Wolf auf dem Totenbette. (Lessing.) Der Negersohn. (Stern.) Der persische Knabe und die Räuber. (Heinrich Campe.) Der Frauensand. (Grimm.) Friedrich Barbarossa. (Raumer.) Das Nibelungenlied. Das Kind der Barmherzigkeit. (Herder.) Der Affe als Richter. Der ehrliche Knabe. Der Gemsjäger. — Költemények: Barbarossa im Kiffhäuser. (Rückert.) Legende. (Goethe.) Der Graf von Habsburg. (Schiller.) Des Sängers Fluch. (Uhland.) Der Jüngling am Bache. (Schiller.) Preis des Schöpfers. (Gellert.) Gebet vor der Schlacht. (Körner.) Az összes költemények könyv nélkül. — Irásbeli dolgozatok: 1. Der ehrliche Knabe. (Átalakítás szinonim szavakkal. 2. Legende von Goethe. (Felelet kérdésekre.) 3. Der Negersohn. (Tartalomközlés.) 4. Der Wolf auf dem Totenbette. (Diktando.) 5. Die Bürgschaft. (Tartalomközlés.) 6. Der Affe als Richter. (Átalakítás jelzői mellékmondatokká.) 7. Des Sängers Fluch. (Felelet kérdésekre.) 8. Friedrich Barbarossa. (Emlékezetből.) 9. Der Graf von Habsburg. (Fordítás.) 10. Der Frauensand. (Rövid tartalomközlés.) Tankönyv: Oldal, Német olv. könyv II. r. Német nyelvtan II. r. Tanította: Neisser Irén dr.

Francia nyelv. Heti 4 óra. Tanította: Szabó Ida. Tankönyv: Bartos—Chovancsák: Francia nyelvtan és olvasókönyv, II. rész. Elvégzett anyag a nyelvtanból: a főnév ejtegetése, a melléknév fokozása, a rendes igeragozások ismétlésül. Az ige fajai és módjai, az összetett idők képzése és alkalmazása. A mult idők használata. A participe présent és participe passé. Mintegy harminc, leghasználatosabb rendhagyó ige ragozása. — Olvasmányok: Dialogue, Henri IV. et le vieux Juge. Saint-Martin. Charlotte reine d'Angleterre. Boileau et l'Académicien. Bonaparte et la Sentinelle. L'empereur et l'abbé. Napoleon à

Sainte Hélène. Le thermomètre. La Probité récompensée. L'Agneau et le Loup. Le vieux mendiant. Histoire d'une pièce d'Or. — Költemények: La fleur (Millevoye). Le droit Chemin (Victor Hugo). La Laitière et le pot au lait (Lafontaine). Le Corbeau et le Renard (Lafontaine). Les deux Routes (A. de Musset). L'Exilé (Lamennais). — Írásbeli dolgozatok kéthetenként az iskolában. 1. Felelés kérdésekre „La fleur" c. költ. kapcsán. 2. Le droit chemin (Emlékezetből). 3. Saint Martin (Tartalomközlés). 4. Charlotte reine d'Angleterre (Tollbamondás). 5. Felelés kérdésekre (Boileau et l'Académicien). 5. Bonaparte et la Sentinelle (Tollbamondás). 7. Fogalmak magyarázása szinonimák alkalmazásával s körülírással (L'empereur et l'abbé). 8. La Laitière et le pot au lait (Emlékezetből). 9. Le prêtre est l'ami des malheureux (Fogalmazás). 10. Napoléon à Sainte Hélène (Tollbamondás). 11. L'éxilé (Emlékezetből). 12. Lettre d'un fermier à son propriétaire (Fogalmazás).

Történelem. Heti 3 óra. A magyarok története a mohácsi veszedelemtől a legújabb időkig. A török hatalom terjeszkedése. A szabadságharcok kora. A királyaival kibékült Magyarország a haladás útján. A mai Magyarország megalakulása. A Magyarbirodalom általános ismertetése, tekintettel a közös ügyekre és Ausztriára. Kézikönyv: Szigethy Lajos dr.: Magyarok története. II. rész. Tanította: Radnay Jenőné.

Földrajz. Heti 1 óra. Látókör, látóhatár. Égitestek. A Föld alakja, a földfelület beosztása. A Nap látszólagos mozgása. Nappálya. A Föld forgása és keringése. A földtengely állása. Földövek. A Hold, a Hold keringései. Napfogyatkozás és Holdfogyatkozás. Külső és belső bolygók. Naprendszer. Hullócsillagok. Tankönyv: Hahóthy Sándor. Csillagászattani földrajz. Tanította: Spillenberg Mária.

Háztartástan. Heti 1 óra. A háztartástan feladata. A nő szerepe a házi gazdálkodásban. A háztartási javak értéke. Szükséges és szükségtelen kiadások. A takarékosság, fösvénység, fényűzés. Költségvetés és háztartási napló. A lakás megválasztása és beosztása. A lakás tisztán- és rendbentartása. A konyha berendezése és tisztántartása. A világítás. A fűtés. A táplálkozás és a tápláló anyagok. Az élelmiszerek és az eledelek tápláló értéke. A hús. A tej és termékei. A tojás. A liszt és őrlemények. Egyéb növényi élelmiszerek. A fűszerek. Az ételek elkészítése. Forrázás és főzés által nyert élvezeti italok. A szappanfőzésről, mosó- és mosdószappanról. A mosás, szárítás, mángorlás, keményítés, vasalás. Tankönyv: Lengyel-Kont: Háztartástan. Tanította mind a két osztályban: Dr. Gallner Ferencné.

Mennyiségtan. Heti 2 óra. a) Számtan: A százalékszámítás és annak alkalmazása a kereskedelmi súly- és árúlerovat, nyereségveszteség s az ágió számításainál. Az egyszerű kamatszámítás. Takarékpénztári betétek: kamatszám, kulcsszám. Váltók, discontszám. Értékpapirok. — b) Mértan: A kör kerülete és területe, henger, kúp, gömb felszíne és térfogata. Példák a statisztika, takarékpénztár, kereskedelem és gazdaság köréből. Tankönyv: Vajdaffy: Számtan. Tanította: Kaiblingerné-Kiss Margit.

Rajz. Heti 2 óra. Nehezebb edények rajzolása, festése. Virágok rajzolása, festése és stilizálása. Magyar ékítményes tervezetek. Tanította: özv. Gerhardt Alajosné.

Kézimunka. Heti 2 óra Madeira-hímzés, Richelieu-hímzés. Párna magyaros mintával. Tanította: Spillenberg Mária,

Ének. Heti 1 óra. Hangképző és zöngítési gyakorlatok. Két és háromszólamú énekek. Tanította: Bellovics Imre.

Testnevelés. Heti 2 óra. A III. osztály anyaga nehezebb kiinduló állásokban, különös tekintettel a gyakorlatok helyes kivitelére. Játék: Üsd a harmadikat. Fogócska akadálylyal. Duplex. Burgonyaszedés. Nyúl a bokorban. Tanította: báró Proff Kocsárdné.

V. osztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 2 óra. Hittan. A vallás fogalma. A kath. vallás forrásai, őrzője és magyarázója. A hittételek tárgyalása a 12 hitágazat nyomán. A malasztról és a szentségekről, valamint az eschatológiáról szóló keresztény tanítás. — Tankönyv: Demény-Baumann: Kath. hittan. Tanította: Madarász István dr.

Ág. h. e. vallás. Az V—VI. osztály együtt tanulta a keresztyén egyház történetét bő előadásban a mai korig. Egyházi énekek. Kézikönyv. Berecky: A Keresztyén Egyház Története. Tanította: Sass Béla.

Reform. hittan. *V. és VI. osztály együtt.* Tananyag: Ker. egyháztörténet. Egyik évben a reformációig, másik évben a reformációtól napjainkig. Ebben az évben a reformációig. Egyházi énekek. Biblia olvasás. — Tankönyv: Bátory Gábor, Ker. egyháztörténet. Tanította: Nagy Dénes.

Izr. vallástan. Heti 2 óra. Prófétai beszédek az asszir korszakból, a zsidó nép belső élete az írástudóktól a spanyol kiüzetésig. — Tankönyv: Bibliai olvasmányok. III. Irta: Neumann Ede dr. Tanította: Frisch Ármin dr.

Magyar nyelv. Heti 4 óra. Retorika. A prózai műfajok elmélete. A történetírás segédtudományai, fejlődése, műfajai, művelői. A szónoki beszéd. Az értekezés. A regény. Poétika: A költészet fogalma. A lírai, epikai műfajok. A dráma. Költői művek olvasása, fejtegetése. Nagyobb olvasmányok: Kossuth beszéde a haderő megajánlása végett. Deák beszéde a Felirati Javaslatról. Pázmány egyik egyházi beszéde. Arany: Buda halála. Vörösmarty: Két szomszédvár. Kisfaludy K.: A kérők. Szigligeti: Fenn az ernyő, nincsen kas. — Irásbeli dolgozat: 1. Kilátás a Gellérthegyről. 2. Kossuth beszédének gondolatmenete. 3. A magyar nő Vörösmarty költészetében. 4. Deák Ferenc szobra előtt. 5. Széchenyi érdemei Arany ódája alapján. 6. A főszemélyek Szigligeti vígjátékában. 7. A nőalakok Buda halálában. 8. Petőfi költészetének uralkodó érzései. — Tankönyvek: Riedl Frigyes: Retorika és Poétika. Tanította: Ballagi Malvin.

Német nyelv és irodalom. Heti 2 óra. Olvasmányok: Aus dem Nibelungenliede. Aus Gudrun. Die Artussage. Die Gralsage. Parzival. Lohengrin. Das Rolandslied. Aus der Tiersage: Braun der Bär und Reineke Fuchs. Aus dem Volksbuche des Doktor Faust. Lessing: Fabeln. Scheffel: Aus „Eckehard": Hadwiga besucht das Kloster St. Gallen. Baumbach: Aus „Trug-Gold": Unter dem Hollunderbaum. Aurbacher: Froher Mut geht über gross' Gut. Schiller: Wilhelm Tell. — Költemények: Heine: Die Lorelei. Lieder aus Wilhelm Tell. Walther von der Vogelweide: Mahnung. Eichendorff: Die Mühle im Tale. Schiller: Der Handschuh. Goethe: Schäfers Klagelied. Mignon. Heine: Frühlingslied. Fichtenbaum und Palme. — Irásbeli dolgozatok: 1. Übung im Rechtschreiben. (Iskolai.) 2. Die Sage von der Lorelei. (Házi.) 3. Übersetzung aus dem Ungarischen: Über die Entstehung des Dramas „Wilhelm Tell". (Iskolai.) 4. Die Exposition in „Wilhelm Tell". (Házi.) 5. Lohengrin. Frei erzählt. (Iskolai.) 6. Der Tellschuss. (Házi.) 7. Froher Mut geht über gross' Gut. Nach Aurbacher frei erzählt. (Iskolai.) 8. Der Handschuh. Erzählung nach dem gleichbetitelten Gedichte von Schiller. (Házi.) 9. Übung im Rechtschreiben. (Iskolai.) — Kézikönyvek: dr. Szemák István: Német olvasókönyv és Schiller: Wilhelm Tell. Tanította: Janecz Erzsébet.

Francia nyelv. *a)* Kezdők csoportja. Heti 3 óra. Tankönyv: Bartos-Chovancsák: Francia nyelvkönyv és olvasó-

könyv. II. rész. Elvégzett anyag a nyelvtanból: a kiejtés szabályai, az elválasztás szabályai, írásjelek és ortográfiai jelek. A főnév ejtegetése, a melléknév fokozása és hím- és nőnemű alakja. A négy rendes igeragozás; aller és envoyer igék ragozása. — Olvasmányok: Henri IV et le vieux juge, Saint Martin, Charlotte reine d'Angleterre. Boileau et l'académicien, L'empereur et l'abbé, Napoléon à Sainte-Hélène, La probité récompensée, Le vieux mendiant, L'histoire d'une pièce. d'or. — Költemények: La fleur (Millevoye). Le droit chemin (V. Hugo). La laitière et le pot au lait (Lafontaine). Le corbeau et le renard (Lafontaine) Le soleil de ma Bretagne (Béranger). — Írásbeli dolgozatok kéthetenként az iskolában: 1. Chacun à son faible (másolás.) 2. La fleur (tollbamondás.) 3. Henri IV. et le vieux juge (szótagolás). 4. Charlotte reine d'Angleterre (tollbamondás.) 5. Le corbeau et le renard (emlékezetből). 6. Felelés kérdésekre. (Boileau et l'académicien c. olv. alapján.) 7. La laitière et le pot au lait (prózában.) 8. Le vieux mendiant (tollbamondás). 9. Le soleil de ma Bretagne (emlékezetből.) 10. Felelés kérdésekre. (Histoire d'une pièce d'or.) Tanította Szabó Ida.

b) Haladók. Heti 3 óra. Olvasmányok: Les quatre Henri (par Fr. Soulié). La sacoche perdue (p. G. Paris). La chèvre de M. Seguin (p. A. Daudet). Le louis d'or (p. Fr. Coppée). Le chat botté (p. Perrault). Les fleurs des bois (A. de Musset et Stahl). Le sorcier et son apprenti. La Gaule et les Gaulois. Jeanne d'Arc. (Barante). Lettres de Mme de Sévigné. — Költemények: La mort et le bûcheron* (p. Lafontaine). Les hirondelles.* Adieu de Marie Stuart* (Béranger). La cloche. La prière (Lamartine). Quand nous habitions tous ensemble. (V. Hugo). Le bon gîte* (Deroulède). Le Cor.* (A. de Vigny). La grève des Forgerons (Coppée). Nagyobb klassikus művek: Molière: Les femmes savantes (egészen). Racine: Athalie (szemelvények). Könyv nélkül a *-gal jelölt költemények és részlet a „Femmes savantes"-ból. — Nyelvtanból: az alaktan főbb részei, főleg a rendhagyó igék; szórend. Kéthetenként felváltva házi- és iskolai dolgozat: 1. La sacoche perdue. 2. Les quatre Henri. 3. La chèvre de M. Seguin. 4. Le louis d'or. 5. Les femmes savantes (Acte. III.) 6. Armande et Henriette (tartalomközlések és jellemzés). 1 levél és 5 fordítási gyakorlat és reprodukciók. Tankönyv: Macher: Francia olvasókönyv I. rész. Tanította: Deseő Irén dr.

Történelem. Heti 4 óra. Az ókor története: A keleti népek. A görögök. A rómaiak. — A középkor története: A népvándorlás és a nyomában alakult új országok. Nagy Károly kora. A középkori intézmények virágzása. A keresztes háborúk kora.

A császárság és a pápaság hanyatlása. A renaissance. Kézikönyvek: Takács György dr.: Az ókor és a középkor története. Tanította: Janecz Erzsébet.

Természetrajz. Heti 2 óra. Az őszi flóra 10—12 növényének részletes leírása. A virágos növények morfológiája. A növények belső szerkezete. A növények életműködései (táplálkozás, lélegzés, növekedés, mozgás, érzés, szaporodás.) A növények csoportosítása. Linné rendszere. A virágtalan és virágos növények főbb csoportjainak rendszeres tárgyalása. Tankönyv: Paszlavszky J., Növénytan. Tanította: Kiss Ödön.

Természettan. Heti 2 óra. Mechanika. Hangtan. Fénytan. Tanította: Képessy Imre.

Mennyiségtan. Heti 3 óra. *a)* Algebra. Az algebra célja, eszközei. A műveleti és zárójelek, együttható, kitevő. Egy és többtagú algebrai mennyiségek elemzése, az egyneműek összevonása. Egy és többtagúak szorzása és osztása. Egy-, két- és háromtagú algebrai mennyiségek, közönséges, egész és tizedes számok köbe. Egy- és többtagúak legnagyobb közös osztója, legkisebb közös többese. Algebrai törtek összevonása, szorzása, osztása, hatványozása. Az egyenletekről általában. Az elsőfokú, egy ismeretlennel bíró egyenlet. *b)* Geometria. Egy, két, és három egyenes kölcsönös helyzete a síkban. Szögek, csúcsszögek, mellékszögek, váltószögek. Idomokról általában. Szabályosság, szimmetria; összeillőség, hasonlóság és egyenlőség fogalmai. A háromszög külső-, belsőszögeiről s oldalairól szóló tételek. Az összeillőségi esetek. A négyszögek. A parallelogramm átlói, szemben fekvő oldalai és szögei. Szabályos és szabálytalan sokszögek. A három, négy és sokszögek területe. Tankönyvek: König, Algebra; Ábel, Mértan. Tanította: dr. Kaiblinger Fülöpné.

Rajz. Heti 2 óra. Használati edények csoportos lerajzolása. Virágok, draperiák rajzolása és festése; tervezetek tekintettel a női kézimunkára. Alakok rajzolása természet után. Tanította: Özv. Gerhardt Alajosné.

Kézimunka. Heti 2 óra. Magyar himzés. Fehér himzés. Pointlace. Tanította: Spillenberg Mária.

Ének. Heti 1 óra. Hangképző és zöngítési gyakorlatok. Két- és háromszólamú énekek. Tanította: Bellovics Imre.

Testnevelés. Heti 2 óra. A IV. osztály anyagának ismétlése nehezebb kiinduló állásokban, különös tekintettel a gyakorlatok helyes kivitelére. Tanította: báró Proff Kocsárdné.

VI. osztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 2 óra. Erkölcstan. Az erkölcsi jó és rossz fogalma. A törvény, lelkiismeret, szabad akarat szerepe a lelki életben. Az erkölcsi beszámítás. A bűn és az erény fogalma. Kötelességeink Istennel, önmagunkkal és felebarátunkkal szemben. Az idetartozó erények és bűnök, kötelességeink az egyház, a haza és a társadalom iránt. Tankönyv: Aubermann Miklós dr.: Kath. erkölcstan. Tanította: Madarász István dr.

Ág. h. e. vallás. Ugyanaz, mint az V. osztályban. Egyik évben egyháztörténet, másik évben szentírásismertetés. Egyházi énekek mindenik évben. Kézikönyv: Bereczky: A Keresztyén Egyház története. Tanította: Sass Béla.

Reform. hittan. *V., VI., oszt. együtt.* Tananyag: Ker. egyháztörténet. Egyik évben a reformációig, másik évben a reformációtól máig. Egyházi énekek. Biblia olvasás. Tankönyv: Bátory Gábor, Ker. egyháztörténet. Tanította: Nagy Dénes.

Izr. vallástan. Heti 2 óra. A babiloni és a perzsa korszak prófétái (Jeremiás, Ezékiel, a névtelen próféta, Chaggáj, Zechalja és Muleachi) beszédei. A római elnyomatás korának vallásos élete és a templom pusztulása utáni idők vallási törekvései. Tankönyv: A biblia magyar szövegben és Izr. vallástan. Irta: Neumann Ede dr. Tanította: Frisch Ármin dr.

Magyar nyelv. Heti 4 óra. A magyar irodalom történetének rendszeres áttekintése hivatkozással az olvasott költői és prózai olvasmányokra. Nagyobb olvasmányok Zrinyi: Szigeti veszedelem, Katona Bánk bánja; részletek Gyulai Vörösmarty életrajzából; Jósika, Eötvös, Kemény egy-egy regénye, Madách: Az ember tragédiája, Kisfaludy, Szigligeti egy-egy vígjátéka. Shakespearetól Coriolanus. Havonként egy írásbeli házi dolgozat. 1. Miért értékesek krónikáink? 2. A Zrinyiász nőalakjai. 3. A kuruckor költészete. 4. Mikes egyénisége. 5. Tengelyi Jónás jelleme „A falu jegyzője"-ből. 6. Tompa természet szeretete. 7. Petőfi viszonya szüleihez. 8. A nő szerepe az ember tragédiájában. Tankönyv: Horváth Cyrill, Magyar irodalomtörténet és Magyar irodalomtörténeti olvasókönyv. Tanította: Tichy Margit dr.

Német nyelv és irodalom. Heti 2 óra. Olvasmányok: Lessing: Aus der „Hamburgischen Dramaturgie". Bürger: Das Lied vom braven Mann. Goethe: Aus „Wahrheit und Dichtung". Goethes Vaterhaus. Aus der „Italienischen Reise". Besuch des Vatikans und der Peterskirche. Goethe: Iphigenie auf Tauris. Mignon. Der Zauberlehrling. Legende vom Hufeisen. Schiller:

Die Bürgschaft. Die Kraniche des Ibykus. Der Graf v. Habsburg. Der Handschuh. Das Lied von der Glocke. Aus der „Geschichte des dreissigjährigen Krieges". Wallenstein während und nach seiner Absetzung. Uhland: Des Sängers Fluch. Klein Roland. Heine: Frühlingslied. Fichtenbaum und Palme. Du bist wie eine Blume. Die Lorelei. Die Grenadiere. Lenau: Schilflieder. Die drei Zigeuner. Költemények: Goethe: Der Zauberlehrling. Erlkönig. Lieder des Harfenspielers. Iphigeniens Monolog. Das Haidenröslein. Schiller: Das Lied von der Glocke. (Szemelvények) Uhland: Bertran de Born. Lenau: Schilflieder. Írásbeli dolgozatok: 1. Ein Beispiel edler Menschenliebe, Erzählung nach Bürgers Gedicht, „Das Lied vom braven Mann". 2. Übersetzung aus dem Ungarischen: Die Iphigenien-Sage. 3. Über Mignon. 4. Die Charaktere in „Iphigenie auf Tauris". 5. Das Tragikum in „Iphigenie auf Tauris". 6. Über Goethes Ballade „Der Zauberlehrling". 7. Der Graf von Habsburg. Erzählung nach Schillers gleichbetiltem Gedichte. 8. Charakteristik der Personen in Schillers „Bürgschaft". Kézikönyvek: Szemák István dr. Német olvasókönyv és Goethe: Iphigenie auf Tauris. Tanította: Janecz Erzsébet.

Francia nyelv. *a)* Kezdők csoportja. Heti 2 óra. Tankönyv: Bartos—Chovancsák: Francia nyelvkönyv és olvasókönyv II. rész. Elvégzett anyag a nyelvtanból: ismétlésül a főnév, a melléknév, névmás és a négy rendes igeragozás. Új anyag: a melléknév helye a mondatban, a participe présent és passé, a mult idők használata és az összetett idők képzése. A fontosabb rendhagyó igék. Olvasmányok: Dialogue, Henri IV. et le vieux juge, Saint Martin, Charlotte reine d'Angleterre, Boileau et l'académicien, L'empereur et l'abbé, Napoleon à Sainte-Hélène, Bonaparte et la sentinelle, La probite récompensée, Le vieux mendiant, Histoire d'une pièce d'or. Költemények: La fleur (Millevoye), Le droit chemin (V. Hugo), La laitière et le pot au lait (Lafontaine), Le corbeau et le renard (Lafontaine), Les deux routes (A. de Musset). Írásbeli dolgozatok kéthetenként az iskolában: 1. Dialogue (tollbamondás). 2. La fleur című költemény kapcsán, felelés kérdésekre. 3. Charlotte reine d'Angleterre (tollbamondás). 4. Le corbeau et le renard (prózában). 5. Boileau et l'académicien c. olv. alapján felelés kérdésekre. 6. Bonaparte et la sentinelle (tollbamondás). 7. Le chantre de Cinkota (fordítás magyarról franciára). 8. La laitière et le pot au lait (emlékezetből). 9. Le vieux mendiant (tollbamondás). 10. Napoléon à Sainte-Hélène (tartalomközlés). 11. La probité recompensée (tollbamondás). Tanitotta: Szabó Ida.

b) Haladók csoportja. Heti 2 óra. Olvasmányok: Részletek Corneille Cid-jéből, Molière L'Avare c. vígjátékából,

Racine Andromaque-jából. Lafontaine: Le chène et le roseau. Boileau: Art. poétique: Préceptes aux auteurs. La satire. Larochefoucauld: Maximes. La Bruyère: L'amateur de prunes. Madame de Sévigné: Lettres choisies. Fènèlon: Les Aventures de Telémaqué. (Fragments.) Montesquien: Un persan à Paris. Voltaire: Enfance et mort de Charles XII. Prière à Dieu. Rousseau: Emile doit apprendre un métier. Emile à douze aus. Madame de Stael: Corinne. (Fragments.) Ez olvasmányokkal kapcsolatban az írók életrajza röviden. Költemények: Rouget de L'Isle: La Marseillaise. André Chénier: La jeune captive. Béranger: Les souvenirs du peuple. Sully Prudhomme: Le vase brisé. La voie lactée. André Theuriet: La chanson du vannier. Nyelvtanból: a rendhagyó igék ismétlése és a mondattan főbb elemei. Havonként egy írásbeli dolgozat az olvasmányokkal kapcsolatban. Tankönyv: Macher Ede: Francia irodalmi olvasókönyv II. rész. Tanította: Dénesné Kolozs Regina dr.

Történelem. Heti 4 óra. Az új kor története: A renaissance. A fölfedezések. A Habsburgok világuralma. A reformáció kora. Az ellenreformáció és vallásháborúk. Franciaország túlhatalma XIV. Lajos korában. A Habsburg monarchia szervezése. Az északkeleti államrendszer kifejlődése. Ausztria és Poroszország versengése. A „fölvilágosult" abszolutizmus kora. A francia forradalom. A szent szövetség és a forradalmak kora. A XIX. század második fele. (1850-től napjainkig.) A főbb modern államok és ezek gyarmatainak politikai földrajza. — A magyar nemzet története: Magyarország őskora. A pogány magyarság korszaka. A kereszténység és királyság megalapítása és szervezése. A Szent István-féle alkotmány bomlása. A hűbériség hatása. Az Anjouk és Zsigmond kora. A Hunyadiak kora. A Jagellók. Az ország hanyatlása. Az ország három részre szakadása. Küzdelmek az alkotmányért és vallásszabadságért. Újkori államintézmények. Hazánk újjáalkotása. Magyarország mai alkotmányának, gazdasági és műveltségi állapotának ismertetése. — Kézikönyvek: dr. Takács György: Az újkor története és A magyar nemzet története. — Tanította: dr. Radnay Jenőné.

Természetrajz. Heti 2 óra. Az állati test felépülése. Sejt. Szövetek. A szervek és azok működése. Biológiai jelensége. Az állatok szaporodása. Az állatkörök s azoknak osztályok és rendek szerinti tárgyalása. Tankönyv: Paszlavszky J.: Állattan. Tanította: Kiss Ödön.

Természettan. Heti 2 óra. Hőtan. Mágnesség. Elektromosság. A kozmográfia elemei. Tanította: Képessy Imre.

Lélektan és neveléstan. Heti 2 óra. A lélek jelenségei. A nevelés feladatai. A nők nevelése. Az anya, mint a házi nevelés

intézője. — A test és lélek viszonya egymáshoz. A vérmérséklet. Az öröklés, megszokás. Az idegrendszer. Az agy működése. Az érzékszervek. Az érzés, érzet. Az érzetek mennyisége és minőségi különbsége. Az életérzet. Az érzet hangulata. A szemlélet, képzet. A képzettársítás törvénye; a képzetek egybevetése. Neveléstani útmutatások. Az emlékezés és fajai. A tanulás. A képzelődés és nevelése. A tudat és öntudat. Az értelem és gondolkodás. A gondolkodás tényei, fogalom, ítélet és következtetés. Az értelem nevelése. Az érzelem fogalma és nemei. Kellemes és kellemetlen érzelmek. Az érzéki érzelmek. Az értelmi érzelmek; erkölcsi, szépérzelem; az igaz érzelme, vallásos érzelmek, társadalmi érzelmek, a rokon- és ellenszenv. Az indulat. A mese, költészet és poéták mint a kedély nevelésének eszközei. Az ösztön, vágy, hajlam és tehetség; szenvedély. Az akarat. A megszokás és beszámítás. A jellem. A jellem nevelése. A társadalom eszméi; a népjellem. A lélek betegségei. Az egyéniség megismerésének szempontjai. A testi, értelmi és erkölcsi nevelés feladatai. Tanította: Ember Károly.

Mennyiségtan. Heti 2 óra. *a)* Algebra. Elsőfokú egyenletek több ismeretlennel. Négyzetgyök. Köbgyök. Négyzetes egyenletek. Logaritmus. Számtani és mértani haladvány és alkalmazásai a kamatos-kamat számításra. *b)* Geometria. A felszín- és térfogatszámítás ismertetése és kibővítése. Tanította: dr. Kaiblinger Fülöpné.

Rajz. Heti 2 óra. Használati tárgyak csoportos lerajzolása, festése. Virágok rajzolása és festése. Magyar ékítményes tervezetek, tekintettel a kézimunkára. Alakok rajzolása természet után. Tanította: Gerhardt Alajosné.

Kézimunka. Heti 2 óra. Perzsa hímzés. Hímzett ruha. Tanította: Spillenberg Mária.

Ének. Heti 1 óra. A hangköztanból az összes hangközök és fordulatai. Összhangzattanból a hármas és négyes hangzatok. Többszólamú énekek. Tanította: Bellovics Imre.

Fizikai gyakorlatok. Heti 2 óra. Az V. és VI. felső osztályokban a fizikai gyakorlatok az előadással parallel haladó egyszerűbb mérések végzésére s a megfelelő kísérletek bemutatására szorítkoztak. Vezette: Csapodi Vera.

Testnevelés. Heti 2 óra. — Rendgyakorlat. Nehezebb kivitelű sorbontások. Fejlődések futás közben. Ellenvonulás. Bevezető gyakorlat. Az V. osztály anyagának ismétlése. — Főgyakorlat. Passzív törzsfeszítők társas gyakorlatok alakjában. Hajlított függések. Lebegő állás törzshajlítás-

sal. Oldalizom gyakorlatok, mint szabad és szergyakorlatok. Támaszban karhajlitás és nyujtás. Futás hátra. Műjárások. Nemzeti táncok. Függeszkedés hajlított karral. Magasugrás 80—100 centiméter. Távolugrás 3—4 m. — Befejező gyakorlat: Az V. osztály anyagának ismétlése. — Játék, sport: Az V. osztály anyagának ismétlése. Korcsolyázás. Tanította: dr. Gallner Ferencné.

Leánygimnázium.

II. A), B) osztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 2 óra. Ószövetségi szentírás ismertetése. A szent könyvek. Az ős kinyilatkoztatás története. Izrael népének kiválasztása és története Ábrahámtól egészen Jézus Krisztusig, különös tekintettel a zsidónép vallási életére s a messiási jövendölésekre. Szemelvények Salamon könyveiből s a próféták jövendöléseiből. A biblia történeti, földrajzi s néprajzi vonatkozásai. Tankönyv: Aubermann Miklós dr: Kath. Iskolai Biblia I. rész, Ószövetség. Tanította: Madarász István dr.

Ág. h. e. vallástan. Ugyanaz, mint az I. osztályban. Egyik évben ószövetségi, másik évben újszövetségi élet- és jellemképek kerülnek sorra. Egyházi énekek. Tanította: Sas Béla.

Ref. vallástan. Lásd a fels. l. I. osztályát.

Izr. vallástan. Lásd a fels. l. osztályát.

Magyar nyelv. Heti 5 óra. Nyelvtanból: szóképzés, szóösszetétel, együttjáró szók, a szavak jelentései, a határozók, a szórend, az összetett mondatok. Mondatelemzés beszéd- és mondatrészek szerint. — Olvasmányok: tanítómesék; korrajzok Nagy Lajos, Hunyadi János, Mátyás idejéből; a mohácsi vész leírása; Lykurgos és Solon törvényei; Brutus; Tompa népmondásai és regéi. Leírások a magyar földről. — Költemények: Családi kör, Szibinyáni Jank, Mátyás anyja Aranytól, A jó öreg kocsmáros, A völgy s a hegy Petőfitől, Egy szegény asszony könyve Vörösmartytól, Mohács Eötvöstől. — Irásbeli dolgozat havonként kettő: tollbamondás, fogalmazás, elbeszélés után, tartalomközlés, levél. Tankönyv Négyesy László: Magyar nyelvtan II. r. és Magyar olvasókönyv II. r. Tanította az *A)* osztályban Ballagi Malvin, a *B)* osztályban: Tichy Margit dr.

Latin nyelv. Heti 6 óra. Olvasmányok: A Liber Sexti fordítási gyakorlatai latinból magyarra és magyarból latinra, összesen 68. Az olvasmányokkal kapcsolatban: a szenvedő igeragozás; álszenvedő, kivételes, hiányos igék; acc. cum inf.; abl. abs. és gerundiv. szerkezetek. Kéthetenkint egy iskolai irásbeli dolgozat magyarból latinra az olvasmányok alapján. — Tankönyv Fodor —

Székely: Liber Sexti II. r. — Tanította: az *A)* osztályban: Hollósy Béla, illetőleg helyettese Patek Ferencz dr. a *B)* osztályban Braun Margit dr.

Földrajz. Heti 3 óra. Európa leíró és kulturföldrajza: az osztrák császárság, a Balkán-félsziget államai, az Apennini félsziget, a Pyreneusi félsziget országai, Közép-Európa államai (Franciaország, a Német birodalom, Svájc, Belgium, Hollandia és Dánia), a Brit-szigetek, a Skandináv-félsziget államai, Oroszország. Európa általános viszonyainak összefoglalása, különös tekintettel természeti, néprajzi és kulturviszonyaira. Ázsia általánosságban: világhelyzete, hegy- és vízrajzi viszonyai, természeti, néprajzi viszonyai és országai, különös tekintettel az európai államok gyarmatbirtokaira. Az afrikai őskontinens medencéi, euráziai lánchegysége és táblás vidékei. Folyórendszerei. Klima vidékei és növényzónái. Etnográfiája. Államai. Tankönyv: Lasz Samu dr. Földrajz II—III. köt. Tanította az *A)* osztályban Erődi Kálmán dr., a *B)* osztályban Zombory Ida dr.

Természetrajz. Heti 2 óra. — Ősszel: Az őszi flóra néhány növénye (pásztortáska, gyermeklánc, kék búzavirág, vadrepce). Növényalaktani alapismeretek. — Télen: A majmok, tengeri és erszényes emlősök. Az emlősök áttekintése. A ház, erdő, mező madárvilága; vízi madarak. A madarak összefoglalása és csoportosítása. Az alsóbbrendű gerincesek: csúszókmászók, kétéltűek, halak osztályainak néhány jellegzetesebb és fontosabb képviselője. A gerincesek áttekintése. — Tavasszal: A gerinctelenek: lágytestűek, izeltlábúak és férgek törzseinek néhány jellegzetesebb és fontosabb képviselője. A gyümölcsfák. Néhány gazdasági növény és erdei lombos fa. Tankönyv: Szterényi H. dr.: Természetrajz a középisk. II. oszt. számára. Mindkét osztályban tanította: Kiss Ödön.

Mennyiségtan. Heti 4 óra. Alapműveletek ismétlése tizedes és közönséges törtekkel. Számolási egyszerűsítések. Arány és arányosság. Fontosabb arányokra vonatkozó feladatok (fajsúly, lépték). Kettőstételű feladatok. Százalékszámítás. Tankönyv: Arany-Szíjártó-Dietz: Számtan. 3. kiadás, II. rész. Tanította: az *A)* osztályban Hirka Antal dr., a *B)* osztályban Nendtvich Zsófia.

Rajzoló geometria. Heti 3 óra. Síkidomok kerületének és területének számítása, különösen a köré. Testek felszíne, térfogata. Átlag hetenkint egy mértani rajz. Mindkét osztályban tanította: Nendtvich Zsófia.

Szépírás. Heti 1 óra. A magyar és német folyóírás. Tanította: az *A)* osztályban Dénesné Kolozs Regina dr., a *B)* osztályban Tichy Margit dr.

Testnevelés. Heti 2 óra. Rendgyakorlatok: Az I. osztály anyagának ismétlése. Sorbontások, fejlődések. Köralakítás. — Bevezető gyakorlatok: Az I. osztály anyagának ismétlése. — Főgyakorlatok: Törzsfeszítők egy láb távolságból a bordásfaltól a mellérendelt gyakorlatokkal. Függésben lábgyakorlatok. Lebegő gyakorlatok. Oldal-, has- és hátizomgyakorlatok. Járás, futás, ugrás. — Befejező gyakorlatok: A vérkeringés csillapítása céljából lassú mozgású láb-, kar- és törzsgyakorlatok. Légzési gyakorlatok. — Játék: Át a kínai falon. Láncszakítás. Egy egér két cica. Labdagurító. Szökdelő kör. Kakasviadal. Versenyfutás. Tanította az *A)* osztályban dr. Gallner Ferencné, a *B)* osztályban báró Propff Kocsárdné.

III. osztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 2 óra. Az újszövetségi szentírás ismertetése. Palesztina földrajzi, néprajzi s történelmi helyzete Jézus korában. Jézus születése, gyermekkora, nyilvános fellépése, tanítása, csodái, jövendölése, példabeszédei, szenvedése, halála, feltámadása és mennybe menetele. Sz. Péter és Pál élete és működése. Tankönyv: Aubermann Miklós dr.: Kath. Iskolai Biblia II. rész. Új szövetség. Tanította: Madarász István dr.

Magyar nyelv. Heti 4 óra. Nyelvtanból: az előző osztályok nyelvtani anyagának részletezése, a mondattan kibővítése; a magyar nyelv története, fejlődése, sajátságai. Olvasmányok a magyarországi török uralom idejéből, továbbá, Jókaitól: A nagyenyedi két fűzfa. Kötél áztatva jó. Vitam et sanguinem. Széchenyi István gróf. Mikszáthtól: Fogaras. A kis csizmák. Gyulai Páltól: Az első magyar komikus. Kisfaludy K.-tól: Mit csinál a gólya? Arany Jánostól: A rab gólya. A bajusz. Rákócziné. Petőfitől: Csokonai. Falu végén kurta korcsma. Eötvöstől: Búcsú. Lévaytól: Mikes. Írásbeli dolgozatok kéthetenként: Tartalomközlés, leírás, jellemzés, levél. Tankönyv: Négyesy: Rendszeres magyar nyelvtan és magyar olvasókönyv III. rész. Tanította: Ballagi Malvin.

Latin nyelv. Heti 6 óra. Olvasmányok: A Liber Sexti második kötetének olvasmányai; szemelvények Livius, Phaedrus

és Corn. Nepos munkáiból fordítási gyakorlatok latinból magyarra és magyarból latinra, összesen 60. A mondattanból a mondatrészek és az esetek használata. Római időszámítás és naptár. Tankönyv: Fodor—Székely: Liber Sexti III. r. Tanította: Braun Margit dr.

Német nyelv. Heti 4 óra. Olvasmányok: Die Schule. Der Unterricht. Der Mensch. Der seltsame Spazierritt. Der menschliche Körper. Die Turnstunde. Die Kleidungsstücke. Die Familie. Weihnachten. Die Zeit. Die zwölf Reisenden. Phrixos und Helle. Der alte Grossvater und der Enkel. Költemények: Eins, zwei, drei.* Das blinde Kind.* Was ich habe. Der Lenz.* Der Tannenbaum.* Die vier Jahreszeiten. Das Veilchen.* Der kleine Gernegross.* Könyvnélkül a *-gal jelölt költemények. Nyelvtanból: A főnév erős-, gyenge- és vegyes ejtegetése; a melléknév ejtegetése és fokozása; névmások; erős és gyenge igeragozás. Kéthetenként iskolai dolgozat: másolás, szótagolás, tollbamondás, felelés kérdésekre, átalakítás, költemény emlékezetből, tartalomközlés. Tankönyv: Miklós—Kaiblinger: Német nyelvkönyv, I. r. Tanította dr. Deseő Irén.

Történelem. Heti 3 óra. A magyarok története a mohácsi vészig. Magyarország a magyarok beköltözése előtti időben. A magyarok eredete, vándorlása. Honfoglalás. A kalandozások kora. A kereszténység elterjedése és a királyság megalapítása. Magyarország alkotmányának fejlődése: az arany bulla. Az Anjouk és az ősiség. A Hunyadyak kora. Magyarország, mint Európa védőbástyája a török ellen. A Jagellók kora és a hanyatlás 1526. Tankönyv: Varga Ottó: A magyarok története a középiskolák III. és IV. osztálya számára. Tanította: Pappné Balogh Margit dr.

Földrajz. Heti 2 óra. Amerika leíró földrajza: Az amerikai ikerszárazföld. A pacifikus hegyrendszer ismertetése. Az őshegységek. Amerika medencéi. Vízrendszere. Éghajlata. Lakói. Államai. — Ausztrália fekvése és részei. A szárazföld és Tasmánia. Ausztrália szigetei. — Az Antarktis. — A fizikai földrajzból: A földfelület alakjai. A légkör és tüneményei. A tenger és tüneményei. Források. A víz és a szél munkája. — Tankönyvek: Lasz Samu dr.: Földrajz a gimnáziumok számára III. kötet. Sáringer János dr. és Szuppán Vilmos: Fizikai földrajz. Tanította: Pappné Balogh Margit dr.

Számtan. Heti 3 óra. Összetett kettőstételű feladatok. Egyszerű és kamatos kamatszámítás. Értékpapirok. Éremszámítás. Tanította: Nendtvich Zsófia.

Mértani rajz. Heti 2 óra. Alapműveletek távolságokkal, szögekkel. Szimmetria fogalma. Sík idomok, különösen egyenesvona-

lúak szimmetriája, egybevágósága. Projekció. Sík idomok hasonlósága. Fontosabb szerkesztési feladatok. Tanította: Nendtvich Zsófia.

Testnevelés. Rendgyakorlatok. A II. oszt. anyagának ismétlése. Fejlődés 3-as és 4-es sorokba. Ellenvonulás. Bevezető gyakorlatok: Láb-, nyak-, kar-, törzs- és nehezebb lábizomgyakorlatok. Főgyakorlatok: Törzsfeszítők a mellérendelt gyakorlatokkal. Függések különböző fogásokkal, függeszkedés. Lebegő állások és járások. Oldal-, has- és hátizom gyakorlatok szabad- és szergyakorlatok alakjában. Különféle járások. Ugrások. Ügyességi gyakorlatok. Befejező gyakorlatok: Lassú ütemben láb-, kar-, és törzsgyakorlatok. Légzési gyakorlatok. Játék: Fekete-fehér. Csalogató. Kör-róta. Labdakergető. Labdastaféta. Dominó. Tanította: báró Proff Kocsárdné.

V. A), B) osztály.

Róm. kath. vallástan. Ugyanaz, mint a felsőbb leányiskola V. osztályában.

Ág. h. e. vallás. Az V—VI. osztály együtt tanulta a keresztyén egyház történetét bő előadásban, a mai korig. Kézikönyv: Berecky: A Keresztyén Egyház Története. Tanította: Sass Béla.

Ref. vallástan. Ugyanaz, mint a felsőbb leányiskola V. osztályában.

Izr. vallástan. Ugyanaz, mint a felsőbb leányiskola V. osztályában.

Magyar nyelv. Heti 3 óra. A prózai írásművekről általában. A történetírás segédtudományai, műfajai, művelői. A szónoki beszéd szerkezete és részei. A szónoklás története Görögországban, Rómában és nálunk. Az értekezés. A regény és fajai. A levél. — Olvasmányok: Részek a Képes krónikából. Zrinyi, a költőről szóló olvasmányok Salamon Ferenctől, Pauler Gyulától, Cserei Mihálytól, Bethlen Miklóstól, Toldy Ferenctől. Hunyady János Salamon Ferenctől. Szondi halála Istvánffy Miklóstól. Szondi históriája Tinódi Sebestyéntől. Kossuth Lajos beszéde a haderő megajánlása végett. Deák Ferenc a Felirati Javaslatról. Pázmány Péter egyik egyházi beszéde. Kölcseynek Berzsenyi Dániel és Kazinczy Ferenc fölött tartott szónoklatai. Paraenesis Kölcsey Kálmánhoz. Szondi két apródja (Greguss Ágost). Mikes Kelemen (Beöthy Zsolt). Platon: A bűnhödés

szükségessége. Mikes K.: Törökországi levelei. Jókai: Az új földesúr. Arany: Toldi estéje. — Írásbeli dolgozatok: 1. Vakációm legkedvesebb napja. (Levél.) 2. Szondi története a magyar költészetben. 3. Zrinyi, a költő jelleme történelmi olvasmányaink alapján. 4. Ankerschmidt Erzsike. 5. Mikes egyénisége leveleiben. 6. Szabadon választott tárgyú dolgozat. Tankönyv: Riedl Fr.: Retorika. Tanította mindkét osztályban: Dénesné Kolozs Regina dr.

Latin nyelv. Heti 8 óra. Olvasmányok: Liber Sexti-ből fordítási gyakorlatok latinból magyarra és magyarból latinra, kapcsolatban a nyelvtani anyaggal: 45 drb; Julius Caesar: De Bello Gallico I., 1—12. caput. — Ovidius: Metamorphos. libr., Az emberi nem négy korszaka, Daedalus és Icarus. Philemon és Baucis, A világ teremtése, A Fabiusok veszte. — Dávid latin olvasókönyvből 32 latin, 53 magyar olvasmány. — Fordítás et non lectis. Házi feladatok közös kijavítása. — Ezek alapján: a betűk; beszédrészek; névragozás; fokozás; a számnév; a névmás; igeragozás, rendhagyó, hiányos, egyszemélyű igék; határozók; elüljárók; acc. c. infin., nom. c. infin.; abl. abs.; gerundiv. szerkezetek. — Kéthetenként egy írásbeli dolgozat, összefüggő magyar szöveg fordítása latinra olvasmányok alapján. Tankönyv: Fodor-Székely: Liber Sexti. Tanította: az a) osztályban Kiss Aladár dr., a b) osztályban Kundt Ernő dr.

Német nyelv. Heti két óra. Olvasmányok: Die alten Deutschen (Andrä). Die Schicksale des Agamemnon und der Seinigen (Richter). — Klassisch (Lionn). — Das gute Heilmittel. (Hebel). — Die Posaune des Gerichtes (Auerbach). — Goethes Vaterhaus (Goethe). — Költemények: Goethe: Schäfers Klagelied, Der Zauberlehrling. — Schiller: Die Kraniche des Ibykus, Die Bürgschaft, Der Ring des Polykrates. — Heine: Du bist wie eine Blume. Fichtenbaum und Palme. Frühlingslied. Abschied. — Uhland: Des Knaben Berglied. Das Glück von Edenhall. — Az összes költemények könyv nélkül. — Írásbeli dolgozatok az a) osztályban: 1. Der Zauberlehrling. 2. Die Posaune des Gerichtes. 3. Wenn die Not am Grössten, ist Gott am nächsten. (Tartalomközlések.) 4. Levél, 4 fordítás. — Írásbeli dolgozatok a b) osztályban: 1. Tantalus (Diktando.) — 2. Die Belohnung. (Felelet kérdésekre). — 3. Goethes Studierzimmer. (Fordítás.) — 4. Der Ring des Polykrates. (Tartalomközlés.) — 5. Der Zauberlehrling v. Goethe. (Diktando.) 6. Die Teilung der Erde c. költ. tartalma és méltatása. — Tankönyv: Német olvasókönyv III. r. 6. k. Irta: Dr. Szemák István és Haitsch Samu. — Német nyelvtan. Irta: Albrecht János. 6. kiadás. Tanította az a) osztályban Deseő Irén dr., a b) osztályban Neisser Irén dr.

Történelem. Heti 3 óra. Az ókori népek története a nyugatrómai birodalom bukásáig. A keleti népek kulturtörténeti méltatása és birodalmuk geográfiai ismertetése. A görög történelemből különösen Athén fejlődése és hatása az utókorra. Itália ismertetése után a római történelem, kivált az alkotmány fejlődése szempontjából. Tankönyv: Ujházy László: Egyetemes történelem. I. Tanította az a) osztályban: Erődi Kálmán dr., a b) osztályban: Tichy Margit dr.

Természetrajz. Heti 3 óra. Az őszi flóra 10—12 növényének részletes leírása. A virágos növények morfologiája. A növények belső szerkezete. Növényvegytan. A növények életműködése (táplálkozás, lélegzés, növekedés, mozgás, érzés, szaporodás). A növények csoportosítása. Természetes és mesterséges növényrendszer. Linné rendszere. A virágos és virágtalan növények főbb csoportjainak rendszeres tárgyalása. Tankönyv: Paszlavszky J.: Növénytan. Tanította mind a két osztályban: Kiss Ödön.

Mennyiségtan. Algebra. Alapműveletek ismert és betűmennyiségekkel. Összeadás, kivonás, szorzás, osztás, általános, egész, tört és tizedes törtekkel. A hatványokkal való számolás teljesen. Egyenletek: elsőfokúak egy, két, három és több ismeretlennel. Másodfokú egyenletek egy ismeretlennel. Geometria. Alapfogalmak. Planimetria teljesen és pedig pont, vonal, sík, test fogalma. Szögek teljesen. Háromszögek, négyszögek, sokszögek. Kerületi és központi szögek. Thales tantétele. Sugárrendszer. Mértani középarányos. Phytagoras tantétele. Területszámítások teljesen. Tankönyv: Kőnig—Beke: Algebra és Lutter—Éber: Geometria. Tanította az a) osztályban: Antal Márk, a b) osztályban: Nendtvich Zsófia.

Rajz. Heti 1 óra. Különböző tárgyak lerajzolása természet után. Úgymint: kancsók, virág, gyümölcs rajzban, tollrajzban és festve. Csendéletösszeállítás. Tanította mind a két osztályban: özv. Gerhardt Alajosné.

Testnevelés. Heti 2 óra. Rendgyakorlat: A IV. oszt. anyagának ismétlése. Nehezebb kivitelű sorbontások és fejlődések. Bevezető gyakorlat: Kar-, láb-, nyak- és törzsgyakorlatok. Törzskörzés. Támadó- és védőállások kargyakorlatokkal. Főgyakorlat: Törzsfeszítők különböző kiindulási helyzetekből, lábgyakorlatokkal. Lebegő állásban térdhajtások. Hajlított függések Rézsútos támadó- és védőállások kargyakorlatokkal. Törzshajlítások térdelésben. Műjárások. Tánclépések. Futás 2—3 percig. Függésben továhaladás. Vetődési ugrások.

Felhúzódások. Befejező gyakorlat: Kar-, láb- és törzsgyakorlatok, mint szabadgyakorlatok. Játék, sport: Csalogató. Fogócska akadállyal. Körróta. Kosárlabda. Futóduplex. Korcsolyázás. Tanította mind a két osztályban: Dr. Gallner Ferencné.

VI. A), B) osztály.

Róm. kath. vallástan. Ugyanaz, mint a felsőbb leányiskola VI. osztályában.

Ág. h. e. vallás. Ugyanaz, mint az V. osztályban. Egyik évben szentírásismertetés, másik évben egyháztörténet. Egyházi énekek mindenik évben. Tanította: Sass Béla.

Ref. vallástan. Lásd a felsőbb leányisk. VI. oszt.

Izr. vallástan. Heti 2 óra. Prófétás beszédek a babiloni és perzsa korszakból. Tankönyv: A próféták magyar szövegben. Tanította: Frisch Ármin dr.

Magyar nyelv. Heti 3 óra. Poétika. Verstan. Hangsúlyos és időmértékes verselés. Nyugateurópai versformák. A lírai, epikai és drámai műfajok elmélete. A leíró költészet. Olvasmányok: Szemelvények Balassa B., Ányos Pál, Kölcsey F., Csokonai V. M., Vörösmarty, Tompa, Arany J., Petőfi Sándor stb. lírai költeményeiből. A Zrinyiász. Buda halála. Toldi szerelme. A két szomszédvár (Vörösmarty). Arany János néhány balladája. Antigone. Julius Caesar (Shakespeare). Kérők (Kisfaludy K.) Kisfaludy Sándor és Károly.

Írásbeli dolgozatok az a) osztályban: 1. A kellem érvényesülése a természetben és a költészetben. 2. Pogánykori mondáink értéke. 3. Szép Ilonka és Enikő. 4. A szigetvári Zrinyi Miklós jelleme. 5. Hogyan jelennek meg a ballada sajátságai az V. László című balladában. 6. Piroska alakja a Toldi szerelmében. 7. Arany J. Széchenyi emlékezete című ódájának fejtegetése.

Írásbeli dolgozatok a b) osztályban: A költészet szerepe az ember lelki életében. 2. A mese és a monda. 3. A Zrinyiász I—IV. éneke. 4. Gyöngyvér és Ildikó jelleme. 5. Szép Ilonka. 6. A lelkiismeret szerepe Arany János balladáiban. 7 Kisfaludy Károly „Csalódások" című vígtátékának komikus jellemei. Tankönyv: Riedl: Poétika. Tanították az a) osztályban: Tichy Margit dr., a b) osztályban: Neisser Irén dr.

Latin nyelv. Heti 6 óra. Olvasmányok: Sallustius, De bello Jugurtino 5—23; 43—48; 108—114; Vergilius, Aeneis I. 1—210., II. 1—367; Cicero, De imp. Gn. Pomp. Nyelvtani tan-

anyag: syntaxis. Mondatrészek egyezése; esettan; igeidők használata; módok; alárendelt mondatok; oratio obliqua. (Prosodia és metrika alapjai.) Régiségtan: magyar régiségek, hadügy, vallás. — Kéthetenként írásbeli dolgozat. Tankönyvek: Liber Sexti, II. rész; Hittrich, Sallust, De bell. Iug. Cserép, Vergilius Aeneise. — Köpesdy, Cicero De imp. Gn. Pomp. pro Archia poeta. — Cserép, Római régiségek. Tanította az a) osztályban: Braun Margit dr., a b) osztályban: Kundt Ernő dr.

Görög nyelv. Heti 4 óra. Az attikai nyelvjárás szerint való grammattika tüzetes és alapos tárgyalása a kevésbbé fontos részek mellőzésével, egészen a μι végű igékig. Néhány esethasználat mondattani jelentősége. Olvasmányul szolgált Maywald: Görög gyakorlókönyvének 45 darabja. Herodotosból: Kroisos és Solon; perzsa szokások; a marathóni ütközet. Herodotos élete és méltatása; a görög próza fejlődése, a logographusoktól Herodotosig. Havonként iskolai írásos dolgozat. Tankönyvek: Mayvald, Görög nyelvtan; Maywald, Görög gyakorló- és olvasókönyv; Gereb, Görög prózai szemelvények. Tanította az a) osztályban: Kiss Aladár dr., a b) osztályban: Hollóssy Béla, illetőleg helyettese, Patek Ferenc dr.

Német nyelv. Heti 2 óra. Olvasmányok: Die alten Deutschen. (Nach Andrä.) Dr. Faust. (Schwab-Evers.) Sokrates. (Nach Grube.) Bürger: Das Lied vom braven Mann. Goethe: Johanna Sebus. Schiller: Die Kraniche des Ibykus. Der Graf von Habsburg. Bechstein: Elisabeths Rosen. Uhland: Klein Roland. Chamisso: Die Sonne bringt es an den Tag. Die Kreuzschau. Platen: Der Pilgrim vor St. Iust. Lenau: Einst und Jetzt. Rückert: Lob der Schönsten. Eichendorff: Die Mühle im Tale. Geibel: Hoffnung. Schiller: Wilhelm Tell. Az olvasmányokkal kapcsolatban az írók élete. Nyelvtanból: Az alaktan ismétlése. Az összetett mondat. Szórend. Infinitivus és genitivus használata. — Írásbeli dolgozatok az A) osztályban: 1. Das Lied vom braven Mann. 2. Johanna Sebus. 3. Die Exposition in Schillers Wilhelm Tell. 4. Tell und Parrizida; és 4 fordítási gyakorlat. A b) osztályban: 1. Die Kraniche des Ibykus. 2. Das Lied vom braven Mann. 3. Gertrud, Stauffachers Gemahlin. 4. War Tell ein Mörder? és 4 fordítási gyakorlat. Tankönyv: Szemák-Haitsch: Német olvasókönyv III. rész. Tanította mindkét osztályban Deseő Irén dr.

Történelem. Heti 3 óra. A középkor története a magyar nemzet történetével kapcsolatosan és az újkor 1648-ig. — A modern nemzetek megalakulása. A középkor intézményei. A Frank birodalom felbomlása után keletkező államok. A keresztes háborúk

kora, a császárság és pápaság küzdelmével. Anglia és Magyarország, mint Európa két alkotmányosan fejlődő állama. A császárság és pápaság hanyatlása. A hűbériség romjain emelkedő erős királyságok. A renaissance és a humanizmus. A Habsburg és ozman világuralom. A reformáció. Az ellenreformáció Nyugat- és Közép-Európában. — Tankönyv: Újházi László: Egyetemes történelem, II. Tanította: az A) osztályban Erődi Kálmán dr., a B) osztályban Balogh Margit dr.

Természetrajz. Heti 3 óra. Az állati test felépülése. Sejt, sejtszövetek. Az állati szervezet életműszerei és azok működése. Biológiai jelenségek. Az állatok szaporodása. Az állatkörök és azoknak osztályok és rendek szerinti részletes tárgyalása. — Tankönyv: Paszlavszky József: Állattan. — Tanította mind a két osztályban Kiss Odön.

Mennyiségtan. Algebra. Az előbbi osztály tananyagának átismétlése után a hatványok és gyökök teljesen. Egyenlet egy, két, három és több ismeretlennel. Másodfokú egyenlet egy ismeretlennel. — Geometria. A sugárrendszer és ennek alapján a trignometria. — A goniometriából: a függvények pót-, kiegészítő és tagadószögek függvényei, a kettős szögek függvényei. A trigonometriából a sinus, cosinus (Carnot) és tangens tantétel. Logaritmussal való bánás. Havonként egy írásbeli feladat. Tankönyv: König-Beke: Algebra és Lutter-Éber: Geometria. Lutter: Logaritmus tábla. Tanította mind a két osztályban: Antal Márk.

Rajz. Heti 1 óra. Különböző tárgyak lerajzolása természet után. Úgymint: kancsók, virág, gyümölcs, csendélet összeállításban. Tanította: Özv. Gerhardt Alajosné.

Testnevelés. Heti 2 óra. Rendgyakorlat: Nehezebb kivitelű sorbontások. Fejlődések futásközben. Ellenvonulás. — Bevezető gyakorl.: Az V. oszt. anyagának ismétlése. — Főgyakorlat: Passiv törzsfeszítők társas gyakorlatok alakjában. Hajlított függések. Lebegőállás törzshajlítással. Oldalizomgyakorlatok, mint szabad- és szergyakorlatok. Támaszban karhajlítás és nyújtás. Futás hátra. Műjárások. Nemzeti táncok. Függeszkedés hajlított karral. Magasugrás 80—100 cm. Távolugrás 3—4 méter. — Befejező gyakorlat: Az V. osztály anyagának ismétlése. — Játék, sport: Az V. osztály anyagának ismétlése. Korcsolyázás. Tanította: Dr. Gallner Ferencné.

VII. A), B) osztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 2 óra. Egyháztörténet. Az egyház alapítása, terjedése, küzdelmei a külső s belső ellenséggel a római birodalomban. Nagy Konstantin s az egyház. Az első hitbeli tévedések és a római püspökök. Az egyház apostoli és kulturális működése a népvándorlás után. A pápaság tekintélyének növekedése, küzdelmei a világhatalommal. VII. Gergely, III. Ince, VIII. Bonifác pápaságai. A reformáció kora. Luther, Kálvin, Zwingli élete és tanítása. A német, francia, angol s a magyar reformáció. Az ellenreformáció. Pázmány Péter apostoli működése. A pápaság viszonya a magyar nemzethez, különösen a török háborúk idején. A francia forradalom s az egyház. Napoleon s VI., VII. Pius, IX. Pius, XIII. Leo s X. Pius pápasága. Tankönyv: Aubermann Miklós dr. Kath. egyháztörténet. Tanította: Madarász István dr.

Ág. h. e. vallás. A VII—VIII. osztály együtt tanulta az evangéliomi keresztyénség világnézetét az evangéliomi hit- és erkölcstan alapján. Kézikönyv: Szelényi dr.: Az evangéliomi Keresztyénség Világnézete. Tanította: Sass Béla.

Reform. hittan. *VII—VIII. oszt. együtt.* Tananyag: váltakozva, Ker. hit- és erkölcstan, Magyar prot. egyháztörténelem. Ez évben ker. hit- és erkölcstan. Egyházi énekek. Bibliaolvasás. — Tankönyv: Szőts-Farkas: „Ker. hit- és erkölcstan" (nagyobb). Farkas József: „Magyar prot. egyháztörténet". Tanította: Nagy Dénes.

Izr. vallástan. Heti 2 óra. A szentírás eszméi, törvényei és története. A bibliai irodalom hatása az erkölcsök fejlődésére. Az apokrif irodalom. Tankönyv: A biblia könyvei. Írta: Weiszburg Gyula dr. Tanította: Frisch Ármin dr.

Magyar nyelv. Heti 3 óra. A régi magyar irodalomtörténet. Az irodalom fogalma és fajai. A magyar irodalomtörténet korszakai. Keresztény középkor. Legendák és himnuszok. A históriás énekek. Regényes elbeszélések. Balassa Bálint. A dráma kezdete. Zrinyi és Gyöngyösi. Pázmány P., Faludi és Mikes. Bessenyei Gy. és társasága. Ányos és Péczeli. A debreceni kör és Fazekas Mihály. A deákosok és Virág Benedek. Dugonics András, Gvadányi József és Palóczi Horváth Ádám. Csokonai Vitéz Mihály, Kármán József és az Uránia. Kisfaludy Sándor. — Olvasmányok: A tárgyalt írók kiválóbb műveiből való szemelvények. A Zrinyiász. Gyöngyösi Marssal társalkodó murányi Vénusza. A kuruc költészet termékeiből. Faluditól a Téli éjszakákból. Mikes Törökországi levelei. Amade verseiből.

Dugonics Etelkájából. Bessenyei Ágisából. Fazekas Ludas Matyija. Gvadányi Peleskei nótáriusából. Kármán Fanny-jából és A nemzet csinosodásából. Csokonai Dorottyája és Béka-egérharca. Arany János: Naiv eposzunkról és Zrinyi és Tasso értekezései. — Írásbeli dolgozatok az a) osztályban: 1. Arany János véleménye naiv eposzunkról. 2. Párhuzam a Szendrői Névtelen, Vörösmarty balladája és Gyulai Pál elbeszélése között. 3. Balassi B. költői természetérzéke. 4. A Zrinyiász nőalakjai. 5. A kuruc költészet jellemző sajátságai. 6. Szabadon választott tárgyú dolgozat. Írásbeli dolgozatok a b) osztályban: 1. Miért tanuljuk a magyar nemzet irodalomtörténetét? 2. Középlegendaköltészetünk. 3. Balassi Bálint egyénisége költében. 4. Gondolatok Szilveszter estéjén. 5. Zrinyi és Gyöni. 6. A kuruckor költészetének vezető motivumai. Tankönyv: Beöthy Zsolt: Irodalomtörténet. Tanította: az a) osztályban Dénesné Kolozs Regina dr., a b) osztályban Dr. Neisser Irén.

Latin nyelv. Heti 6 óra. Olvasmányok: Ciceronis in Catil. orat. I. és IV. Vergilius Aeneis VI. 41—715., 752—901., IX. ének 175—450. T. Livii ab urbe condita l. XXI. 1—18. 33—37. l. XXII. 4—7. Ezek alapján a nyelvtan s különösen a mondattan tüzetes ismétlése. — Régiségtan: Államrégiségek: királyság, köztársaság, császárság kormányzata, a provinciák. Kiváltságos rendek. Igazságszolgáltatás. Közgazdasági viszonyok. Hadügy. Vallásrégiségek. Tanította a VII. a) és b) osztályban Hollósy Béla, illetőleg helyettese, Dr. Patek Ferenc.

Görög nyelv. Heti 5 óra. Jón tanmenet. Hom. Od. XI., XIII., XVI., XXII., XXIII., XXIV. szemelvényekben. Xenophonból: Socrates és az ifjúság. Nemes életcél. Prodikos meséje Heraklesről. — Hom. H. I., VI: Hektor és Andromache. Az Odysseia tüzetes elemzése, tört. és aesth. szempontból. Görög régiségek Homérosz koráig. — Tanította az a) osztályban: Kelecsényi János dr.

A VII. b) osztályban. A grammatika folytatása a μι végű igékkel és befejezése; a mondattan főbb kérdései a szöveg alapján. — Olvasmányul: Szemelvények az I. időszakban az Iliásból, a II.-ban. Odysseából; és pedig Ilias I. 1—492, VI. 237—368, Odysseia I. 1—305, VI. 1—331. Mindkét éposz alaki és tartalmi tárgyalása; a homérosi kérdés történeti fejlődésében és mai álláspontján. Az olvasmánnyal kapcsolatban a régiségek, államélet és a mythológiából a fontosabb és nevesebb részek ismertetése. Havonkint 2 írásos dolgozat görögből magyarra. Tankönyvek: Csengeri, Homeros Iliasa és Odysseája. Maywald: Görög nyelvtan. — Tanította Kiss Aladár dr.

Német nyelv és irodalom. Heti 2 óra. A német irodalom története Herderig, olvasmányok alapján, még pedig: Szemelvények a Niebelung-énekből, Kudrunból, Parcivalból, Walther von der Vogelweide dalaiból, Lessing Laokoonjából és a Hamburgische Dramaturgie és Die drei Einheiten des Dramas c. műveiből. Nagyobb klasszikus művek: Goethe: Iphigenie auf Tauris és házi olvasmányul Lessingtől Minna von Barnhelm. Írásbeli dolgozatok (havonként felváltva iskolaiak és háziak). Az a) osztályban: 2 fordítás. 1. Wie hat sich Kriemhildens Traum verwirklicht? Die Verknüpfung der Artus u. Gralsage im Parcival. Charaktere aus Minna v. Barnhelm. Die drei Einheiten Iphigenie. A b) osztályban: 1. Kriemhilde u. Gudrun. 2. Parcivals Erziehung. 3. Die Geschichte der Tantaliden. 4. Die Vertreter des Ehrbegriffes in Minna v. Barnhelm és 3 fordítás. Tankönyv: Szemák: Német olvasókönyv IV. rész és Goethe Iphigenie auf Tauris. Tanította: az a) osztályban: Ballagi Malvin, a b) osztályban: Deseő Irén dr.

Történelem. Heti 3 óra. Az újkor története 1648-tól és a legújabb kor története a magyar nemzet történelmével kapcsolatosan. A modern állami élet kifejlődése. A felvilágosodott abszolutizmus. A farancia forradalom kora. A szent szövetség reakciója. A reformok és forradalmak kora. A nemzeti törekvések érvényesülése. Tankönyv: Ujházy László: „Egyetemes történelem" III. Tanították: az a) osztályban: Erődi Kálmán dr., a b) osztályban: Zombory Ida dr.

Természettan. Heti 4 óra. Mechanika. Hangtan. Fénytan. Tanította mind a két osztályban: Képessy Imre.

Fizikai gyakorlatok. 1. Gyakorlat. Sűrűségmérés térfogat- és súlyméréssel. Folyadékok sürűségének mérése piknométerrel. Folyadékok sűrűségének mérése arkométerrel. A π meghatározása kísérletileg súly- és térfogatméréssel. A mérleggel, nóniuszal, mikrométercsavarral való bánásmód. Az egyenletes mozgás előállítása és sebességének megállapítása Atwood-féle ejtőgépen. 2. Gyakorlat. A levegő sűrűségének megállapítása villamos körtével. Az egyenletesen változó mozgás gyorsulásának megállapítása. „A gyorsulás arányos az erővel" törvény igazolása. A nehézségi gyorsulás megállapítása ingával és kormozott golyóval. A nehézségi gyorsulás megállapítása matematikai ingával. A matematikai inga törvényeinek igazolása. 3. Gyakorlat. Szabályos rúd tehetetlenségi nyomatékának megállapítása. Szabálytalan rendszer tehetetlenségi nyomatékának megállapítása. A hajlított test pályájának lerajzoltatása. A lejtő egyensúlyi törvényének igazolása. Az emelő egyensúlyi törvényének igazolása. Akció-reakció elv igazolása Grimschl-féle

ágyúval. Súrlódási együttható megállapítása. Rugalmas golyók ütközésének törvényei. „A rugalmas alakváltozás arányos a hatóerővel" törvény igazolása. 4. Gyakorlat. Folyékony és gáznemű testek. A közlekedő csövek törvényei. A kapilláris csövek törvényei. Archimédes elvének igazolása. Hidraulikus sajtó, kutak, szivattyúk, fecskendő. Kísérletek szappanbuborékkal. Boyle-Mariotte törvényének igazolása. Kísérletek a levegőszivattyúval. Manométer.

5. Gyakorlat. Hangtan. Seebeck-féle sziréna. Savart-féle korong. Sípok hangmagasságának megállapítása Cagnard de La Tour-féle szirénával. Lemezek rezgésfigurái. Hanginterferencia hangmagasság megállapítására. Rezonancia. Hanglebegés. Fonográf, sípok, zenélőláda.

6. Gyakorlat. Fénytan (geometriai). Lencse fokusztávolságának megállapítása. Homorú tükör fokusztávolságának megállapítása. A visszaverődés törvényei. Törés és törésmutató megállapítása goniométerrel. Fotometrálás. Vonalas színképek bemutatása.

7. Gyakorlat. Fénytan (fizikai). Fényinterferencia Fresnel-féle kettős tükörrel. Newton-féle színes gyűrűk. Elhajlás réssel és kötőtűvel. Rácsszínkép. Fluoreskálás, foszforeszkálás. Gázok színképe. Abszorpciós színkép. Na vonal megfordítása. Fénypolározás tükörrel, turmalinnal, mészpáttal. Kettősen törő lemezek parallel és convergens fénynyalábban. Vezette: Csapodi Vera.

Mennyiségtan. Heti 4 ó. Egyszerű kamatszámítás. Kamatoskamatszámítás. Járadékszámítás. Kölcsöntörlesztés. A kölcsöntörlesztési tervek ellenőrzése. Mértani és számtani sor. A másodfokú egyenletek elmélete. Másodfokúra redukálható egyenletek. Másodfokú egyenletrendszerek két ismeretlennel. A stereometria bevezető tételei. A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a csonkagúla és a csonkakúp felületének és köbtartalmának kiszámítása. Havonkint egy írásbeli feladat. Tankönyv: Lutter—Eber: Algebra és Geometria. Tanította az a) osztályban: Hirka Antal dr., a b) osztályban: Antal Márk.

Rajz. Heti 1 óra. Természet után különböző tárgyak rajzolása. Iparművészeti tárgyak tervezése és azoknak kivitele. Természet után fejek rajzolása. Tanította: özv. Gerhardt Alajosné.

VIII. A), B) osztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 2 óra. Apologetika: A hit előzményei. Isten létének kozmologikus és teleologikus bizonyítékai. Az atheizmus s annak különböző alakjai. A materializmus, pan-

theizmus, monizmus és darwinizmus alapos tárgyalása. Az egyház alapításának és szervezésének ismertetése és bizonyítása. Jézus Krisztus jelleme és jelentősége úgy vallási, mint kulturtörténeti szempontból. Istensége és annak legfőbb bizonyítéka a föltámadása. A csoda s a jövendölés fogalma és jelentősége a ker. hit szempontjából. A hit forrásainak védelme. A hit s a tudomány viszonya. Az egyház és a kultura. Tankönyv: Aubermann Miklós Apologetika. Tanította: Madarász István dr.

Ág. h. e. vallás. Ugyanaz, mint a VII. osztályban. Egyik évben hit- és erkölcstan, másik évben a magyarországi egyházjavítás története egész terjedelemben. Egyházi énekek mindenik évben. Tanította: Sass Béla.

Reform. hittan. Lásd a gimn. VII. osztályt.

Izr. vallástan. Heti 2 óra. A vallás lényege. A zsidó vallás alapeszméi. A zsidó vallás célja. Az egyistenség, a messiási eszme és a kiválasztottság. A hitelvek története. A zsidó vallás intézményei. Általános és részletes erkölcstan. Vallási szertartások és szokások. Tankönyv: Szilárd szövetség, írta: Fényes Mór dr. Tanította: Frisch Ármin dr.

Magyar nyelv. Heti 3 óra. Tankönyv: Beőthy Zsolt: A magyar nemzeti irodalom történeti ismertetése. II. r. Kisfaludy Károly és a romanticizmus. Vörösmarti M., Bajza József és az Auróra. A klaszikai eposz művelői. Jósika, Eötvös és Kemény Zs. mint regényírók. Tompa Mihály. Petőfi. Arany János. Szigligeti Ede és kortársai. Dráma, lira és epika a forradalom után. Jókai Mór. Madách Imre és Az ember tragédiája. Péterfy Jenő, Gyulai Pál, Kemény Zs. a tárgyalt írókról szóló tanulmányai.

Írásbeli dolgozatok az A) osztályban: 1. Kik tanítanak hazaszeretetre régi irodalmunkban? 2. Iréne jelleme. 3. Romantikus elemek A két szomszédvárban. 4. Abafi nőalakjainak jellemzése. 5. Arany jellemző ereje a Toldi trilógiában. 6. Szabadon választott tárgyú dolgozat.

A B) osztályban: 1. a) Életcélok. b) Élet és művészet. 2. Bánk bán nőalakjai. 3. Az irodalom lélektani tanuságai. 4. A művészi képzelet Csongor és Tünde alapján. 5. Petőfi János vitézének és Arany Toldijának összehasonlítása. 6. Horatius életének és költészetének kapcsolata. Tanította az A) osztályban: Dénesné Kolozs Regina dr., a B) osztályban: Kelecsényi János dr.

Latin nyelv. Heti 6 óra. Olvasmányok: Hor. Carm. I. 1., 2., 3., 4., 9., 11., 14., 20., 22., 24., 31., II. 1., 2., 10., 14., 18. III. 1., 2., 23., 30., IV. 3., 7. Carmen saeculare. Epod. I. 27. Sat. I. 1., 9. II. 6. Epist. I. 2., 20., II. 3. Tacit. Annal. I. 1—27., VI. 56—57., XII. 66—69., Germ. 4—8. Agr. 44—46. Hist. 46—49.

Az alak és mondattan tüzetes átismétlése. A római irod.-történet rendszeres tárgyalása. Régiségtan. Fordítás ex non lectis. Házi feladatok közös javítása. Kéthetenkint isk. dolgozat. Tanította: az a) osztályban Kundt Ernő dr., a b) osztályban Kelecsényi János dr.

Görög nyelv. Heti 5 óra. Olvasmányul Sophokles Antigonéja teljesen s vele kapcsolatosan a görög dráma beható ismertetése irodalomtörténeti, tárgyi és alaki szempontból; a görög színpad és színjáték. — Szemelvények Anakreonból, Bacchylidesből. — Az egész tanévben a görög irodalom és kultura átnézeti ismertetése az alexandriai korszakig. Havonként 2 iskolai írásos dolgozat görögből magyarra. — Tankönyvek: Csengeri János: Sophokles Antigonéja; Maywald: Görög nyelvtan. — Tanította: az a) osztályban: Kiss Aladár dr., a b) osztályban: Kelecsényi János dr.

Német nyelv. Heti 2 óra. A német irodalom története Herder fellépésétől olvasmányok alapján; még pedig szemelvények: Goethe, Schiller, Uhland, Heine, Lenau és Grillparzer műveiből. Nagyobb klasszikus művek: Schiller, Wallensteins Tod. Házi olvasmányok: Goethe, Faust; Schiller: Die Braut von Messina, Don Karlos; Grillparzer: Die Ahnfrau. — Írásbeli dolgozatok: Az a) osztályban: 1. Wilhelm von Oranien und Graf Egmont. 2. Dorotheas Charakter. 3. Das Lied von der Glocke. 4. „Der Sänger soll mit dem König gehen, Sie beide wohnen auf der Menschheit Höh'n" és 3 fordítási gyakorlat. A b) osztályban: 1. Der brave Mann denkt an sich selbst zuletzt (mit Bezug auf Wilhelm Tell, das Lied vom braven Mann, Johanna Sebus.) 2. Dorotheens Gestalt in Goethes Hermann und Dorothea. 3. Goethes Faust und die Tragödie des Menschen von Madách. 4. Freundestreue in Schillers Don Karlos és 3 fordítási gyakorlat. Kézikönyv: Szemák, Német olvasókönyv, IV. rész, és Wallensteins Tod. Tanította az a) osztályban: Ballagi Malvin, a b) osztályban: Deseő Irén dr.

Filozófiai propedeutika. Heti 2 óra. A filozófia fogalma, fölosztása. A lélektan fogalma. A lelki élet jelenségei: érzet, képzet, érzelem, ösztön, akarat. A figyelem. Az emlékezet. Reprodukció, asszociáció. A szemlélet. Az elvonás. A nyelv. Az érzelmek felosztása. Az akarat fejlődése; determinizmus, indeterminizmus. Álom, alvás, hipnózis. Lelki betegségek. A lelki élet általános jellemzése, a lelki élet célszerűsége. Az egyszerűbb kísérletek bemutatása. A logika fogalma. A pszichológia és logika viszonya. A fogalom. Itélet. Következtetés. Meghatározás, fölosztás, bizonyítás. A tudományos kutatás módszerei. A tudományok osztályozása. Tankönyv: Kornis Gyula: A lélektan és

logika elemei. Tanította: az a) osztályban: Tichy Margit dr., a b) osztályban Kelecsényi János dr.

Történelem. Heti 3 óra. Magyarország oknyomozó története 1867-ig, különösen az állami élet fejlődésének összefoglaló áttekintése. Befejezésül Magyarország geografiája, politikai, gazdasági és műveltségi állapotának ismertetése. Tankönyv: Ujházy László: A magyar nemzet oknyomozó története. Tanította: az a) osztályban: Erődi Kálmán dr., a b) osztályban: Zombory Ida dr.

Természettan. Heti 4 óra. Hőtan. Elektromosság és mágnesség. A kozmografia elemei. Tanította mind a két osztályban: Képessy Imre.

Fizikai gyakorlatok. Heti 2 óra. 1. gyakorlat: Hőokozta kitágulás. Fémek tágulási együtthatójának mérése. Levegő tágulási együtthatójának mérése. Regnault szerint. Folyadékok tágulási együtthatójának mérése. Folyadékok tágulási együtthatójának mérése dilatométerrel, piknométerrel és Archimédes elve alapján. 2. gyakorlat: Fagyás és forrás tüneményei. A fagyáspont megállapítása és változásai. A forráspont megállapítása és változásai. Fajhő és olvadáshő megállapítása. Regeláció, Leidenfrost tünemény, hővezetés, gőzgép, gőzturbina bemutása. 3. gyakorlat: Hősugárzás és a levegő nedvessége. A hősugárzás intenzitásának függése a távolságtól. A hősugárzás intenzitásának függése a felülettől. Hősugarak visszaverése tükörrel. Hősugarak törése sóprizmával. Nedvességmérés Dániell-féle higrométerrel. Nedvességmérés Saussur-féle higroszkóppal. Abszolút nedvességmérése elnyeletéssel. 4. gyakorlat: Mágnesség. Erővonalak előállítása. Coulomb törvényének igazolása. Horizontális intenzítás mérése Gauss szerint. Inklinatívmérés. Diamágnesség megállapítása. 5. gyakorlat: Elektrosztatika. Elektrofor. Wintergép. Holzgép. Harangjáték. Golyójáték. Franklintábla. Lichtenberg tünemény. Influenzia. Elektrométer. Az elektromosság felületi sűrűsége; vezetők capacitása, sűrítőképesség. 6. gyakorlat: Elektrodinamika. Elemek összeállítása és elektromotoros erejüknek mérése. Intenzitásmérés rézvoltaméterrel. Intenzitásmérés tg. bussolával. Intenzitásmérés ampèreméterrel. Joule törvényének igazolása kalirométerrel. Ellenállásmérés Weatstonehiddal. Ohm törv. igazolása Volt és ampèreméterrel. 7. gyakorlat: Dinamógép. thermoelem. Telefon, mikrofón, telegráf, szikratelegráf, Geissler-csövek. Vezette: Csapodi Vera.

Mennyiségtan. Heti 3 óra. A forgási testek felületének és köbtartalmának kiszámítása. A gömb és részeinek felszíne és köbtartalma. A gömbháromszögtan cosinus-tétele és ennek alkal-

mazása geografiai helyek távolságának meghatározására. A kapcsolástan elemei és a kéttagúak magasabb hatványai. Az algebra és a geometria összefoglaló áttekintése. Tankönyv: mint a VII. osztályban. Tanította: mind a két osztályban: Hirka Antal dr.

Angol nyelv. (Rendkívüli tárgy.) Kezdők: heti 3 óra. A nyelvtan tüzetes tárgyalása és folytonos beszédgyakorlatok a következő tárgykörökből: The School (az iskola). The Family (a család). The Garden (a kert). The House (a ház). The Flowergarden (a virágoskert). The Orchard (a gyümölcsöskert). Beverages (italok). Animals (állatok). The Human Body (az emberi test). Things used at Table (a terített asztal). Apparel (a ruházat). Furniture (butorok). Time (idő). The Town (a város). The Weather (az időjárás). Recreations (szórakozások). Trades (ipar). Ships (hajók). Tools, Instruments (szerszámok). Materials (anyag). The Country (falun). Breakfast, Dinner, Supper (reggeli, ebéd, vacsora). Seasons (évszakok) mesék és elbeszélések. Iskolai és házi írásbeli dolgozatok.

Haladók. Heti 3 óra. Beszélgetések, házi és iskolai írásbeli dolgozatok a következő tárgykörökből: Travelling. A Journey by Rail. Preparation for the journey. Departure. Trains Arrival. Customs. Pedestrian Tours. The Family. Engagement and Marriage. Christening. The House (interior, exterior, flats, staircase). Fire. Conflagration. Lights. Breakfast. Dinner. Lunch. At table. Table Conversation. Visits. Health and Illnets. Age. Religions Festivals. The Bed. The Toilet. A Gentleman's Toilet. Ladies dress. The Town. Letters. Weather and Seasons. Elbeszélések. A régi angol irodalom fő képviselői. A házi feladatok közös javítása az osztályban. Tanította: Kundt Ernő dr.

A felsőbb leányiskolai tanulók névsora és előmenetele.

A rövidítések magyarázata.

Az előmenetelben:

1 = kitűnő
2 = jeles
3 = jó
4 = elégséges
5 = elégtelen

A magaviseletben:

1 = jó
2 = szabályszerű
3 = kevésbbé szabályszerű
4 = nem szabályszerű

fm. = felmentve.

I. A) osztály.

Osztályfő: Spillenberg Mária.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Számtan és mértan	Természetrajz	Ének	Írás	Kézimunka	Testgyakorlás	Magaviselet
	Ádám Mária	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
	Balla Irén	1	2	3	3	3	2	2	2	1	3	1
	Berczel Kornélia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Biró Margit	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
5	Buday Marcella	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1
	Büchler Irén	2	1	3	2	2	1	1	2	1	3	1
	Csapodi Hedvig	1	2	2	1	1	1	2	3	2	2	1
	Daniel Margit	1	1	1	2	2	2	2	2	1	2	1
	Deák Erzsébet	2	1	1	2	2	2	2	2	1	2	1
10	**Dezső Emilia**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Deutsch Klára	2	1	1	2	2	1	2	2	1	2	1
	Feuermann Valéria	2	1	1	3	3	3	2	2	1	1	1
	Fischer Sári	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1
	Forbát Adrienne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	**Friedländer Cecilia**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gerenday Alice	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1
	Groszmann Anna	1	1	1	2	2	2	1	1	1	2	1
	Hasenfeld Anna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hattyasy Erzsébet	2	1	1	2	2	1	3	1	1	3	1
20	Heimann Klára	2	2	2	3	2	3	2	2	1	2	1
	Héder Klára	1	1	1	2	2	2	1	2	fm.	2	1
	Kallós Erzsébet	2	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1
	Kulcsár Klára	1	2	2	2	2	3	1	2	1	1	1
	Laufer Alice	1	1	1	3	1	2	2	1	1	1	1
25	Láng Ibolya	1	1	2	1	2	1	2	2	1	2	1
	László Anna	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1
	Lemberger Anna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Morvay Jolán	1	2	2	3	3	2	2	2	1	3	1
	Neményi Lili	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30	Nikić Smiljana	1	2	2	2	2	1	1	3	1	2	1
	Oláh Edit	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Pachl Klára	2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1
	Patyi Klára	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Pirovich Edit	1	1	2	2	2	2	2	3	1	2	1

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Számtan és mértan	Természetrajz	Ének	Írás	Kézimunka	Testgyakorlás	Magaviselet
35	Radasin Vera	1	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1
	Reisz Magda	1	1	2	1	1	1	2	2	1	2	1
	Rózsa Irma	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Rubel Olga	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1
	Sándor Márta	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
40	Szabó Franciska	2	2	2	3	2	2	3	2	1	2	1
	Szarvassy Erzsébet	1	2	2	2	2	2	3	2	1	2	1
	Szász Sarolta	2	2	1	3	2	2	2	2	1	2	1
	Szeőke Margit	1	2	1	2	3	1	3	3	1	1	1
	Szilágyi Erzsébet	1	1	2	2	3	1	2	1	1	2	1
45	Vajda Anna	1	1	2	2	2	1	1	3	1	2	1
	Végh Margit	1	1	1	2	2	1	2	1	1	2	1
	Vladár Márta	1	2	1	2	1	2	2	1	1	1	1
	Zádor Anna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Magántanulók:											
	Böszörményi Andrea	1	1	1	1	1	1	—	1	1	—	—
	Csengery Gizella	1	1	1	1	1	1	—	1	1	—	—
	Kovács Mária	1	1	1	1	1	1	—	1	1	—	—

I. B) osztály

Osztályfő: Dr. Papp Károlyné Balogh Margit dr.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Számtan és mértan	Szépírás	Kézimunka	Ének	Testgyakorlás	Magaviselet
	Ábel Erzsébet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Aszódi Margit	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
	Bakos Sári	1	2	1	1	1	1	1	fm.	1	2	1
	Balassovich Lenke	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	**Bednárik Ilona**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Bihari Klára	1	2	1	3	1	1	2	1	3	1	1
	Buchbinder Sári	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1
	Csillay Paula	1	2	2	1	2	2	2	1	2	2	1
	Dittrich Gizella	1	2	3	2	2	2	2	1	1	2	1
10	Godenir Oktávia	2	3	3	2	2	2	2	1	3	2	1
	Goldfinger Ilona	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Grünwald Mária	2	2	2	1	2	2	1	1	1	2	1
	Hagyits Anna	1	3	3	3	4	2	2	1	4	2	1
	Héderváry Klára	2	2	1	3	3	2	2	1	2	2	1
15	**Heyder Klára**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hirschl Teréz	2	3	3	3	3	2	1	3	3	3	1
	Hubert Anna	2	3	3	2	2	1	1	3	3	1	1
	Keményffy Lenke	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1	1
	Kendi Erzsébet	1	1	1	1	2	1	2	fm.	1	2	1
20	Korein Erzsébet	2	3	3	3	3	1	2	1	3	2	1
	Kozma Piroska	1	3	2	3	2	1	2	1	3	1	1
	Köpeczy Mária	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lindauer Henriette	1	3	1	3	2	3	1	1	3	1	1
	Nagy Edit	2	2	2	3	1	2	2	1	3	1	1
25	Nagy Ilona	2	3	4	1	1	3	2	1	2	1	1
	Németh Gizella	2	1	2	1	1	2	1	fm.	2	2	1
	Pajor Aranka	2	2	1	2	1	1	2	1	2	2	1
	Politzer Blanka	2	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1
	Prajzák Magda	2	3	2	2	2	2	2	1	1	2	1
30	Révész Irén	2	4	2	4	3	2	2	1	3	3	1
	Sándor Piroska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Schwarcz Erzsébet	1	2	2	2	1	2	2	1	2	1	1
	Schwarcz Piroska	1	3	2	2	2	3	1	fm.	3	2	1
	Septey Mariska	1	3	2	3	2	2	2	1	3	1	1
35	Somogyi Jolán	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1
	Sós Erzsébet	2	4	3	4	2	1	2	1	1	2	1
	Surán Ibolya	2	2	2	3	2	1	1	1	1	1	1
	Szűcs Erzsébet	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Tarjáni Ibolya	2	2	2	3	3	2	2	1	3	1	1

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Számtan és mértan	Szépírás	Kézimunka	Ének	Testgyakorlás	Magaviselet
40	Telcki Erzsébet	2	3	2	2	2	1	2	1	1	2	1
	Timár Dorottya	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Vágó Márta	2	1	1	2	2	2	2	fm.	2	3	1
	Vasshegyi Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Weisz Hilda	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
45	Weisz Margit	1	2	2	2	1	1	2	fm.	2	fm.	1
	Weisz Veronika	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1
	Zilzer Vilma	1	2	2	2	1	1	1	fm.	2	2	1
	Magántanulók:											
	Béla Biri	2	1	1	2	2	1	—	—	—	—	—
	Béla Ibolya	2	1	2	1	1	1	—	—	—	—	—
	Dékány Zsuzsanna	2	1	1	2	2	1	—	—	—	—	—

Kimaradtak: Csajkovics Magda, Láng Erzsébet.

III. osztály.

Osztályfő: Zombory Ida dr.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Kézimunka	Ének	Testgyakorlás	Magaviselet
	Ádorján Vera	2	2	1	2	1	1	1	1	2	1	1	2	1
	Agulár Ilona	2	2	1	3	3	3	2	3	2	1	1	2	1
	Antal Mária	1	2	2	1	2	2	1	1	2	1	2	1	1
	Bárczy Berta	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Bereczk Gizella	2	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2	1	2
	Bernstein Lili	2	3	3	3	3	3	2	2	fm.	fm.	3	2	1
	Blaskó Gizella	3	2	4	4	3	2	2	4	1	1	2	2	1
	Buzás Margit	3	2	2	3	3	4	2	3	1	1	1	1	2
	Csattogányi Éva	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	Czövek Margit	1	2	3	3	3	2	3	3	fm.	fm.	2	fm.	1
	Deák Margit	2	2	2	3	3	3	1	1	2	1	3	2	1
	Dozzi Ilona	2	1	2	1	2	2	3	3	1	1	1	2	1
	Dvoracsek Ilona	2	3	1	3	3	3	3	4	2	1	1	2	1
	Hajós Lenke	3	1	1	2	2	3	1	2	1	1	3	2	1
15	Halmay Gizella	2	2	4	4	3	3	2	2	2	1	4	2	1
	Hämmerle Józsa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hegyi Magda	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	2	1
	Kaff Márta	2	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1
	Kemény Lili	3	2	1	3	4	4	4	4	1	1	4	3	2
20	Kollár Anna	4	4	4	4	4	4	4	4	1	1	4	1	2
	Láng Lili	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lukács René	2	2	2	3	3	4	3	4	2	2	4	2	1
	Mayer Lili	2	2	3	3	1	3	3	3	1	2	3	2	1
	Mátity Márta	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	Nezvál Ilona	2	3	1	2	3	3	3	3	fm.	fm.	2	fm.	1
	Nikolity Stefánia	1	2	1	3	2	3	2	2	1	1	2	2	1
	Nógrády Kornélia	1	2	2	1	1	2	3	3	1	1	2	2	1
	Orczy Mária	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Prajzák Erzsébet	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	3	1
30	**Redney Etel**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Roth Erzsébet	3	3	3	4	4	4	3	4	2	1	4	2	1
	Sajó Margit	2	2	1	2	1	2	2	2	1	1	1	1	1
	Sándor Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szalkai Boriska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35	Szászy Olga	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1
	Vajna Erzsébet	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1

Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Kézimunka	Ének	Testgyakorlás	Magaviselet
Virányi Andrea	3	4	4	3	4	3	4	4	3	1	4	2	2
Vörös Márta	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Wüsztner Irén	2	2	2	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1
Magántanulók:													
Bartos Sarolta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deér Ilona	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—
Grimm Gabriella	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Kimaradtak: Ábos Clarisse, Róna Alice.

IV. osztály.

Osztályfő: Özv. Radnai Jenőné dr.-né

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Egészségtan	Háztartástan	Számtan és mértan	Rajz	Kézimunka	Ének	Testgyakorlás	Angol nyelv	Magaviselet
	Abelesz Erzsébet ...	3	2	2	2	2	1	1	1	2	3	1	1	2	—	1
	Berger Sári	3	3	2	1	3	1	1	3	2	1	1	1	2	—	1
	Bernstein Erzsébet	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	—	1
	Bihari Emma	3	3	2	2	2	2	3	2	2	3	1	1	1	—	1
5	Bocskai Ilona	4	3	4	4	3	3	3	2	3	3	1	4	3	—	1
	Bőhm Ilona...	3	3	4	3	2	2	3	4	3	2	1	1	1	—	1
	Csajka Jolán	2	1	3	3	2	3	3	2	2	1	1	2	2	—	1
	Dingha Magda ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	fm.	1	1	—	1
	Dulemba Alexa ...	3	3	3	4	3	3	3	2	3	2	1	4	1	—	1
10	Elsner Margit	2	1	3	2	1	1	2	2	2	1	1	1	2	—	1
	Faragó Ibolya	1	2	3	2	2	1	3	3	1	1	1	2	1	—	1
	Farkas Erzsébet ...	3	2	4	2	3	3	3	4	3	2	1	3	1	—	1
	Finály Gizella ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	fm.	1	1	—	1
	Frim Lenke	2	3	4	4	4	4	4	4	4	fm.	fm.	fm.	fm.	—	1
15	Gänger Lenke	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	—	1
	Gelb Lidia	2	1	2	1	2	1	2	2	3	1	1	1	2	-	1
	Goldmann Boriska	3	3	4	4	4	4	4	3	2	2	1	1	2	—	1
	Gyarmathy Eszter	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Halász Margit	2	3	3	4	2	3	4	3	3	2	fm.	4	2	-	1
20	**Halmos Magda** ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1	—	1
	Hergecz Irén	1	1	2	2	1	1	2	3	2	fm.	fm.	1	2	—	1
	Jacobi Ágnes	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	1
	Kaff Lili...	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	—	1
	Kántor Ilona	4	3	3	3	3	3	4	2	3	fm.	fm.	4	2	—	1
25	Klement Ilona	1	2	3	3	2	2	3	1	2	1	1	1	2	—	1
	Kolos Erzsébet ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Kun Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
	László Erzsébet... ...	2	2	2	2	2	3	3	2	1	2	fm.	4	2	—	1
	Markovits Erzsébet	1	2	1	2	2	3	2	3	4	1	fm.	1	2	—	1
30	Maróthy Margit... ...	1	1	3	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2	—	1
	Mautner Margit ...	2	4	4	4	4	3	3	4	4	2	fm.	3	1	—	1
	Medina Valéria ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Mérey Ilona...	2	4	3	4	4	2	4	3	4	2	1	4	2	—	1
	Mócsy Margit... ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1	—	1
35	**Morandini Olga** ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Nagy Mariska	1	1	2	2	1	2	1	1	2	fm.	fm.	1	fm.	—	1
	Noszlopy Luiza... ...	2	1	2	1	1	1	1	2	1	fm.	fm.	3	2	—	1
	Patai Mária	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Polányi Magda... ...	1	1	2	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1	—	1

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Egészségtan	Háztartástan	Számtan és mértan	Rajz	Kézimunka	Ének	Testgyakorlás	Angol nyelv	Magaviselet
40	Reich Mária	3	3	4	4	4	2	4	4	4	3	1	3	2	—	1
	Reichfeld Lili	3	3	3	1	3	3	3	2	2	3	1	4	fm.	—	1
	Róna Piroska	2	2	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	—	1
	Rosenberger Erzsébet	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1
	Rosztányi Margit	3	4	3	3	3	3	4	3	2	3	1	3	2	—	1
45	**Schöffer Olga**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Schürz Erzsébet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	—	1
	Spiegl Edit	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	—	1
	Stark Katalin	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Szabó Sári	1	1	2	2	2	1	2	2	1	3	1	2	fm.	—	1
50	Szegő Nelli	3	3	4	4	3	3	4	2	4	2	1	3	1	—	1
	Székely Olga	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	fm.	1	1	—	1
	Szél Magda	3	1	2	1	1	1	2	1	2	fm.	fm.	2	fm.	—	1
	Szilassy Janka	2	2	3	2	2	2	3	2	2	1	1	2	1	—	1
	Tolnai Olga	1	2	2	3	3	1	3	2	2	1	1	1	2	—	1
55	**Tornya Margit**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	fm	1	1	—	1
	Turnovszky Zsófia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Varsányi Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Magántanulók:															
	Csengey Johanna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
	Csengey Márta	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
	Rónai Mária	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
	Rózsavölgyi Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	—	—	—	—

V. osztály.

Osztályfő: Janecz Erzsébet.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Mennyiségtan	Természetrajz	Terhészettan	Ének	Rajz	Kézimunka	Testgyakorlás	Fizikai gyakorlatok	Magaviselet
	Bleier Lili	1	1	2	1	1	2	2	1	2	fm.	fm.	2	—	1
	Degré Ilma	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1
	Deutsch Ilona	2	2	4	2	4	3	4	2	2	2	1	1	—	2
	Faragó Lili	3	1	1	3	2	3	2	3	1	1	1	1	—	1
5	Fenyő Erzsébet	1	1	2	1	2	1	2	1	2	fm.	fm.	fm.	1	2
	Glückstahl Ella	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	fm.	fm.	–	1
	Goldfinger Józsa	2	3	3	1	3	2	4	1	2	fm.	fm.	3	—	2
	Gross Erzsébet	2	2	1	2	3	3	3	2	2	fm.	fm.	2	—	1
	Grünfeld Margit	1	1	1	1	1	2	2	1	2	fm.	fm.	fm.	—	1
10	Guttmann Teréz	3	3	3	3	3	1	4	3	1	1	1	3	2	2
	Gyulai Margit	3	4	2	2	3	3	2	2	4	1	1	3	—	2
	Hromi Elza	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Kardos Paula	3	3	3	3	2	1	2	2	4	1	1	1	—	2
	Kobelrausch Anna	1	4	3	3	2	1	1	1	4	1	1	1	—	1
15	Kolozs Erzsébet	1	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Kormos Stefánia	2	2	2	1	1	1	2	1	3	fm.	fm.	2	—	2
	Löbl Irma	3	3	3	3	3	1	3	1	1	2	1	2	2	1
	Mautner Lili	3	3	3	1	3	4	3	1	4	1	1	1	—	2
	Meller Erzsébet	2	2	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1
20	Morvay Ilona	1	1	1	1	1	3	2	1	1	1	1	2	2	1
	Neumann Lili *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pór Anna	3	3	4	2	4	4	4	4	4	2	1	3	—	2
	Sándor Klára	1	3	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	—	2
	Seidner Irén	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	—	1
25	Schiff Katalin Magdolna	2	4	3	4	4	2	2	1	3	3	1	2	—	2
	Schürz Irén	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2	1	2	1	2
	Stein Margit	2	3	2	2	2	2	3	2	2	fm.	1	3	2	1
	Steiner Piroska	2	3	3	3	3	3	2	1	1	fm.	fm.	3	—	1
	Svarcz Edit	3	2	2	1	2	2	3	1	2	2	1	2	2	1
30	Szabó Margit	2	2	2	1	2	2	2	2	1	1	1	1	—	1
	Szegő Aranka	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1
	Szenes Anna	3	5	3	3	4	3	4	3	2	3	1	3	–	2
	Székely Olga	1	3	1	1	2	1	2	2	1	1	fm.	fm.	1	1
	Szilassy Ilona	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	—	1
35	Tömöri Irén	3	4	2	1	3	2	4	2	2	2	1	3	2	2
	Vajna Erzsébet	1	1	1	1	1	1	2	1	3	fm.	fm.	fm.	1	1

*) Vizsgálatlan maradt.

Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Mennyiségtan	Természetrajz	Természettan	Ének	Rajz	Kézimunka	Testgyakorlás	Fizikai gyakorlatok	Magaviselet
Vendéghegyi Elza	2	3	3	3	1	2	2	1	2	1	1	2	1	1
Villányi Erzsébet	2	4	3	4	2	3	2	2	1	2	1	2	—	1
Voigt Ilona	2	2	2	1	2	1	3	1	3	2	1	1	2	1
40 Vörös Sarolta	1	2	2	1	3	1	3	2	3	1	1	2	—	1
Wagner Irén	2	4	3	4	4	1	4	3	2	2	1	3	1	1
Wirkmann Flóra	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
Wisinger Livia	2	1	2	1	2	1	1	1	1	fm.	fm.	fm.	—	2
Magántanulók:														
Papp Hermina	1	1	1	4	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Schvarcz Anna	3	4	4	3	3	4	1	3	—	—	—	—	—	—
Székely Anna	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Vezsenyi Margit	1	1	2	3	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—

Kimaradtak: Schreiber Erzsébet, Serényi Magdolna.

VI. osztály.

Osztályfő: Dr. Kaiblinger Fülöpné.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Természettan	Mennyiségtan	Neveléstan	Rajz	Kézimunka	Ének	Testgyakorlás	Fizikai gyakorlatok	Angol nyelv	Magaviselet
	Bereczk Margit	1	2	3	1	1	1	1	2	1	1	1	1	fm.	—	—	1
	Brünauer Lili	2	2	3	1	2	2	2	3	2	fm.	fm.	1	2	—	—	1
	Czeizel Alice	2	4	2	2	3	3	2	2	4	fm.	fm.	1	3	—	—	1
	Éliás Erzsébet	2	3	2	2	1	2	2	2	2	fm.	fm.	4	2	—	-	1
5	Feldmann Margit	2	4	2	2	2	3	3	4	3	2	1	3	1	2	—	1
	Friedmann Borbála	2	3	3	2	2	3	2	1	3	2	1	3	1	1	—	1
	Fuchs Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Gelb Magda	2	4	3	2	4	3	2	4	3	1	1	2	2	—	—	1
	Hegedűs Klára	2	2	2	3	3	3	3	1	2	1	1	4	1	2	—	1
10	Kleinmann Józsa	2	3	2	4	3	4	3	2	3	2	1	4	2	2	—	1
	Köves Leonora	1	1	1	3	2	2	2	1	2	1	1	1	1	2	—	1
	Lorsy Ilona	2	3	1	3	2	2	1	3	3	1	1	3	2	2	—	1
	Löbl Zsófia	2	2	2	1	1	2	1	2	2	fm.	fm.	1	1	1	—	1
	Mazurek Dóra	2	3	4	3	2	1	1	2	1	1	1	2	2	2	—	1
15	**Mészáros Margit**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
	Münnich Kamilla	1	3	2	3	1	2	1	2	1	fm.	fm.	1	1	2	—	1
	Nádosi Irma	2	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	—	1
	Néger Lili	2	3	4	4	1	2	2	4	2	1	4	4	4	—	—	1
	Nocker Ilona	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	—	1
20	Palotai Livia	1	2	2	3	1	2	1	2	2	2	2	1	2	—	-	1
	Ponger Ottilia	2	2	1	1	2	3	2	1	3	fm.	fm.	2	fm.	1	—	1
	Sarkadi Etelka	2	3	4	3	2	2	2	3	2	1	1	1	1	—	—	1
	Schneider Elvira	2	2	1	1	2	1	1	1	2	2	2	2	1	—	—	1
	Schwarz Izabella	2	2	2	3	2	3	3	2	1	1	1	2	1	1	—	1
25	Seligmann Mariska	2	2	1	1	1	2	2	1	1	fm.	fm.	1	1	1	—	1
	Sipos Stefánia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	-	1
	Steinberger Jolán	2	3	3	2	3	2	2	3	3	fm.	fm.	1	2	—	—	1
	Szauer Anna	2	2	3	2	2	2	2	1	2	fm.	fm.	4	fm.	2	1	1
	Szilassi Piroska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	fm.	1	1	1	—	1
30	Szilágyi Mariska	1	2	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	—	—	1
	Szőts Sarolta	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Tausz Margit	1	2	2	2	1	1	1	2	1	fm.	fm.	2	1	—	—	1
	Winkler Erzsébet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
	Wodetzky Carmen	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	-	—	1
35	Zoltán Lili	2	2	1	2	2	2	2	2	2	3	1	3	1	1	—	1
	Magántanulók:																
	Bellaagh Márta	2	1	1	1	1	1	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—
	Fodor Klára	1	1	1	2	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—

Kimaradt: Doroghy Albertina.

A gimnáziumi tanulók névsora és előmenetele.

A rövidítések magyarázata.

Az előmenetelben:

1 = jeles
2 = jó
3 = elégséges
4 = elégtelen

A magaviseletben:

1 = jó
2 = szabályszerű
3 = kevésbbé szabályszerű
4 = rossz

fm. = felmentve.

II. A) osztály.

Osztályfő: Hollósy Béla.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin	Földrajz	Természetrajz	Számtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Ábrahám Rózsi	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Boros Margit	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1
	Engel Ilona	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1
	Erdei Klára	2	2	2	3	2	1	3	2	3	1
5	Fogl Róza	2	3	3	3	1	2	3	1	3	1
	Folkmann Klára	1	3	3	2	1	1	2	2	2	1
	Forró Erzsébet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gara Mária	1	1	2	2	2	1	2	2	2	1
	Gábriel Györgyi	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	**Genthon Mariska**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gönczy Rózsa	2	3	3	3	3	2	3	2	2	1
	Glausiuss Gyöngyi	1	3	3	2	1	1	3	3	1	1
	Grúber Sarolta	1	1	1	2	2	1	2	2	2	1
	Gyöngyössy Judit	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
15	Hajóssy Valéria	2	3	3	2	2	2	3	2	1	1
	Hámos Sári	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1
	Hirmann Emmi	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Huber Brigitta	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1
	Jordán Márta	2	3	2	2	2	2	3	1	1	1
20	Kollár Mária	3	3	2	3	2	2	3	2	1	1
	Köpeczy Ilona	1	2	2	1	1	1	2	2	1	1
	László Anna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lázár Magda	2	3	3	3	3	2	3	3	2	1
	Lukacsek Margit	2	3	3	3	2	2	4	2	1	1
25	Millig Vilma	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Pint Mária	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1
	Puky Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Rácz Piroska	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1
	Sajó Lili	2	2	2	3	2	3	3	2	2	1
30	Seemann Ilona	2	2	2	2	1	2	1	3	1	1
	Sörnyei Hajnalka	1	2	3	2	2	3	2	3	3	1
	Székely Katalin	2	2	3	2	2	3	3	2	3	1
	Tarján Pálma	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ujváry Jolán	3	3	3	3	1	2	3	2	1	1
35	Vida Erzsébet	2	3	3	3	3	2	3	3	fm.	1
	Weinláger Aranka	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1
	Weiss Edit	1	2	1	2	2	2	1	2	1	1
38	Woggenhuber Margit	1	2	2	2	2	2	3	3	1	1
	Magántanuló:										
	Siposs Mária	1	1	1	1	1	2	1	—	—	—

II. B) osztály.

Osztályfő: Tichy Margit dr.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Számtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Alexander Lili	2	2	2	3	2	3	3	3	3	1
	Bánhidi Margit	1	2	2	2	2	3	3	2	2	1
	Borbély Erzsébet	1	2	2	2	3	3	3	2	1	1
	Braumann Klára	1	2	1	3	2	3	3	2	2	1
5	Deák Margit	1	1	1	2	1	2	1	2	2	1
	Deutsch Anna	1	1	2	2	1	3	2	2	2	1
	Deutsch Éva	2	2	2	2	1	3	3	2	2	1
	Dénes Erzsébet	1	1	2	1	1	2	2	1	2	1
	Dobozi Zsófia	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1
10	Duneitz Gabriella	2	3	2	2	2	3	3	2	2	1
	Frank Irén	1	1	2	1	1	2	2	1	fm.	1
	Gaal Jolán	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1
	Gábor Aranka	1	2	2	2	2	2	3	2	fm.	1
	Gänger Olga	2	2	2	3	2	3	3	2	1	1
15	Gerbert Mária	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1
	Grósz Ferike	3	3	2	2	2	3	2	3	2	1
	Halmi Sarolta	1	1	2	1	1	1	1	1	fm.	1
	Hollós Olga	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1
	Hrabovszky Gizella	1	2	2	1	1	2	2	1	1	1
20	Kakujay Olga	2	1	2	2	1	2	2	1	2	1
	Kauczuker Rózsa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kaulich Sarolta	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1
	Kolbányi Erzsébet	3	3	2	3	2	3	3	2	2	1
	Korein Katalin	2	1	1	1	2	2	1	1	2	1
25	**Kriska Mária**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lakatos Klára	3	3	3	3	2	3	3	2	3	1
	Lantos Anna	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Mende Amália	1	1	2	1	1	2	2	1	1	1
	Nagy Olga	1	1	2	2	1	1	2	1	2	1
30	Németh Erzsébet	1	2	2	1	1	3	3	2	2	1
	Niewelt Gabriella	1	2	3	3	1	2	3	2	1	1
	Pártos Alice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Poriszka Ida	2	2	2	3	2	4	3	1	1	1
	Rátai Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35	Sárváry Jolán	1	2	2	1	2	2	1	2	1	1

Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
Szegfű Ilona	2	3	3	3	3	3	4	2	3	1
Szirtes Amália	2	2	1	2	2	2	2	1	2	1
Tattay Jolán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vajdaffy Mária	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vanek Hilda	2	2	1	2	2	2	2	2	2	1
Wild Olga	2	3	2	3	3	3	3	2	2	1
Magántanuló:										
Rózsavölgyi Erzsébet	1	1	2	1	1	2	2	—	—	—

Kimaradt: Bertalanffy Blanka, Révész Ella.

III. osztály.

Osztályfő: Nendtvich Zsófia.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Számtan	Rajzoló geometria	Testgyakorlás	Magaviselet
	Antal Valéria	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Bernthaller Erzsébet	1	1	3	2	2	3	3	3	2	1
	Dittler Hildegard	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2
	Dolgos Ida	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1
5	Donáth Mária	2	3	3	2	3	1	2	3	2	1
	Glatz Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Guttermuth Mária	2	3	4	3	3	2	3	3	1	2
	Hanák Ella	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hámos Irén	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1
10	**Heyder Gabriella**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hönig Etel	1	3	2	3	3	3	2	2	1	1
	Jahoda Renée	2	3	3	1	3	3	3	3	2	2
	Jankó Ilona	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1
	Jovanovics Vladimira	1	3	3	1	2	3	4	4	2	1
15	**Kalmár Margit**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kaufmann Anna	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1
	Klein Borbála	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
	Klein Jolán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Koszics Lenke	2	2	2	2	1	2	2	2	1	1
20	Lányi Alice	2	1	2	2	1	3	3	3	2	1
	László Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	László Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1
	Libál Rózsa	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1
	Lineberger Márta	2	3	1	3	2	2	2	2	3	1
25	Loósy Mária	1	2	1	1	1	2	2	2	1	1
	Mandics György	1	2	1	1	2	2	2	2	1	1
	Mann Lili	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Markovinovics Vjera	1	2	2	1	2	2	2	2	2	1
	Meisel Julia	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30	**Münz Klára**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nemes Margit	2	3	2	1	1	2	3	3	fm.	1
	Reich Piroska	2	2	1	1	2	1	2	2	1	1
	Révhegyi Erzsébet	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2
	Schietner Mária	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1
35	Schiller Ilona	1	2	1	1	2	2	2	2	2	1
	Schlachter Ilona	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
	Sebestyén Nóra	2	2	2	2	1	1	2	2	2	1

Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Számtan	Rajzoló geometria	Testgyakorlás	Magaviselet
Strasser Ibolya	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2
Szatmári Margit	1	2	2	2	2	2	3	3	1	1
40 Szántó Vilma	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Szegő Lili	2	1	2	1	1	1	2	2	2	1
Vachó Mária	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1
Vadas Jolán	1	3	3	2	2	3	2	2	fm.	1
Weichhart Emilia	2	3	2	3	3	3	3	3	2	1

V. A) osztály.

Osztályfő: Kiss Aladár dr.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Angol nyelv	Magaviselet
	Ádler Jolán	1	1	2	1	1	1	1	fm.	1	—	1
	Antal Ágnes	2	1	3	2	2	2	2	1	3	—	1
	Bekič Anna	1	1	2	1	1	2	1	1	2	—	1
	Benedek Jolán	1	1	2	1	1	2	1	1	fm.	—	1
5	Bíró Aranka	1	2	2	2	2	2	2	fm.	1	—	1
	Braumberger Irma	2	3	4	3	3	3	2	2	1	—	2
	Czenner Olga	2	2	2	1	2	2	1	1	1	—	1
	Dezseőffy Magda	1	2	2	1	1	1	2	1	1	—	1
	Dozzi Mária	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	—	1
10	Erős Olga	3	4	4	4	4	4	3	fm.	1	—	2
	Érchegyi Stefánia	2	2	3	2	2	2	2	1	1	—	1
	Félix Anna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Feuermann Elza	1	3	3	1	2	3	2	2	3	—	1
	Fischer Margit	1	2	3	2	1	1	1	1	1	—	1
15	Fischl Julia	1	3	3	2	1	1	2	2	3	—	1
	Fodor Márta	1	2	3	2	2	2	2	1	1	—	1
	Fogel Olga	2	1	3	2	2	2	1	2	3	—	1
	Friedmann Alice	1	1	2	1	1	1	1	1	1	—	1
	Frommer Kamilla	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	1
20	Gombos Ilona	1	2	2	2	1	1	2	2	2	—	1
	Gonda Lili	2	1	2	1	1	1	1	1	2	—	1
	Gyöngyösy Boriska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Hajnal Erzsébet	1	2	2	2	1	1	1	2	1	—	1
	Hádinger Erzsébet	2	3	3	3	3	2	2	1	1	—	1
25	Hámos Jolán	1	1	3	2	2	2	2	1	1	—	1
	Hegedűs Erzsébet	2	2	3	2	3	2	2	1	2	—	1
	Jordán Gizella	1	2	2	2	2	2	2	1	1	—	1
	Kapeller Olga	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Kardos Gábriella	1	3	3	3	2	2	2	2	2	—	1
30	Kaufmann Erzsébet	2	2	3	2	3	1	1	1	1	—	1
	Keresztes Éva	2	3	3	1	2	1	2	2	2	—	1
	Kohn Irén	2	1	2	2	1	1	1	fm.	1	—	1
	Kollár Izabella	2	3	3	2	3	2	2	1	1	—	1
	Kultsár Mária	3	3	3	3	2	3	3	1	1	—	1
35	László Erzsébet	2	2	3	3	1	1	1	2	2	—	1
	Lehóczky Irén	2	3	3	3	3	3	3	2	2	—	1
	Madarász Erzsébet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Lat'n nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Angol nyelv	Magaviselet
	Markovits Lenke	1	2	3	2	2	2	2	2	3	—	1
	Mészáros Mária	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
40	Módos Gizella	1	1	2	2	1	1	1	fm.	1	—	1
	Neuberger Mária	2	2	2	2	1	1	1	1	2	—	1
	Neuwelt Ilona	1	1	2	2	1	1	1	1	2	—	1
	Pálffy Irén	1	2	2	2	1	1	2	1	1	—	1
	Pásztor Mária	1	2	3	3	2	2	2	2	1	—	1
45	**Ponger Alice**	1	1	1	1	1	1	1	fm.	fm.	—	1
	Popper Viola	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Pöschl Ida	1	2	2	1	2	2	1	1	fm.	—	1
	Raditz Margit	1	2	3	2	2	2	2	2	2	—	1
	Ranschburg Margit	1	1	2	1	1	2	1	2	2	—	1
50	Rogrün Margit	1	2	3	2	2	2	2	1	2	—	1
	Rosenfeld Gizella	1	3	4	4	3	2	2	fm.	3	—	1
	Róth Ilona	1	2	2	2	2	2	1	2	2	—	1
	Sebestyén Júlia	2	2	3	2	2	2	2	2	2	—	1
	Simontsits Kató	2	2	2	2	1	3	3	1	2	—	1
55	Schultheisz Frida	1	1	3	1	1	1	2	fm.	2	1	1
	Szabó Erzsébet	1	3	3	3	3	3	2	2	1	1	1
	Szőke Gizella	2	2	2	2	2	2	2	1	1	—	1
	Takács Anna	1	1	2	2	2	1	1	1	1	—	1
	Tirscher Lenke	1	2	3	1	2	2	2	1	1	—	1
60	Török Angéla	1	2	2	2	2	2	2	1	fm.	—	1
	Török Mária	1	2	2	2	2	2	2	1	1	—	1
	Thuránszky Mária	1	2	3	2	3	2	3	2	3	—	1
	Világhy Paula	1	2	3	2	2	1	2	fm.	2	—	1
	Waldner Ilona	2	2	2	2	2	2	2	fm.	fm.	—	1
65	Weiner Anna	1	2	4	4	2	2	2	1	2	—	1
	Weisz Irén	2	3	4	2	3	3	2	fm.	fm.	—	2
	Wirger Ilona	1	2	2	2	2	1	2	1	1	—	1
	Zucker Aranka	1	3	3	2	2	2	2	2	fm.	—	1
	Magántanulók:											
	Deutsch Cecilia	2	1	4	2	2	2	2	—	—	—	—
	Freund Margit	1	2	1	1	1	1	1	—	—	—	—
	Goldberger Róza	1	2	3	3	1	2	2	—	—	—	—
	Kohn Irén id.	2	3	4	3	2	3	3	—	—	—	—
5	Manojlovits Rozina	1	2	4	3	2	2	3	—	—	—	—
	Mártony Gizella	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—
	Reiter Kornélia	1	1	2	1	1	1	2	—	—	—	—
	Reiter Róza	1	2	2	2	1	2	2	—	—	—	—
	Serfőző Anna ism.	1	4	4	4	2	3	3	—	—	—	—
10	Wimmer Gabriella	1	4	4	3	3	4	2	—	—	—	—
	Wittmann Teréz	1	1	1	1	1	1	2	—	—	—	—

V. B) osztály.

Osztályfő: dr. Dénes Lajosné Kolozs Regina dr.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Angol nyelv	Magaviselet
	Adée Vanda	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Adler Anna	1	1	1	1	1	1	1	2	2	—	1
	Antal Katalin	1	2	2	2	1	2	2	2	1	—	1
	Balogh Ilona	1	2	1	3	1	1	3	1	1	—	1
5	Barsi Gizella	1	1	3	2	2	2	3	1	2	—	1
	Bartos Erzsébet	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	—	1
	Bärnkopf Janka	2	3	3	2	3	2	3	fm.	2	—	1
	Boros Vilma	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Demeter Ilona	1	2	2	3	3	**2**	3	1	2	—	1
10	Dick Ágnes	2	2	2	2	2	1	3	3	fm.	—	1
	Dobsa Ilona	1	2	3	3	3	2	2	1	1	—	1
	Engel Gizella	1	1	2	1	1	1	2	fm.	1	—	1
	Előry Erzsébet	1	2	3	3	3	2	3	2	1	—	1
	Fehérváry Gizella	1	2	2	2	2	2	1	1	1	—	1
15	Felinger Julia	1	2	3	3	3	2	3	1	2	—	1
	Fertig Irén	1	1	2	1	1	1	2	fm.	fm.	—	1
	Fischer Erzsi *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Fischer Klára	2	2	2	2	2	2	2	2	3	-	1
	Flecker Ilona	1	2	2	3	2	2	2	fm.	2	—	2
20	Freund Lili	2	1	2	2	2	1	3	fm.	3	—	1
	Fried Lili	2	2	2	3	2	2	3	fm.	2	—	1
	Frim Rózsa	3	4	4	4	4	4	4	3	2	—	1
	Glasz Irén	1	3	3	3	2	3	2	1	1	—	1
	Glass Piroska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
25	Goldfinger Józsa	1	1	2	1	2	2	3	fm.	3	—	1
	Gönczi Erzsébet	1	1	1	1	1	1	2	2	1	—	1
	Gutmann Gizella	2	2	3	1	2	2	3	fm.	2	—	1
	Halmos Rózsa	2	3	3	4	3	3	2	1	1	1	1
	Heyder Ágnes	1	2	3	2	2	1	1	1	1	—	1
30	Héderváry Melinda	2	2	2	3	2	2	3	1	1	1	1
	Hoffmann Erzsi	1	2	3	3	3	2	2	2	fm.	—	1
	Hubert Mária	2	2	3	2	2	2	3	2	2	—	1
	Kalix Piroska	1	2	2	1	2	1	3	1	2	—	1
	Kanitzer Erzsi	2	3	3	3	2	2	2	1	1	—	2
35	**Kapolyi Zsuzsi**	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	1
	Klein Regina	1	1	1	1	1	2	2	2	3	—	1
	Kopp Ida	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1

*) Vizsgálatlan maradt.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Angol nyelv	Magaviselet
	Koricsoner Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	—	1
	Lengyel Ilona	2	2	3	3	3	2	3	fm.	2	—	1
40	Lengyel Klára	2	2	3	3	3	2	3	2	3	—	1
	Löffler Edith	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	—	1
	Lukács Judith	2	3	3	3	3	3	3	1	2	—	1
	Lusztig Magda	2	2	2	2	3	3	2	2	2	—	2
	Macskási Piroska	1	2	1	3	2	2	2	1	1	—	1
45	Mommer Mária	1	3	3	3	3	3	4	1	3	—	1
	Néher Melánia	3	3	4	4	3	3	4	1	fm.	—	1
	Ormi Ibolya	1	2	2	2	2	2	1	fm.	fm.	—	1
	Pfeifer Irén	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Puhr Rózsa	1	2	2	2	2	1	2	2	2	—	1
50	Quittner Luiza	1	1	1	1	2	2	1	2	1	—	1
	Réh Mária	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
	Révész Lili	2	1	2	3	2	2	2	fm.	2	—	1
	Rosenfeld Mária	1	2	2	2	2	1	1	2	fm.	—	1
	Róth Erzsi	1	1	1	1	2	1	2	1	1	—	1
55	Salamon Erzsi	1	1	2	2	1	1	3	fm.	2	—	1
	Schulek Viktória	1	1	1	2	1	1	2	1	1	—	1
	Szenes Klára	1	2	2	3	2	2	2	1	1	—	1
	Sztareczky Gabriella	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
	Vajda Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
60	Vrabely Nadja	1	1	3	2	2	1	1	1	1	—	1
	Wellisch Klári	1	2	2	3	2	2	3	2	1	—	2

Kimaradtak: Rózsa Irma, Szeszler Vilma, Szterszky Melinda.

VI. A) osztály.

Osztályfő: Braun Margit dr.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Angol nyelv	Magaviselet
	Ábrahám Emilia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	—	1
	Aich Izabella	2	3	3	3	2	2	3	2	fm.	1	—	1
	Albert Erzsi	2	3	2	1	3	2	2	3	1	1	—	1
	Angyal Paula	1	1	2	1	2	1	2	2	fm.	2	—	1
5	Arbespauer Margit	2	1	2	4	2	2	2	3	1	1	—	1
	Balázs Erzsi	1	1	2	2	1	3	2	2	1	1	—	1
	Benyovits Klári	1	1	2	3	1	1	1	1	1	1	—	1
	Berger Gizella	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Bergsmann Emmi	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	fm.	—	1
10	Boda Matild	1	2	2	1	2	1	1	2	2	1	—	1
	Boros Andrea	2	2	2	2	2	2	2	2	—	1	—	1
	Brenek Mária	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Burger Klári	1	1	1	2	1	1	2	1	fm.	1	—	1
	Czanik Eszter	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
15	Czeisler Róza	2	3	3	4	2	2	2	3	fm.	fm.	—	1
	Deutsch Margit	2	3	3	4	3	3	3	2	3	1	—	1
	Dittrich Piroska	3	3	3	2	3	3	2	2	1	2	—	1
	Dolinay Iris	1	1	2	2	1	2	1	2	1	1	—	1
	Eberhardt Mária	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	—	1
20	Ernyei Magda	1	1	2	3	1	2	1	1	1	fm.	—	1
	Faludi Mária	2	3	2	3	2	2	2	3	2	2	—	1
	Flecker Katalin	2	1	2	2	2	2	1	1	fm.	2	—	1
	Franz Mária	2	3	2	2	1	1	2	3	1	2	—	1
	Friedmann Etel	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	—	1
25	Greiner Elza	1	1	1	2	1	2	1	1	fm.	1	—	1
	Grünbaum Klára	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Haasz Olga	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	—	1
	Hajnal Piroska	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	2	1	1
	Hajós Mária	2	2	2	2	3	2	1	2	1	1	—	1
30	Hauser Erzsi	3	3	3	4	3	3	2	3	fm.	fm.	—	1
	Kolbányi Jolán	1	2	3	4	3	2	2	3	1	1	—	1
	Kovács Rózsa	1	2	2	2	2	1	1	1	2	1	—	1
	Krompaszky Gizella	2	2	3	2	2	1	1	3	1	1	—	1
	Ladányi Janka	2	2	2	1	3	3	1	2	fm.	2	—	1
35	Lányi Erzsi	1	3	2	3	2	3	2	2	fm.	2	—	1
	László Gizella	2	2	2	3	3	2	2	2	fm.	2	—	1
	Lenke Sarolta	1	1	2	3	1	2	1	1	fm.	2	—	1
	Lővy Kornélia	2	1	2	2	3	1	1	1	3	2	—	1

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Angol nyelv	Magaviselet
	Mezei Elza	1	2	1	2	2	1	1	1	fm.	1	—	1
40	**Molnár Alice**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Morandini Irma	1	1	2	3	2	1	1	2	fm.	fm.	—	1
	Moskovits Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	—	1
	Nemes Hajnalka	1	2	2	3	3	2	1	3	1	1	—	1
	Polyák Erzsébet	1	3	2	3	2	3	2	1	3	2	—	1
45	**Pongrác Ilona**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Posonyi Erzsébet	1	2	2	2	1	1	1	2	fm.	2	—	1
	Radó Janka	2	3	3	4	3	2	2	3	fm.	3	—	1
	Révész Erzsébet	1	2	2	3	2	2	2	3	2	2	—	1
	Somogyi Rózsa	2	3	2	3	2	3	2	2	1	fm.	—	1
50	Spiera Márta	1	3	1	2	1	1	1	1	fm.	fm.	—	1
	Steiner Ilona	1	2	1	2	2	2	1	2	fm.	fm.	—	1
	Stux Olga	1	1	2	1	2	2	1	2	fm.	1	—	1
	Schönfeld Erzsi	2	2	2	3	3	2	2	2	1	1	—	1
	Szepessy Sarolta	1	2	2	1	2	2	1	1	2	1	—	1
55	Tolnai Rózsa	1	1	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1
	Vrabely Vera	1	3	2	3	3	2	1	2	2	1	—	1
	Weichardt Margit	1	3	3	3	2	3	2	3	2	1	—	1
	Woggenhuber Erzsi	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Zanker Aranka	1	2	2	2	1	2	1	2	1	fm.	—	1
60	Zádor Jolán	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	—	1
	Zsombori Piroska	1	2	2	1	3	2	1	3	1	1	—	1
	Magántanulók:												
	Fényes Irén	2	4	2	4	2	2	4	3	—	—	—	—
	Freund Etel	1	2	2	3	2	1	2	2	—	—	—	—
	Grossmann Margit	1	3	3	4	3	1	2	3	—	—	—	—
	Lyachovics Brigitta	1	2	3	3	2	2	2	3	—	—	—	—
	Schultz Paula	1	2	2	2	2	2	3	2	—	—	—	—

Kimaradtak: Grossmann Margit, Strowsky Ibolya, Szőllősi Amilia.

VI. B) osztály.

Osztályfő: Kundt Ernő dr.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Angol nyelv	Magaviselet
	Bajza Erzsébet	2	3	3	2	3	3	3	2	fm.	fm.	—	2
	Bánd Boriska	2	1	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1
	Bánd Stefánia[1]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Berger Ella	2	2	3	3	1	1	2	2	fm.	1	—	1
5	Berkovits Piroska	2	3	3	3	2	3	2	2	fm.	fm.	—	2
	Bleier Anna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	1
	Bojár Klára	3	3	4	4	3	3	3	3	fm.	3	—	2
	Brand Renée	2	1	2	2	1	1	2	2	fm.	1	—	2
	Braun Mária I.	1	1	2	1	1	1	1	2	1	fm.	—	1
10	Doktay Adél	1	3	3	3	3	2	1	3	1	1	—	1
	Egri Jolán	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1	—	1
	Einzenberger Edit	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	—	1
	Erdős Margit	3	3	4	3	3	2	3	3	fm.	3	—	2
	Erdős Piroska	1	2	3	2	2	2	2	2	2	1	—	1
15	Förstner Magda	2	2	3	3	2	2	1	2	fm.	1	—	2
	Gárdonyi Irén	1	3	3	3	3	3	3	3	1	fm.	—	2
	Gombás Boriska	1	1	3	2	2	1	1	2	1	1	—	1
	Gruber Mária	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gubovits Sarolta	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	—	1
20	Horváth Irén	2	1	3	3	2	2	1	2	fm.	1	—	1
	Józsa Gabriella	1	1	3	2	3	1	1	1	fm.	1	—	2
	Kende Júlia	2	3	3	3	3	2	2	1	1	2	—	2
	Klár Viktória	3	2	4	4	3	4	3	3	fm.	3	—	2
	Koppány Erzsébet	2	2	3	3	2	3	2	2	fm.	1	1	2
25	Kortva Piroska	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	2	1
	Kosotán Ottilia	1	2	3	2	2	1	2	3	2	1	—	1
	Krsztics Deszanka	1	2	3	2	1	2	1	3	fm.	1	—	1
	Lázár Silvia	1	2	3	3	3	1	2	3	fm.	1	—	1
	Leirer Ilona	2	3	4	3	3	2	3	2	1	1	—	1
30	Meller Laura	2	3	3	2	2	3	2	3	1	1	—	1
	Menczer Erzsébet	2	1	3	2	2	2	1	2	fm.	fm.	1	1
	Nocker Janka	1	1	3	3	2	1	1	1	fm.	1	—	1
	Novák Aranka	1	3	3	3	3	1	2	2	2	1	—	2
	Palik Ibolya	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35	Pártényi Aranka	3	2	4	4	4	3	3	2	fm.	fm.	—	1
	Rau Irén	1	1	2	1	2	1	1	1	fm.	fm.	1	1

[1]) Vizsgálatlan maradt.

Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Angol nyelv	Magaviselet
Réthelyi Alexandra	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	—	1
Rosenberg Laura	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
40 **Simonovits Ella**	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	fm.	1	1
Somogyi Sára	2	3	3	3	3	2	2	2	2	fm.	—	2
Spitzer Mária	1	2	2	1	2	1	2	2	fm.	fm.	1	1
Schifner Piroska	1	2	2	1	2	1	2	2	1	fm.	—	1
Szántó Ilona	1	3	3	2	2	1	2	2	2	1	—	1
45 Székely Alice	1	2	2	2	2	1	1	2	1	2	—	2
Székely Irén	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	—	1
Szongott Ilona	2	3	3	1	3	1	1	2	1	1	—	1
Turóhányi Ilona	1	1	2	1	1	1	1	1	fm.	1	1	1
Unger Klára	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	—	1
Varga Ida	1	3	4	3	4	2	2	3	1	2	—	1
50 Winkler Katalin	1	1	2	1	1	2	1	1	fm.	fm.	—	1
Wuits Irén	2	3	3	3	2	2	2	3	fm.	1	—	1
Zeutner Erzsébet	1	3	2	2	2	2	2	1	fm.	1	1	1
Magántanulók:												
Ehrenfeld Margit	1	2	2	1	2	1	2	2	—	—	—	—
Lengyel Erzsébet	1	3	3	3	3	3	2	3	—	—	—	—

Kimaradtak: Braun Mária II., Fényes Ilona, Goldburg Ilona, Kotányi Klára, Pruzsinszky Paula.

VII. A) osztály.

Osztályfő: Erődi Kálmán dr.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Fizikai gyakorlatok	Angol nyelv	Magaviselet
	Babolcsay Margit	2	2	3	4	3	2	2	1	fm.	1	—	1
	Baranyai Mária	1	2	2	3	2	2	2	2	1	2	—	1
	Bátor Renée	1	1	1	1	2	1	1	1	fm.	1	—	1
	Braun Elza	1	1	2	1	1	1	1	2	fm.	1	—	1
5	Czeiner Margit	1	2	2	2	3	1	1	1	1	1	—	1
	Dittler Jolán	2	3	1	2	1	2	2	3	1	2	1	1
	Éliás Szeréna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Färber Margit	1	2	2	3	3	1	1	2	2	1	—	1
	Freund Piroska	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	—	1
10	Fuchs Rózsa	1	1	1	1	1	1	1	2	fm.	1	—	1
	Gallner Márta	2	3	2	3	2	2	2	1	fm.	1	—	1
	Glatz Aranka	1	2	2	3	3	2	1	3	1	2	—	1
	Gróza Margit	1	2	1	2	2	1	2	1	1	1	—	1
	Hofstetter Etel	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	—	1
15	Horváth Katalin	1	1	1	1	3	1	1	1	1	2	—	1
	Juhász Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	—	1
	Klaudy Izabella	1	2	2	1	2	2	1	2	fm.	2	—	1
	Korbuly Sylvia	1	3	2	3	2	2	1	3	fm.	—	—	1
	Kunvári Lilla	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	—	1
20	**Leopold Margit**	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	—	1
	Löw-Beer Erna	1	2	1	1	2	1	1	1	fm.	2	—	1
	Lőwy Julia	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1	1
	Lukács Lenke	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	1	1
	Lustig Alice	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	2	—	1
25	**Mandler Felicia**	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	—	1
	Markovits Kornélia	1	2	2	2	1	1	1	2	fm.	2	—	1
	Mohora Alma	1	2	1	1	1	2	2	2	1	2	—	1
	Molnár Margit	1	1	1	1	1	1	1	2	fm.	1	—	1
	Polgár Lili	1	1	1	1	1	1	1	2	fm.	1	—	1
30	Róth Margit	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	—	1
	Sarkadi Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Sor Stefánia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Spiegel Margit	1	2	1	1	2	2	1	1	1	2	—	1
	Szemere Anna	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1
35	Szerencsi Erika	1	2	2	1	2	1	1	2	fm.	—	—	1
	Székely Margit	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	—	1
	Tauszky Etel	1	1	1	1	1	1	1	2	fm.	1	—	1
	Turnai Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1

Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Fizikai gyakorlatok	Angol nyelv	Magaviselet
Vajda Erzsébet	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Vajner Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1	1
Venetianer Márta	1	3	3	3	3	3	3	3	fm.	2	—	1
Weinberger Johanna	1	3	2	2	2	2	3	2	fm.	2	—	1
Weisz Hermina	1	2	2	3	2	2	2	3	2	1	—	1
Witriol Gizella	1	2	2	3	2	2	1	2	fm.	1	—	1
Wolf Margit	1	2	1	2	2	2	1	1	1	2	—	1
Zboray Ella	2	2	2	3	3	1	1	2	2	—	—	1
Magántanulók:												
Greiner Irén	1	1	1	1	1	2	2	2	—	—	—	—
Haaz Stefánia	1	2	1	1	2	2	1	3	—	—	—	—
Lustig Rózsa	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
Póra Edit	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
Szira Mária	2	2	3	2	4	3	2	4	—	—	—	—

VII. B) osztály.

Osztályfő: Neisser Irén dr.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Szabadkézi rajz	Fizikai gyakorlatok	Angol nyelv	Magaviselet
	Andorffy Mária	1	1	2	1	2	2	2	3	2	2	—	2
	Avar Mária	1	2	1	1	1	1	2	2	fm.	—	—	1
	Bajza Hajnalka	1	2	1	1	1	2	2	2	fm.	2	—	1
	Barhó Margit	1	1	1	1	1	1	1	2	fm.	1	—	1
5	Braun Mina	1	2	1	2	1	3	2	3	2	2	—	1
	Gangel Erzsébet	1	1	2	1	1	2	2	2	1	—	—	1
	Gábor Ilona	1	3	3	2	2	2	2	3	1	—	1	1
	Görög Erzsébet	1	1	1	2	1	1	1	2	fm.	1	—	1
	Hein Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	—	1
10	Herezfeld Lili	2	2	3	2	2	3	3	3	1	1	—	2
	Hoffmann Klára	1	1	2	1	1	1	3	3	2	2	—	2
	Horváth Alojzia	2	1	2	2	3	2	2	3	2	1	—	1
	Kán Gizella	2	2	2	2	3	2	2	3	2	1	—	1
	Keppich Erzsébet	1	2	3	2	3	3	2	2	1	1	—	1
15	**Képessy Etelka**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Kittel Rózsa	2	2	2	3	2	2	2	3	1	1	—	2
	Korényi Verona	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Magerl Emilia	1	3	2	1	1	3	2	3	1	2	—	1
	Mócsy Márta	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20	Mósch Margit	2	1	1	1	1	2	2	2	fm.	2	—	1
	Nagy Anna	2	1	2	2	3	1	1	2	1	2	—	2
	Pécsi Eszter	1	1	1	1	2	1	1	1	3	1	—	1
	Pfeifer Ilona	1	1	1	1	2	1	1	3	2	1	—	1
	Pfeifer Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
25	Rácz Margit	1	2	1	3	2	2	2	2	1	1	1	1
	Roth Margit	1	2	3	2	2	3	2	3	1	2	—	2
	Rothbart Irma	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Schreiber Regina	1	2	2	2	3	3	2	3	2	1	—	2
	Stengel Leontin	2	3	3	2	2	3	1	3	1	1	—	1
30	Terényi Regina	2	2	1	1	1	2	3	2	fm.	2	—	1
	Török Sarolta	1	1	2	2	2	1	1	1	fm.	1	—	1
	Vogl Józsa	2	1	1	1	3	1	3	3	fm.	1	—	1
	Weisz Adél	1	2	3	2	2	3	1	3	2	2	—	1
	Magántanulók:												
	Haraszti Jolán												
	Kálmán Irén												
	Popovity Natália												

Kimaradtak: Haraszti Jolán, Jantsó Gabriella, Létmányi Margit, Nagy Mariska, Wodianer Julia.

VIII. A) osztály.

Osztályfő: Ballagi Malvin.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Filozófiai propedeutika	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Fizikai gyakorlatok	Angol nyelv	Magaviselet
	Balogh Denise	1	3	3	3	2	3	3	3	3	—	—	1
	Barabás Erzsébet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Basch Anna	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1
	Benedek Irma	1	1	2	2	1	1	2	1	1	1	—	1
5	Bognár Vilma	1	1	2	2	1	1	1	1	2	1	—	1
	Csegezy Noémi	1	2	3	2	3	1	1	1	2	1	—	1
	Danek Sylvia	1	3	3	3	3	1	2	2	3	2	—	1
	Ehrenreich Erzsébet	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Érczhegyi Mária	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	—	1
10	Faragó Aranka	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fleischmann Eleonóra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fried Vilma	1	2	3	2	2	3	3	2	1	1	1	1
	Fürst Janka	1	2	3	2	3	3	3	2	3	2	—	1
	Gencsi Eugénia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	Harkányi Edith	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Hölgyi Erzsébet	1	1	2	1	2	1	3	1	1	1	—	1
	Jaulusz Borbála	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kaufmann Irén	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Károlyi Rózsa	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	—	1
20	Környei Margit	1	2	3	2	2	3	2	1	3	2	2	1
	Link Sarolta	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Majsai Ida	1	2	3	3	3	3	2	1	2	2	2	1
	Manheim Margit	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	—	1
	Matz Friderika	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	—	1
25	Mayer Rózsa	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Menczer Sarolta	1	2	3	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Nedelykovits Vera	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Okruczky Magda	1	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	1
	Quandt Alice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
30	**Révhegyi Mária**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Szabó Aranka	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Tangl Signe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
	Török Margit	1	1	2	1	1	1	1	1	2	—	—	1

Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Filozófiai propedeutika	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Fizikai gyakorlatok	Angol nyelv	Magaviselet
Váll Eugénia	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	—	1
35 Walter Ilona	1	1	2	1	2	3	2	1	2	—	—	1
Magántanulók:												
Czógler Mária	1	2	3	2	2	2	2	2	3	—	—	—
Valentin Ibolya	1	1	3	1	2	1	2	1	2	—	—	—

Kimaradtak: Balás Ilona, Heller Jolán, Tirscher Jolán.

VIII. B) osztály.

Osztályfő: Kelecsényi János dr.

	Nevek	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Filozófiai propedeutika	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Fizikai gyakorlatok	Magaviselet
	Almoslino Rachel	1	1	3	3	1	1	3	2	3	2	1
	Deményi Piroska	1	1	3	2	1	1	1	1	1	2	1
	Erdély Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fehér Margit	1	3	3	3	1	2	3	2	3	2	1
5	Gavalya Ilona	2	3	3	3	3	2	3	2	3	2	1
	Geiszt Margit	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1
	Guttmann Olga	1	1	2	1	1	2	3	3	1	1	1
	Hoffmann Erzsébet	1	1	1	1	2	1	2	1	2	2	1
	Jónás Irén	1	3	3	3	3	2	3	1	3	1	1
10	**Kaff Adrienne**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kaufer Izolda	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
	Kaufmann Magda	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Keller Irén	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Klein Olga	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
15	Kóbor Noémi	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	1
	Kövér Rózsa	1	1	2	1	1	2	3	2	3	2	1
	Löwinsohn Olga	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Marschall Frida	1	2	2	2	1	1	3	2	3	—	1
	Menyhárt Erzsébet	1	2	3	3	3	2	3	1	1	2	1
20	Pázmándi Jolán	1	2	3	3	3	2	3	1	3	—	1
	Pécsi Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Polnauer Jolán	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Schell Margit	1	1	3	2	1	2	2	1	2	1	1
	Sebes Erzsébet	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1
25	**Stadler Bella**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Steinberger Klára	1	1	2	1	1	2	3	2	3	2	1
	Szóbl Blanka	1	1	2	1	1	2	2	1	2	2	1
	Török Ibolya	1	1	2	1	2	2	3	3	2	2	1
	Viola Ilona	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30	Wild Ella	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1
	Zacharovits Sarolta	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1

Kimaradtak: Jankovius Ilona, Kreycsir Gizella, Schwarcz Margit.

Jelentés az érettségi vizsgálatokról.

A lefolyt 1913/14. tanévben ismét két nyolcadik osztályunk volt. Érettségire jelentkezett az A) osztályból 34, a B) osztályból 34, összesen 67.

Az írásbeli és szóbeli vizsgálatok mind a két csoporban ugyanazon napon tartattak. Az írásbeli május 18., 19. és 20.-án folyt le. A kitűzött tételek mind a két csoport részére a következők voltak:

A magyar irodalomból: Széchenyi eszméi és hatásuk a magyar költészetre.

A latinból: Tacitus, Germaniae c. 21, 22.

A mennyiségtanból. A) *Algebrából:* Az egyik amortisationális év ez: a törlesztésből

év	%-ra megy	tőkére megy	marad még fent
10	70·92 K	568·49 K	1204.58 K

B) *Geometriából:* Egy gőzmalomkémény 8 oldalú szabályos és egyenes csonkagúla, magassága 42 m. A szemben levő csúcsok távola fent 1 m és alant 1·5 m. Továbbá a sokszögben a bent lévő, szemben álló csúcsok távola fent 0·75 m és alant 1 m. A tégla hossza 0·3 m, szélessége 0·15 m és magassága 0·1 m. A téglaelkallódás 1·75%. Hány tégla kell?

Az írásbelit sikerrel végezték s így szóbeli vizsgálatra bocsájtattak az A) osztályból: 33-an, a B) osztályból: 32-en.

A szóbeli érettségi vizsgálatok mind a két osztályban június 8., 9. és 10.-én tartattak. Az A) csoportban Dr. Alexander Bernát egyetemi rendes tanár, a B) csoportban Fest Aladár budapesti kir. főigazgató elnökölt.

A vizsgálatok eredménye:

Az A) osztályban :

	Nevek	Vizsgálat eredménye	Választott életpálya
	Rendes tanulók:		
	Barabás Erzsébet	jelesen érett	tanár
	Basch Anna	jól érett	orvos
	Benedek Irma	jól érett	„
	Bognár Vilma	jól érett	tanár
5	Csegezy Noémi	jól érett	„
	Ehrenreich Erzsébet	jelesen érett	orvos
	Érczhegyi Mária	jelesen érett	tanítónő
	Faragó Aranka	jelesen érett	vegyész
	Fleischmann Eleonóra	jelesen érett	orvos
10	Fried Vilma	érett	—
	Gencsi Eugénia	jelesen érett	orvos
	Harkányi Edith	jelesen érett	tanár
	Hölgyi Erzsébet	jól érett	tanítónő
	Jaulusz Borbála	jelesen érett	orvos
15	Kaufmann Irén	jelesen érett	„
	Károlyi Rózsa	jelesen érett	—
	Környei Margit	érett	művész
	Link Sarolta	jelesen érett	orvos
	Majsai Ida	érett	—
20	Manheim Margit	jelesen érett	orvos
	Mayer Rózsa	jól érett	művész
	Matz Friderika	jól érett	tanár
	Mencer Sarolta	jól érett	orvos
	Nedelykovits Vera	jól érett	„
25	Quandt Alice	jelesen érett	tanár
	Révhegyi Mária	jól érett	tanítónő
	Szabó Aranka	jelesen érett	tanár
	Tangl Signe	jelesen érett	„
	Török Margit	jól érett	„
30	Váll Eugénia	jelesen érett	„
	Walter Ilona	jól érett	„
	Magántanulók:		
	Czógler Mária	érett	tanár
	Valentin Ibolya	jelesen érett	„

Egy növendék betegsége miatt a vizsgálaton nem jelenhetett meg.

A B) osztályban:

	Nevek	Vizsgálat eredménye	Választott életpálya
	Rendes tanulók:		
	Deményi Piroska	jól érett	tanár
	Erdélyi Margit	jelesen érett	tanár
	Geiszt Margit	jól érett	tanár
	Guttmann Olga	érett	tanár
5	Hoffmann Erzsébet	jelesen érett	tanár
	Kaff Adrienne	jelesen érett	tanár
	Kaufer Izolda	jól érett	orvos
	Kaufmann Magda	jelesen érett	tanár
	Keller Irén	jelesen érett	orvos
10	Klein Olga	jelesen érett	orvos
	Kóbor Noémi	jól érett	tanár
	Löwinsohn Olga	jelesen érett	tanár
	Menyhárt Erzsébet	érett	tanár
	Pécsi Margit	jelesen érett	orvos
15	Polnauer Jolán	jelesen érett	orvos
	Schell Margit	érett	tanár
	Sebes Erzsébet	jelesen érett	orvos
	Stadler Bella	jelesen érett	orvos
	Steinberger Klára	jól érett	tanár
20	Szóbl Blanka	jól érett	orvos
	Török Ibolya	érett	tanár
	Viola Ilona	jelesen érett	orvos
	Wild Ella	jól érett	orvos
	Zacharovics Sarolta	jelesen érett	orvos
	Magántanulók:		
	Gruber Gabriella	jól érett	orvos
	Lichtenthal Manóné	érett	tanár

A rendes tanulók közül 6-nak, a magántanulók közül 2-nek vizsgálata sikertelen volt.

A zongora tanfolyam növendékeinek előmenetele.

Zenetanárnő: Dr. Duma Tivadarné

Sorszám	A tanuló neve	Szorgalom	Zongora	Zeneelmélet
	I. éves:			
	Septei Mária	3	2	1
	Szeghő Erzsébet	1	1	1
	Vámossy Ilona	1	1	1
	II. éves:			
	Folkmann Klára	2	2	2
5	Huber Brigitta	1	1	1
	Kozma Piroska	2	2	2
	III. éves:			
	Berger Sári	3	3	2
	Boross Andrea	3	2	2
	Rosztányi Margit	2	2	1
10	Szongoth Ilona	2	1	1
	IV. éves:			
	Csillay Zsuzsa	2	1	1
	Szeghő Nelly	2	1	1
	V. éves:			
	Boda Matild	2	2	1
14	Dolinay Irisz	2	2	1

Zenetanárnő: Láng Erzsébet

Sorszám	A tanuló neve	Szorgalom	Zongora	Zeneelmélet
	I. éves:			
	Mérey Ilona	2	2	2
	Szalkai Boriska	1	1	1
	Vanek Hilda	2	2	2
	II. éves:			
	Pártl Irén	1	1	2
5	Tattay Jolán	1	1	1
	IV. éves:			
	Kolozs Erzsébet	2	2	2

Zenetanárnő: Literáty Judith

Sorszám	A tanuló neve	Szorgalom	Zongora	Zeneelmélet
	I. éves:			
	Rátai Margit	1	2	2
	II. éves:			
	Balogh Ilona	1	2	—
	Pártos Alice	1	2	2
	III. éves:			
	Jacobi Ágnes	2	2	—
5	Kún Ilona	2	2	—
	Pártényi Aranka	3	3	—
	Spitzer Mária	2	2	—
	Szabó Erzsi	2	2	—
	IV. éves:			
	Fodor Márta	1	2	—

Az »Ifjúsági Segítő-Egyesület« jelentése az 1913—14. tanévről.

A budapesti IV. kerületi községi Leánygimnázium és Felsőbb leányiskola „Ifjúsági Segítő-Egyesülete“ jelen tanévben alakult meg. Célja: a támogatásra szoruló, érdemes tanulók anyagi segélyezése.

Erődi Kálmán dr. tanár kezdeményezésére és vezetése mellett az egyesület szervezése 1913. dec. 9.-én vette kezdetét, 19.-én már 519 tagot számlált és az alaptőke gyűjtésére 157-en vállalkoztak. Tanév végén a rendes tagok száma: 625. Alapító tagok lettek: Braum Margit dr., Deseő Irén dr., Dénes Lajosné dr., Grossmann Margit, Neiser Irén dr. (30 K), N. N. tanárnő, Tichy Margit dr., Virányi Sámuelné (50 K) és a III. fels. l. Fehér Rózsa Egylete. Pártoló tagok: Vida Elza és Zielinszky Szilárd.

A karácsonyi gyűjtés a tagok buzgó és dícséretes fáradozását bizonyítja:

VIII. A) osztály.

Barabás Erzsébet	5·— K
Fürst Janka	5·30 „
Harkányi Edit	11·60 „
Majsai Ida	5·— „
Török Margit	23·10 „
Összesen	50 — K

VIII. B) osztály.

Erdély Margit	5·— K
Geiszt Margit	6·70 „
Hoffmann Erzsi	1·66 „
Jankovius Ilona	2·50 „
Keller Irén	5·60 „
Klein Olga	1·50 „
Kóbor Noémi	20·— „
Steinberger Klára	4·— „
Török Ibolya	4·70 „
Összesen	51·66 K

VII. A) osztály.

Babolcsay Margit	2·— K
Baranyai Mária	3·— „
Braun Elza	14·— „
Czeiner Margit	5·— „
Färber Margit	12·— „
Fuchs Rózsi	10·— „
Gallner Márta	10·— „
Gróza Margit	9·— „
Hofstetter Etel	14·— „
Horváth Kató	5·— „
Juhász Margit	25·50 „
Klaudy Izabella	5·— „
Korbuly Sylvia	15·40 „
Leopold Margit	6·— „
Löwy Julia	20·— „
Lukács Lenke	6·40 „
Lustig Rózsi	11·14 „
Markovits Nelly	15·— „
Mohora Alma	25·— „
Sarkadi Margit	10·— „

Spiegel Margit	5·— K
Polgár Lili	10·— „
Szemere Anna	7·60 „
Szerencsi Erika	3·50 „
Székely Margit	6·— „
Wolf Margit	7·— „
Vajner Ilonka	50·— „
Zboray Ella	2·— „
Összesen	314·54 K

VII. B) osztály.

Braun Margit	5·— K
Koppich Erzsi	8·— „
Nagy Mariska	6·— „
Rácz Margit	10·— „
Török Sári	3·— „
Weis Margit	—·80 „
Összesen	32·80 K

VI. A) osztály.

Aich Izabella	13·81 K
Angyal Paula	—·38 „
Bergsmann Emmi	5·— „
Boda Matild	3·26 „
Burger Klára	—·72 „
Deutsch Margit	1·— „
Eberhardt Mária	16·60 „
Lányi Erzsébet	5·— „
László Gizella	11·— „
Morandini Irma	3·20 „
Radó Janka	4·— „
Szöllősy Emilia	30·— „
Zádor Jolán	10·— „
Összesen	104·77 K

VI. B) osztály.

Braun Mária	5·30 K
Gruber Mária	10·— „
Rau Irén	3·10 „
Szánthó Ilona	3·40 „
Winkler Kata	8·56 „
Összesen	30·36 K

V. A) osztály.

Cenner Olga	6·— K
Dezsőffy Magda	5·— „
Dozsi Mária	7·10 „
Erős Olga	1·10 „
Érchegyi Stefánia	5·30 „
Fischer Margit	8·10 „
Feuermann Elza	6·— K
Félix Anna	10·— „
Fogel Olga	2·40 „
Günsberger Gabriella	3·86 „
Kardos Gabriella	1·12 „
Kollár Bella	6·— „
Kandl Flóra	4·20 „
Markovits Lenke	2·— „
Mészáros Mária	8·40 „
Sebestyén Julia	2·22 „
Simonsits Kata	9·— „
Szabó Erzsébet	3·— „
Szőke Gizella	2·— „
Tirscher Lenke	5·— „
Virger Ilona	16·60 „
Zucker Aranka	6·— „
Összesen	120·40 K

V. B) osztály.

Antal Kata	2·70 K
Bärnkopf Janka	6·80 „
Előry Erzsébet	1·40 „
Gönczy Erzsébet	5·— „
Kanitzer Erzsébet	3·20 „
Löffler Edith	1·— „
Róth Erzsi	—·60 „
Ormi Ibolya	8·44 „
Összesen	29·14 „

III. osztály.

Antal Valéria	4·— K
Jahoda Renée	1·— „
Kaufmann Anna	4·— „
Koszits Lenke	4·— „
Linberger Márta	2·40 „
Révhegyi Erzsi	2·— „
Összesen	17·40 K

II. A) osztály.

Engel Ilona	4·48 K
Fogl Rózsi	6·46 „
Folkmann Klári	3·50 „
Forró Erzsi	17·24 „
Gara Mária	5·— „
Huber Brigitta	5·40 „
Jordán Márta	8·— „
Millig Vilma	7·— „
Pint Mária	47·— „
Tarján Pálma	2·— „
Újváry Jolán	4·40 „
Vida Erzsi	3·— „
Veinlager Aranka	2·— „
Összesen	115·48 K

II. B) osztály.

Dobozy Zsófia	1·— K
Hollós Olga	1·— „
Lantos Anna	1·— „
Poriszka Ida	2·— „
Összesen	5·— K

V. Felső osztály.

Deutsch Ilona	1·— K
Meller Erzsébet	1·— „
Sándor Klára	2·80 „
Wisinger Lujza	—·60 „
Összesen	5·40 K

IV. Felső osztály.

Bihari Emma	1·64 K
Bocskai Ilona	14·10 „
Kántor Ilona	—·60 „
Morandini Olga	6·30 „
Összesen	22·64 „

III. Felső osztály.

Bárcy Berta	5·— K
Blaskó Gizi	3·60 „
Dozzi Ilonka	6·60 K
Rajzák Erzsi	6·20 „
Róna Alice	—·48 „
Róth Böske	1·70 „
Összesen	23·58 K

I. A) osztály.

Büchler Irén	6.— K
Feuermann Vali	1·— „
Fischer Sarolta	1·— „
Hasenfeld Anna	25·— „
Vladár Márta	3·— „
Zádor Anna	13·— „
Összesen	49·— K

I. B) osztály.

Ábel Erzsi	45·68 K
Hubert Anna	10·80 „
Keményffi Lenke	5·— „
Kozma Piri	5·— „
Nagy Edit	4 50 „
Weisz Vera	2·20 „
Timár Dorottya	5·10 „
Vágó Márta	8·— „
Godenir Oktávia	—·40 „
Összesen	86·68 K

A gimnáziumi tanulók gyüjtése	871·55 K
A felsőbb leányiskolai tanulók gyüjtése	187·30 „
Összesen	1058·85 K

Időközben a választmányi tagok választattak meg. VIII. *a)* osztályból: Barabás Erzsébet, Harkányi Edit, Jaulusz Borbála, Quandt Alice, Révhegyi Mária; VIII. *b)* osztályból: Erdély Margit, Keller Irén, Klein Olga, Pécsi Margit, Stadler Bella; VII. *a)* osztályból: Fuchs Rózsi, Löwy Juliska, Markovits Nelly, Vajner Ilona; VII. *b)* osztályból: Andorffy Mária, Klein Margit, Korényi Verona, Mócsi Márta; VI. *a)* osztályból: Berger Gizella, Bergsmann Emmi, Czanik Eszter; VI. *b)* osztályból: Brandt Renée, Párténvi Aranka, Simonovits Ella; VI. *f)* osztályból: Sipos Stefánia, Szilasi Piroska, Wodetzky Carmen; V. *a)* osztályból: Benedek Jolán, Félix Anna, Gyöngyössy Boriska; V. *b)* osztályból: Bartos Erzsi, Löffler Edit, Ormi Ibolya; V. *f)* osztályból: Glückstha1 Ella, Sándor Klára, Seidner Irén; III. *g)* osztályból: László Ilona, Meisel Julia; IV. *f)* osztályból: Patai Mária, Medina Valéria; III. *f)* osztályból: Bárczy Berta, Sándor Ilona; II. *a)*, *g)* osztályból: László Anna, Hirrmann Emilia; II. *b)*, *g)*

Kanczuker Rózsa, Rátay Margit; I. *a)* osztályból: Neményi Lili, Sándor Márta; I. *b)* osztályból: Ábel Erzsébet, Keményffy Lenke.

1914. február 15.-én az első választmányi ülés Erődi Kálmán dr. tanárnak az igazgató és a tanári kar hozzájárulásával szerkesztett alapszabálytervezetét egyhangúlag elfogadta. Ennek alapján a választmányi tagok a maguk kebeléből titkos szavazással a következő tisztviselőket választották meg:

Barabás Erzsébet
ifj. elnök,

Vajner Ilona
alelnök,

Erdély Margit
főellenőr,

Révhegyi Mária
főpénztáros,

Fuchs Rózsi
titkár,

Markovits Nelly
főkönyvtáros,

Berger Gizella,
Bergsmann Emmi
alkönyvtárosok,

Félix Anna,
Gyöngyössy Boriska
jegyzők.

Az egyesület vezetésével az igazgató Erődi Kálmán dr. tanárt bízta meg.

1914. február 22.-én az alakuló közgyűlés az alapszabályokat szintén egyhangúlag elfogadta és a tisztviselők megválasztását tudomásul vette. Az alapszabályok a vallás- és közoktatásügyi Miniszter Úrhoz 1914. március 2.-án jóváhagyás végett felterjesztettek. Az alakuló közgyűlés az egyesület alaptőkéje gyarapítására hangverseny tartását határozta el és annak rendezésére a tanár-elnököt kérte fel. A hangverseny május 9.-én a Lloyd nagytermében igen szép erkölcsi és anyagi sikerrel tartatott meg. E helyen is köszönettel adózunk Bellovits Imre c. igazgatónak, dr. Braun Margit és dr. Kelecsényi János tanároknak buzgó támogatásukért, a közreműködőknek pedig magas színvonalú, gyönyörködtető szereplésükért, amelylyel a nagyszámú és előkelő közönségnek teljes elismerését vívták ki.

Egyúttal a jótékony célra történt felülfizetéseket:

Ábel Ignác 5 K, dr. Bakács István 4 K, Ballagi Malvin 10 K, Bellaagh László 10 K, Buchinger Manóné 5 K, Deininger Imre 2 K, Dolecsko Margit 2 K, Dozzi Mária 7 K, dr. Erődi

Kálmán 10 K, Faller Ferenc 10 K, Färber Margit 8 K, Feleki Béla dr. 10 K, Forró Róbert 5 K, dr. Gallner Ferencné 4 K, Hollósi Béla 10 K, Janecz Erzsébet 4 K, dr. Kaiblinger Fülöpné 4 K, báró Kohner Adolf 10 K, Korbuly Imre 4 K, Kovács Ernő 1 K, Kovács Rózsi 1 K, dr. Kozák Lajos 5 K, Lakatos Klári 8 K, Loósy Imréné 1 K, dr. Madarász István 4 K, dr. Miklós Elemér 10 K, Millig Vilma 2 K, dr. Neisser Irén 20 K, Pint Mária 3 K, dr. Radnay Jenőné 3 K, dr. Révy Ferenc 10 K, Roth Margit 3 K. Spillenberg Mária 4 K, Szabó Ida 8 K, Tichy Margit dr. 5 K, Toldi Béla 1 K, Toperczer Margit 2 K, dr. Zombory Ida 4 K — az egyesület nevében köszönettel nyugtázzuk.

Budapesten, 1914. június 16.-án.

Barabás Erzsébet
ifj. elnök,

Vajner Ilona
alelnök,

Fuchs Rózsi
titkár.

BEVÉTEL

Az Ifjúsági Segítő Egyesület zárszámadása

KIADÁS

		korona	fillér
1	Karácsonyi gyüjtésből befolyt	1070	67
2	Forró Erzsébet gyüjtése	116	60
3	Tagsági díjakból	588	50
4	Alapító tagdíjakból	220	56
5	Pártoló tagdíjból	4	—
6	Hangversenyből:		
	a) jegyárúsításból	1328	—
	b) felülfizetésekből	219	—
	c) műsorárúsításból	94	20
7	Többlet	1	13
	Összesen	3642	56

		korona	fillér
1	Nyomtatványokra	59	60
2	Segélyezésre	54	—
3	Hangversenyre	422	—
4	Önképzőköri jutalmakra	120	—
5	Segítő Egyesület tisztikarának tableauja	40	—
6	Tiszta jövedelem, mint egyenleg	2946	96
	Összesen	3642	56

Budapesten, 1914. június 17.-én.

A Pénztárvizsgáló-bizottság elnöke:
Jaulusz Borbála s. k.

Révhegyi Mária s. k.
főpénztáros.

Erdély Margit s. k.
ellenőr,

A pénztárvizsgáló-bizottság tagjai:
Löwy Julia s. k., Berger Gizella s. k., Bergsmann Emmi s. k., Gyöngyösi Boriska s. k.

Jelentés a Széchenyi Önképzőkör 1913—14. évi működéséről.

I.

A kört ezidén is dr. Kelecsényi János vezette.

A kör 1913. szeptember 23.-án alakult meg. Elnök lett Steinberger Klára VIII. B) osztályú tanuló. Alelnökök: Révhegyi Mária VIII. A) osztályú tanuló és Kóbor Noémi VIII. B) osztályú tanuló. Titkár: Hoffmann Erzsébet VIII. B) osztályú tanuló. Főjegyző: Erdély Margit VIII. B) osztályú tanuló. Pénz- és könyvtáros: Sebes Erzsébet VIII. B) osztályú tanuló és Bognár Vilma VIII. A) osztályú tanuló. Jegyzők: Lőwy Julia VII. A) osztályú tanuló és Mócsy Mártha VII. A) osztályú tanulók.

Az újonnan megalakult irodalmi szeminárium vezetői: Bognár Vilma és Csegezy Noémi VIII. A) osztályú tanulók voltak.

A kör összesen 16 rendes gyűlést tartott. A bemutatott munkák legnagyobb része komolytárgyú értekezés volt, különösen a magyar és a világirodalom köréből.

Kiválóbb dolgozatokat mutattak be: Steinberger Klára és Aliosmo Ráchel (Maeterlinck: A kék madárról), Erdély Margit (Szabolcska Mihályról), Kóbor Noémi (Faust és Az ember tragédiája), (Fauszt monda és kifejlődése a világirodalomban). Schell Margit (Bánk bán nőalakjai), Bergsmann Emma (Revicky költészetéről), Mócsy Mártha (Kőrösi Csoma Sándorról), Leopold Margit (Moliéreről), Fuchs Rózsa (A művészetről), Nagy Mariska (A modern liráról), Andorffy Mária (Heineről), Stux Olga (Molnár Ferenc: Farkasáról) Székely Irén (Molnár: Liliomáról) és Molnár Alice (Shakespeare énje színműveiben). Elbeszélés volt egy, költemény hat, zeneszám öt.

Kiváló bírálatokat irtak: Bergsmann Emma, Bognár Vilma, Csegezy Noémi, Korényi Blanka.

A felolvasott dolgozatokon látható volt az az örvendetes jelenség, hogy a kör tagjai nemcsak hangulatosságra, stilusbeli szépségekre törekedtek, hanem kellő olvasáson alapuló rendszeres munkára is. E tekintetben különös dícséretet érdemel Kóbor Noémi, Schell Margit és Bergsmann Emma munkássága.

A bírálatok alaposak és találóak voltak, sohasem nagyképűek és nem vétettek a kellő szeretet hangja ellen. E tekintetben nagy érdeme van az Önképzőkör ifjúsági elnökének, Steinberger Klárának, aki okosan és tapintattal irányította a bírálatokat.

Az Önképzőkör több tagja részt vett az intézetnek a Segítő-Egyesület javára rendezett ünnepélyén. „A holnapi lecke" című iskolajáték szerepeit személyesítették meg ügyesen, bátran, kellő előadó-készséggel. — Mindannyian jegyzőkönyvi dícséretet kaptak. Ezek: Barabás Erzsébet, Révhegyi Mária, Kaufmann Magda, Sebes Erzsébet, Polnauer Jolán, Érchegyi Mária, Török Ibolya, Mohora Alma, Dittler Jolán, Rácz Margit, Horváth Kató, Markovits Nelly, Gábor Ilona, Jankoviusz Ilona, Klaudy Bella, Vajner Ilonka.

Ügyes szerepléséért, kedves és közvetlen játékáért a kör jegyzőkönyvi dicséretében részesíti Bellaagh Micike I. F) osztályú tanulót. Továbbá Gábriel Györgyike II. osztályú tanulót a Braun Margit dr. tanár által írt, hangulatos és bájos prológusának előadásáért. Továbbá Benyovits Klári VI. A) és Andorffy Mária VII. B) osztályú tanulókat kiváló szavalatukért. Érdemkönyvileg is megörökítette Kóbor Noéminek az iskolajáték elé írt magas és csinos prológusát.

Jutalomban részesültek kiváló dolgozataikért Bognár Vilma, Csegezy Noémi, Kóbor Noémi, Schell Margit, Wild Ella, Bergsmann Emmi.

A kör buzgó vezetéséért Steinberger Klára ifjúsági elnök 10—10 korona jutalomban részesült. Könyvjutalomban részesültek Kaufmann Magda, Klein Olga, Andorffy Mária dícséretes munkásságukért, Hoffmann Erzsébet, Erdély Margit és Sebes Erzsébet önképzőköri tisztségük buzgó és derekas betöltéséért.

* * *

A kör állandó ülésein kívül a kör tagjai az irodalmi szemináriumban is fejtettek ki munkásságot. A szeminárium célja az volt, hogy bizonyos állandó témára irányítván a tagok figyelmét, részletes és alapos irodalmi tanulmányozáshoz szoktassa azokat. Ilyen állandó tárgy volt az idén „Az ember tragédiája".

Geiszt Margit, Wild Ella, Klein Olga dolgozataikban az egyes színek részletes és beható elemzését nyujtották, Kauffmann Magda, Bognár Vilma és Csegezy Noémi pedig a mű olvasásával kapcsolatos irodalmi tárgyakról értekeztek: a költő életének és költészetének kapcsolata, a történelem költői feldolgozása.

* * *

Önképzőkörünk legújabb hajtása volt az úgy nevezett Kis Önképzőkör. Ebben az V. osztályú tanulók készültek elő a

későbbi önképzőköri munkásságra, olvasmányaik után készült dolgozataikkal és bírálatokkal. Szorgalmas munkásságukkal kiválták Freund Lili, Gyöngyösy Boriska, Weisz Irén, Wellisch Klári, Frimm Róza.

A jegyzői teendőket Gyöngyösy Boriska látta el, míg Freund Lili buzgón segédkezett a tagdíjak beszedésében.

II.

A történelmi szakosztály a mult évi szerencsés kezdet után fokozottabb és sokoldalúbb munkásságról számolhat be. A történelmi előadások mellé földrajziakat vettünk fel és a VIII. oszt. tanulókon kívül a VII. o. t. is kivették részüket a szereplésből. Jövőre még a VI., majd a gimn. V. o. t. önálló munkásságát vesszük igénybe. Kár, hogy egyetlen előadó termünkben (fizikai) csak egy-egy osztálynak van helye s ezért másosztályú érdeklődők meg nem jelenhettek.

A megtartott 20 előadásból Magyarország pragmatikus történetét vetített képek keretében ismertette 5, hazai történelmi forrásmunkákkal foglalkozott 3, művészettörténeti vetített-képes előadás 1 volt; a világhistóriának egy-egy nevezetesebb korát gimn. VII. o. tanulók 5 előadásban mutatták be, klasszikus művet ismertetett 1, irásbeli bírálat 1 volt, míg geografiai előadás vetített képekkel 4 ízben tartatott.

Szereplők voltak: Barabás Erzsébet, Bognár Vilma, Csegezy Noémi, Faragó Aranka, Jaulusz Borbála, Kaufmann Irén, Klein Olga, Löwinsohn Olga, Nedelykovits Vera, Révhegyi Mária, Quandt Alice VIII. o. és Czeiner Margit, Horváth Kató, Mócsy Márta, Spiegel Margit, Szemere Anna, Tauszky Etel és Vajner Ilona VII. o. tanulók. Erődi Kálmán dr. tanár „Magyarország klimavidékeit" ismertette, továbbá „Budát és környékét" vetített képes előadásban mutatta be. A történelmi szakosztály rendezte nov. 19.-én Erzsébet emlékünnepét és tartotta meg márc. 15.-ét.

Jól átgondolt, tartalmas és szép előadásuk miatt különösen kiemelendők: Bognár Vilma (Árpád-kor építészete), Csegezy Noémi (Erdély bemutatása), Faragó Aranka (Magyarország geogr. ismertetése), Klein Olga (Vegyesházi kir. tört. forrásmunkái), Löwinsohn Olga (Árpád-kori tört. forrásmunkák), Révhegyi Mária (Árpád-kori forrásmunkák), Quandt Alice (Szt. István—Géza kora) VIII. o. és Mócsy Márta (Francia forradalom kora), Vajner Ilona (Anglia története) VII. o. tanulók.

Jutalomban részesültek: Révhegyi Mária VIII. A), Löwinsohn Olga VIII. B), Vajner Ilona VII. A) és Mócsy Márta VII. B) oszt. tanulók. A szakosztályt Erődi Kálmán dr. vezette.

Szertárak ismertetése.

1. A földrajzi és történelmi szertár állománya az 1913—14. tanévben.

A) Földrajzi tárgyak.

I. Földgömbök.

			Értéke K-ban
1.	Kugotovicz-féle földgömb	1 db	40·—

II. Térképek.

1.	Budapest katonai térképe 1:75000	4 db	4·—
2.	„ kirándulási térképe	4 „	14·—
3.	„ fali térképe	2 „	56·—
4.	Pest megye fali térképe	2 „	24·—
5.	Magyarország hegy- és vízrajzi térképe	5 „	85·—
6.	„ átnézeti térképe	2 „	36·—
7.	„ közigazgatási térképe	1 „	5·—
8.	„ néprajzi térképe	1 „	17·—
9.	Az osztrák-magyar monarchia térképe	1 „	17·—
10.	Ausztria iskolai fali térképe	2 „	32·—
11.	Európa hegy- és vízrajzi térképe	3 „	75·—
12.	„ politikai térképe	2 „	42·—
13.	Közép-Európa „	3 „	73·—
14.	Balkán-félsziget „	1 „	26·—
15.	Apennini-félsziget „	2 „	52·—
16.	Pireneusi-félsziget „	2 „	52.—
17.	Franciaország „	2 „	52·—
18.	Nagy-Britannia és Irország térképe	1 „	26·—
19.	Skandinávia térképe	1 „	14·—
20.	Oroszország fali térképe	1 „	26·—
21.	Az európai gyarmatok térképe	1 „	26·—
22.	Ázsia térképe	3 „	78·—
23.	Afrika „	4 „	77·—
24.	Észak-Amerika fali térképe	3 „	58·—
25.	Dél-Amerika „ „	3 „	58·—
26.	Ausztrália „ „	3 „	78·—
27.	A föld térképe	2 „	46.—

III. Földrajzi szemléltető képek.

1.	Képek	19 db	37·70

IV. Különfélék.

1.	13×18-as Ernemann-féle fényképező készülék teljes felszereléssel	1 db	500·—

B) Történelmi tárgyak.

I. Történelmi térképek.

1.	Palesztina	3 db	48·—
2.	Imperium Persarum et Macedonum	1 „	4·—
3.	Graecia	3 „	48·—
4.	Italia antiqua	3 „	48·—
5.	A római birodalom legn. kiterjed. korában	3 „	64·—
6.	Európa a népvándorlás korában	4 „	89·—
7.	„ a magyar honfoglalás korában	5 „	113·—
8.	„ a ker. hadj. korában	3 „	72·—
9.	„ a renaissance korában	1 „	24·—
10.	„ a reformátió korában	1 „	24·—
11.	„ a XVIII. század elején	1 „	24·—
12.	„ a francia forr. és Napoleon korában	3 „	65·—
13.	„ államainak gyarm. a XVIII. század elején	2 „	52·—
14.	Magyarország a rómaiak korában	3 „	51·—
15.	„ Szt. István halálakor	4 „	87·60
16.	„ Nagy Lajos korában	2 „	39·60
17.	„ Mátyás halálakor	2 „	39·60
18.	„ 1606-ban	3 „	63·60
19.	„ 1683-ban	3 „	63·60
20.	„ 1722-ben	3 „	63·60
21.	„ 1847-ben	4 „	89·60

II. Történelmi szemléltető képek és tárgyak.

1.	Képek	48 db	108·—
2.	Márky: Történelmi atlasza	doboz 2	60·—
		Összesen 190 „	4118·90

Szertáros: Dr. Erődi Kálmán

2. „Szemléltető Oktatási Szertár" állománya az 1913—14. tanévben.

Régi leltári állomány.

Diapozitivek megnevezése		Értéke K-ben
	A) Történelemből.	
1.	Magyar nemzet története ... ... 51 db	51·—
2.	*B)* Földrajzból ... ... 53 „	53·—
	C) Fizikai földrajzból.	
3.	Természeti tünemények szemléltetése ... ... 36 db	72·—

Az 1912—13. és 1913—14. évi szerzemény:

A) Földrajzból.

I. Az Alföld:

1.	Buda és környéke ... ... 59 db	65·—
2.	Duna-Tisza-Körös köze... ... ... 37 „	37·—
3.	Duna-Tiszaköz ... ... — ... ... 30 „	30·—
4.	Az Alföld északkeleti része ... ... 21 „	21·—
	II. Dunántúl.	
5.	A Balaton és környéke... ... ... 35 db	35·—
	III. Kis-Alföld.	
6.	A Kis-Alföld és környéke... ... ... 29 db	29·—
7.	*IV. Horvát-Szlavonország* ... 39 „	39·—
8.	*V. Tengerpart* ... ... 40 „	40·—
	VI. Északnyugati hegyvidék.	
9.	Keleti része ... ... 45 db	45·—
10.	Középső része ... ... 31 „	31·—
11.	Nyugati része ... ... 18 „	18·—
12.	A Magas-Tátra és környéke ... ... 60 „	60·—
13.	*VII. Északkeleti hegyvidék* ... 19 „	19·—
	VIII. Délkeleti hegyvidék.	
14.	Az Alduna és környéke ... ... 33 db	33·—
15.	Erdély ... ... 72 „	72·—
16.	A Mezőség ... ... 44 „	44·—
17.	*IX. Bosznia és Hercegovina* ... 30 „	30·—

Diapozitivek megnevezése		Érték K-ban
X. Ausztria.		
18. Alpi tartományok (nyugati rész és Bécs—Trieszt vonal)	70 db	70.—
19. Szudétai és Kárp. tartományok	28 „	28·—
20. Dalmáczia	28 „	28·—
21. *XI. Svájc*	52 „	55·—
22. *XII. Afrika*	50 „	173·—
XIII. Filmek.		
23. Az Alpok között	110 m.	22·—
24. Grönland	84 „	16·80
25. Káspi-tenger	70 „	14·—
B) Természetrajzból.		
I. Növénytan.		
26. Alaktan	62 db	62·—
27. Élettan	17 „	17·—
28. A növényvilág csodái (film)	106 m.	21·20
II. Állattan.		
29. Szövettan	29 db	29·—
30. Élettan	12 „	12·—
31. Állattypusok	18 „	18·—
32. Fejlődéstan és összehasonlító állatbonctan	27 „	27·—
33. Doboz à 6 K	26 „	156·—
C) Kép- és térképkeretek.		
34. Képkeret	2 db	18·—
35. Térképkeret	4 „	26·—
D) Fényképező eszközök.		
36. Voigtländer féle „Bergheil“ Heliar-objektivű kamara teljes felszereléssel	1 db	310·—
37. Fényképező gép bőrtáskája	1 „	15·—
38. Fényképlemez kazetta	3 „	6·—
39. Fényszűrő (Dukar-filter)	1 „	22·—
40. Diapozitívmásoló gép	1 „	21·—
41. Diapozitívtisztító és ragasztó keret	2 „	5·50
42. Diapozitívállvány	1 „	3·50
43. Diapozitív szállító doboz	1 „	7·50
44. Diapozitív keret (vetítéshez)	1 „	8·00
Összesen:		2015·50

Szertáros: Dr. Erődi Kálmán.

3. Természetrajzi szertár állása.

Természetrajzi gyüjtemények.

A) Állattani gyüjtemény	291 db	3164·60	K	értékben
B) Növénytani gyüjtemény	45 „	410·70	„	„
C) Ásvány-kőzet gyüjtemény	400 „	350·—	„	„
D) Szemléltető képek	132 „	511·—	„	„
E) Műszerek, eszközök	— „	558·30	„	„
Összesen		4994·60	K	értékben

Vegytani gyüjtemény:

A) Műszerek, készülékek, edények	78 db	565·20	K	értékben
B) Anyagok		200·—	„	„
Összesen		765·20	K	értékben

Szertáros: Kiss Ödön.

Természettani szertár leltára.

1. Szilárd testek mechanikája (folytatás).

1911-es beszerzés.

	K	f.
38. Weinhred-féle reverziós inga	15·	—
39. Egyensúlyzó báb	18·	—
40. Dinamométer (ládában)	50·	—

1912-es beszerzés.

41. Egyenes noniusz (minta)	10·	—
42. Sztopperóra	36·	—

2. Folyékony testek mechanikája.

1. Brahma-féle sajtó	120·	—
2. Pascal-féle fenéknyomási készülék	60·	—
3. Fölfelé ható erőt kimutató készülék	3·	—
4. Közlekedő csövek vetítésre	3·	—
5. Közlekedő csövek különböző folyadékoknak	18·	—
6. Segner-féle kerék üvegből	3·	—
7. Tömör- és üreshenger Archimedes törvényeinek kimutatására	8·70	
8. Készülék az oldalnyomás kimutatására	23·	—
9. Archimedes-féle mérleg Mohr szerint	28·	—
10. Csatornavízszintező	20·	—
11. Areométer sűrűbb folyadékok részére	4·	—
12. „ ritkább „ „	4·	—

		K f.
13.	Piknométer 20 g.-os	2·—
14.	„ 50 „	2·80
15.	Hajszálcsősor (vetítésre)	15·—

Szertáros: Képessy Imre,
c. igazgató.

5. A Rajzszertár állománya az 1913—14. tanévben.

A) Természet utáni rajzoláshoz.

			Érték K-ban
	I. Faneműek.		
1.	Tárgyak	40 db	328·20
	II. Agyagneműek.		
2.	Edények	43 db	75·65
3.	III. Gyümölcsutánzatok	9 „	32·—
4.	IV. Kitömött állatok	7 „	83·50

B) Minták utáni rajzoláshoz.

	I. Lapminták.		
5.	Boros—Radó-féle	1 db	1·—

C) Különfélék.

6.	Tárgyak	8 db	47·60
7.	„Juwel" bársonyégető gép	1 „	17·—
8.	Faégető gép, platin felszereléssel	1 „	42·10
		110 db	636·05

Szertáros: özv. Gerhardt Alajosné.

6. Kézimunka szertár állománya.

1.	I. Eszközök	102 db	30·—
	II. Minták természetben.		
2.	Csipkeminták	32 db	48·50
3.	Himzőminták	78 „	544·40
4.	Horgolóminták	39 „	44·10
	III. Minták képekben	232 „	509·96
	Összesen	483 db	1176·96

Szertáros: Spillenberg Mária.

7. Az „Ifjúsági könyvtár“ állománya

az 1913—14. tanévben.

Szerző neve	Kötetszám
Ágai Adolf	3
Alcott	2
Ambrozovicsné	3
Andersen	2
Andor József	3
Arany János	27
Amicis	4
Arany László	2
Artagnan	1
Anatole	4
Abonyi Lajos	10
Apponyi Albert	1
Abrányi Emil	1
Aranyos–Rákosi	2
Ajdor Imre	2
Angyal Dávid	1
Apor Péter	1
Alexander mrs	2
Ábrahám Ernő	2
Bisi Albini	1
Bródy Sándor	3
Brózik Károly	2
Bársony István	25
Beecker Stowe	2
Benedek Elek	16
Bocs	1
Berzsenyi Dániel	3
Beőthy Zsolt	2
Bayer József	1
Balassa	1
Bessenyey György	3
Bartalus	1
B. Büttner Lina	4
Beniczky Irma	1
Byron	1
Böngérfi	4
Beutner	1
Beksics Gusztáv	1
Burnett	1
Busch	2
Baron	1
Berczik	1
Bodonyi	1
Bartha	2
Bert	1
Bíró Lajos	5
Balla	1
Bedő	1
Blicher	3
Bréte Harte	1
Baedeker	6
Berzeviczy	1
Cooper	7
Cox	2
Czuczor	4
Csokonay	4
Czirbusz	1
Cervantes	2
Church	2
Colon	1
Christian	1
Concha	1
Coppeé	1
Csengey	2
Csiky	1
Csánki	1
Conan Doyle	1
Croker	24
Cherbulier	2
Cholnoky	2
Chantepleure	2
Daudet	4
Dickens	10
Dosztojevszky	1
Donászy	8
Deák Ferenc	4
Darvai	1
Dalmady	1
Dóczi	2
Dugonics	1
Dahn	3
Déryné	6
Endrődi	5
Everett	4
Ebers	6
Eschtruth	12
Eliot	6
Eötvös báró	32
Eötvös Károly	16
Erdély	2
Eichendorff	1
Egho	1
Ferenczy	4
Faylné	4
Festetics gróf	1
Flaubert	1
Flammarion	1
Falk	1
Földes	4
Faludi	2
Farkas Emőd	2
Fodor Sándor	1
Fouqué	1
Farkas Pál	3
Gaal	42
Gárdonyi	8
Grimm	4
Glyn	7
Gréville	4
Goethe	3
Geierstam	1
Gvadányi	1
Gogoly	1
Goncsárov	2
Gracza	7
Gáspár	15
Gulliver	1
Gellért	1
Grósz	1
Gauss	1
Génin	1
Garay	2
Gréguss	1
Győry	1
Györök	1
Gyöngyössy	2
Gyarmathyné	4
Gyulay	10
Gyp	2
Green	2
Herczeg	23
Hedm	2
Horváth Mihály	2
Holub	2
Hohenauer	2
Hevesi	1
Holló Sári	1
Hentaller	4
Hunfalvy	2
Hock	1
Hanusz	1

Szerző neve	Kötetszám
Hankó	1
Havas	1
Harasztiné	1
Halden	1
Helm	1
Hungerford	3
Hope	1
Horatis	1
Heine	2
Hebbel	1
Herzog	1
Hamvay	6
Hegedűs Gyula	1
Heimburg	19
Jókai	69
Jósika	18
Jebb	1
Jakab	1
Józsa	1
Imre Sándor	1
Jankó	1
Ignotus	2
Kisfaludy Károly	8
Kiss József	4
Krudy	1
Kemény Zsigmond	16
Kazinczy	7
Kisfaludy Sándor	7
Katona	1
Kármán	1
Körner	1
Kölcsey	6
Kerényi	1
Kelemen	1
Kemenczky	1
Kemechey	2
Kardos	2
Krón	1
Kingsley	1
Kipling	3
Kerékgyártó	7
Kleist	1
Kőszegi	1
Kozma	4
Kisnos	2
Kemencky	1
Kellermann	1
Lampérth	2
Laurie	2
Legouvé	1
Lázár	6
Láng	3
Lőrinczy	4
Lenau	1
Ludvig	1
Legioner	3
Lovik	7
Lagerlőf	2
Lotti Pierre	1
Lessing	3
Lévay	2
Larousse	1
Lengyel	1
Lyka	1
Mikszáth	36
Módossy	1
Molnár	10
Mauksch	4
May	11
Mayer	2
Montgomery	1
Marlitt	2
Mikes	2
Márki	2
Makaffy	1
Macé	1
Molière	1
Myskovszky	1
Makai	1
Madách	1
Mészáros	2
Malonyay	4
Nausen	1
Nordsenkjöld	1
Négyessy	1
Norris	4
Nopcsa	2
Nádai	1
Quida	3
Ovidius	1
Orczy Emma br.	2
Petőfi	11
Plutarchos	2
Pauler	2
Pasteiner	3
Pajéeken	1
Pálfi	1
Priscos Rhetor	1
Rákosi Viktor	17
Radó	6
Riedl	2
Rostand	8
Reviczky	1
Rhoden	1
Remellay	1
Rudolf trönörökös	1
Rider	1
Radvánszky	3
Ripka	1
Reinach	1
Shakespeare	7
Sebők	3
Szabóné	4
Swift	1
Segurné	3
Sebők	3
Smiles	1
Stanley	2
Symonds	1
Sebestyén	1
Sebesztha	1
Sime	1
Salamon Ferenc	4
Simonyi	2
Stinde	1
Schumann	1
Scott	4
Sienkiewicz	2
Schiller	6
Scheffel	1
Stein	1
Stratz	5
Szigligeti	4
Széchenyi	5
Szalay	2
Szabolcska	1
Szitnyay	4
Szabó	1
Szterényi	1
Szathmáry	3
Szigligeti	4
Szikra	8
Szende–Dárday	2
Szomory	2
Tóth Béla	8
Tóth Rezső	1
Tompa	4
Thakeray	2
Tutsek	4
Toldi	2
Tisza Etelka	3
Tarczai	1
Tábori	1

Szerző neve	Kötetszám
Twain	1
Tolnay	1
Tóth Kálmán	5
Taine	2
Tinódi	4
Tardos	1
Thaly	2
Tömörkény	2
Tacitus	2
Vörösmarty	25
Vajda	3
Verne	13
Vértesi	3
Verseghy	2
Virág	4
Vachott	2
Vadnay	4
Vitkovics	1
Vas Gereben	4
Varga	3
Váczy	2
Váradi	5
Wohl	3
Wildermuth	1
Wilde	6
Weber	1
Williamson	1
Zemplényi	3
Zboray	1
Almanach	1
Anthologia	3
Bécsi képes krónikából szemelvények	1
Magyar remekírók	55
Magyar- és Olvasókönyvtár	200
Gesta romanorumból	1
Gyermek köszöntő	1
Révai lexikon	10
Széchényi emlékkönyv	7
Nemzeti dalok	1
Vegyesek	10
Összesen	1497
Értéke: 5988 Kor.	

Könyvtáros: Spillenberg Mária.

Ösztöndíjak és tandíjmentességek.

A székesfővárosi közoktatási ügyosztálynak f. é. május hó 5.-én 33.717/1914. VII. ü. o. sz. alatt kelt határozata értelmében:

A Gizella cs. és kir. főhercegnő nevét viselő 200 koronás ösztöndíját Rétai Margit gimn. II. b), Hámos Jolán, Szabó Erzsébet V. b), Dolinay Iris, Szepessy Sarolta VI. a), Mócsi Márta VII. b), Érchegyi Mária VIII. a) tanulók nyerték el.

A Mária Valéria cs. és kir. főhercegnő nevét viselő szintén 200 koronás ösztöndíjat Módos Gizella gimn. V. a), Engel Gizella V. b), Grünbaum Klára VI. a), Bátor Renée és Sor Stefánia VII. a), Matz Friderika és Szabó Aranka gimn. VIII. a), osztályú tanulók nyerték el.

Tandíjmentesek voltak:

	I. A) f.	I. B) f.	III. f.	IV. f.	V. f.	VI. f.	II. A) g	II. B) g.	III. g.	V. A) g.	V. B) g.	VI. A) g.	VI. B) g.	VII. A) g.	VII. B) g.	VIII. A) g.	VIII. B) g.	Összesen
Egész tandíjmentes	17	16	12	16	6	8	18	17	18	29	25	26	13	19	16	20	12	228
Féltandíjmentes	—	—	1	6	–	1	—	5	5	7	4	9	9	3	4	3	4	61
Összesen	17	16	13	22	6	9	18	22	23	36	29	35	22	22	20	23	16	349

Statisztikai kimutatások.

a) A tanulók száma osztályonkint

	I. A) f.	I. B) f.	III. f.	IV. f.	V. f.	VI. f.	II. A) g.	II. B) g.	III. g.	V. A) g.	V. B) g.	VI. A) g.	VI. B) g.	VII. A) g.	VII. B) g.	VIII. A) g.	VIII. B) g.	Összesen
	osztályban																	
Felvétetett az egész év folyamán	48	49	41	57	45	36	40	43	44	68	64	64	58	46	37	38	34	812
Meghalt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kimaradt	—	2	2	—	2	1	2	2	—	—	3	3	7	—	4	3	3	34
Vizsgálatlan maradt	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Osztályoztatott	48	47	39	57	42	35	38	41	44	68	60	61	51	46	33	35	31	776

b) A tanulók közt vallásra nézve volt

róm. kath.	gör. kath.	gör. kel.	ág. ev.	ref.	unit.	izr.	összesen
272	2	13	39	42	4	404	776

c) A tanulók közt anyanyelvre nézve volt

magyar	német	horvát-szerb	tót	oláh	ruthén	összesen
755	14	6	1	—	—	776

d) A tanulók nyelvismerete

csak magyarul beszél	magyarul tud
315	776

e) A tanulók szülei között polgári állásra nézve volt

Őstermelő			Iparos			Kereskedő és vállalkozó			Tisztviselő		Katona	Más értelmiségű (orvos, ügyvéd, lelkész, tanár, tanító, mérnök, író, művész., stb.)	Személyes szolgálatlan élő (munkás, napszámos, szolga)	Magánzó (nyugdíjas vagy tőkéjének jövedelméből élő stb.)	Összesen
önálló			önálló			önálló									
nagybirtokos és bérlő	kisbirtokos és bérlő	alkalmazott	nagyiparos	kisiparos	alkalmazott	nagykereskedő	kiskereskedő	alkalmazott	közt.viselő, állami, hatósági	magán és társul. ti					
12	11	—	25	46	12	53	43	15	159	143	19	157	4	81	776

f) A tanulók életkora a tanév végén

Osztály	10	11	12	13	14	15	16	17	18 és több	Összesen
	évesen volt									
I.	41	48	6	—	—	—	—	—	—	95
II.	1	34	38	6	—	—	—	—	—	79
III.	—	1	38	37	7	—	—	—	—	83
IV.	—	—	1	43	12	1	—	—	—	57
V.	—	—	—	—	5	126	32	7	—	170
VI.	—	—	—	—	—	10	100	27	10	147
VII.	—	—	—	—	—	2	16	44	17	79
VIII.	—	—		—	—	—	—	2	64	66
Összesen	42	85	83	89	19	139	148	80	91	776

g) A tanulók születési hely szerint

helybeli	megyebeli	más megyebeli	horvát-szlavon-országi	külföldi	összesen
532	67	157	9	11	776

h) A tanulók magaviselete

hány tanuló kapott			
jó	szabályszerű	kevésbbé szabályszerű	rossz
o s z t á l y z a t o t			
720	56	—	—

i) A tanulók mulasztása

A mulasztott tanítási órák közül	I. A) f.	I. B) f.	III. f.	IV. f.	V. f.	VI. f.	II. A) g.	II. B) g.	II. g.	V. A) g.	V. B) g.	VI. A) g.	VI. B) g.	VII. A) g.	VII. B) g.	VIII. A) g.	VIII. B) g.	Összesen
	o s z t á l y b a n																	
Igazoltak	4370	3448	2721	4464	2186	2984	1803	2366	3473	3754	2815	3468	1974	2778	2312	2106	2583	49605
	Nem mulasztott 25 tanuló																	

j) A tanulók előmenetele százalékokban

	II. f.	III. f.	IV. A) f.	IV. B) f.	V. f.	VI. f.	I. A) g.	I. B) g.	II. g.	V. A) g.	V. B) g.	VI. A) g.	VI. B) g.	VII. A) g.	VII. B) g.	VIII. A) g.	VIII. B) g.	Összesen illet. átlag
	o s z t á l y b a n																	
Osztályoztatott	48	47	39	57	42	35	38	41	44	68	60	61	51	46	33	35	31	776
Sikerrel végzett	48	47	39	57	41	35	37	39	42	62	56	56	45	45	33	35	31	748
Sikerrel végzett %-ban	100	100	100	100	97·7	100	97·5	95	95·5	91·3	96·6	92	88	97·8	100	100	100	96·4
Bukott %-ban	—	—	—	—	2·3	—	2·5	5	4·5	8·7	6·4	8	12	2·2	—	—	—	3·6

k) Tanulmányi előmenetel a rendes tárgyakban

	I. A) f.	I. B) f.	III. f.	IV. f.	V. f.	VI. f.	II. A) g.	II. B) g.	III. g.	V. A) g.	V. B) g.	VI. A) g.	VI. B) g.	VII. A) g.	VII. B) g.	VIII. A) g.	VIII. B) g.	Összesen
	o s z t á l y b a n																	
Minden tárgyból:																		
kitünő eredménnyel	12	10	10	27	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66
jeles eredménnyel	20	17	9	14	16	8	8	7	10	8	11	11	6	11	6	7	8	177
legalább jó eredménnyel	16	16	13	14	13	15	13	18	19	39	12	15	15	19	7	17	7	268
legalább elégséges eredménnyel	—	4	7	2	11	6	16	14	13	15	33	30	24	15	20	11	16	237
Összesen	48	47	39	57	41	35	37	39	42	62	56	56	45	45	33	35	31	748
Elégtelen eredménnyel:																		
egy tárgyból	—	—	—	—	1	—	1	2	1	2	2	5	2	1	—	—	—	17
két „	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	1	—	—	—	—	5
több „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3	—	—	—	—	6
Összesen	—	—	—	—	1	—	1	2	2	6	4	5	6	1	—	—	—	28
Összesen	48	47	39	57	42	35	38	41	44	68	60	61	51	46	33	35	31	776

Tájékoztatás a jövő iskolai évre.

A jövő 1914—15. tanévre a felvételek és nagyrészt a beiratások is már jelen tanév végén megtörténtek. Ezért 1914. szept. 1.-én kezdődő beiratkozás egyrészt csak azon tanítványainkra vonatkozik, akik az év végén fölvétettek, de véglegesen be nem irattak, továbbá azon új tanulókra, akik fölvétettek, avagy a felvételi vizsgálatot letették, de a beiratkozást valamilyen oknál fogva elmulasztották. Ha esetleg helyek üresen maradnának szept. 4.-én az intézet földszinti folyosóján közhírré tesszük.

Szeptember 1.-én és 2.-án 9—11. óráig csak az intézet volt tanulói, szept. 3.-án és 4.-én pedig a már felvett új növendékek iratnak be. A nem jelentkezettek helyeit megüresedettnek vesszük és szept. 5.-én töltjük be.

A polgári leányiskola IV. osztályából a gimn. V. osztályába lépő tanulók előzőleg felvételi vizsgálatot tenni kötelesek s vizsgálat tárgyai: rendszeres magyar nyelvtan, stilisztika és magyar történelem. A felvételi vizsgálat ideje aug. 31.-e; díja 20 korona. Jelentkezni aug. 29.-én az igazgatónál kell. Ez csak azokra vonatkozik, akik az év végén felvétettek s arról értesítést nyertek.

Az összes javító és pótlóvizsgálatok f. é. augusztus 30.-án és 31.-én tartatnak meg. Aki egy tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az igazgatónál tartozik jelentkezni. A két tantárgyból bukott tanuló a tankerületi kir. főigazgató úr engedélyével jelentkezhetik javítóvizsgálatra. Ezen engedélyért a kir. főigazgató úrhoz (mélt. dr. Erődi Béla kir. udv. tanácsos) intézett és teljesen felszerelt folyamodványok legkésőbb július 1.-ig nyújtandók be az igazgatóságnál.

Pótlóvizsgálatot tesz az a tanuló, aki az évzáróvizsgálatokról elmarad és betegségét hatósági orvosi bizonnyítvánnyal igazolja. Ezen vizsgálat díjmentes.

Mindezen vizsgálatokra a jelentkezés ideje aug. 29.-e

A tanítási díj egész évre 120 korona; izraelita tanulók még 10 korona vallástanítási díjat fizetnek, amely 2 részletben törleszthető. Az évi tandíj négy egyenlő részletben fizetendő: első negyede szeptember 5.-ig, a második december 5.-ig, a harmadik március 5.-ig és a negyedik május 5.-ig. Aki tandíjmentességre igényt

tart, adóívvel vagy adóigazolvánnyal és bizonyítvánnyal szeptember első napjaiban jelentkezzék az intézet igazgatójánál. Amely tanulók a mult tanévben tandíjmentességben részesültek és az élvezett kedvezményt megtartani óhajtják, szintén jelentkezni kötelesek.

Az összes beiratások és vizsgálatok szept. 5.-én befejeződnek. Szept. 7.-én 9 órakor az osztályrendezésen minden tanulónak megjelenni kötelessége. Szept. 9.-én ünnepélyes Veni Sancte, szept. 10.-én reggel 8 órakor a rendes tanítás kezdete.

Székesfővárosi zongora- és angolnyelvi tanfolyamok a jövő tanévben is tartatnak.

A zongoratanfolyam évi díja 80 korona, mely részletekben fizethető. A beiratkozott tanuló ezt a tandíjat még abban az esetben is megfizetni köteles, ha évközben a tanfolyamból kimaradt.

Ugyanez áll az angolnyelvi tanfolyamra, amelynek évi díja 20 korona és két részletben fizetendő.

Minden egyéb dologban felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.

Az 1914—1915. iskolaévben használandó tankönyvek jegyzéke.

Felsőbb leányiskolai:

I. osztály.

Révy. Magyar olvasókönyv, 6. kiadás	2·—
Révy. Kis magyar nyelvtan	1·20
Szemák. Német nyelvkönyv, I. rész	—·—
Lasz. Földrajz felső leányiskola számára, I. rész	2·60
Kogutovicz. Földr. isk. atlasz	2·50
Perényi. Bevezetés a természetrajzba	2·40
Beke M. Számtan, legujabb kiadás	2·80
Győry–Sztojanovits. Új Magyar Lant, I. rész	—·80
Sztojanovits. Énektan, I. rész, 5. kiadás	1·80

II. osztály.

Szinnyey. Nyelvtan	—·—
Négyesy. Magyar olvasókönyv	—·—
Szemák. Német nyelvkönyv, I. rész	—·—
Teisz. A francia nyelv elemi tanfolyama	—·—
Takács. A magyar nemzet története	—·—
Lasz. Földrajz, II. kötet	—·—
Legeza. Ásványtan, kőzettan és földtan elemei	—·—
König–Beke. Számtan	—·—

IV. osztály.

Révy. Retorika és Poétika	3·20
Arany Toldija, (Magyar Könyvtár)	—·60
Oldal. Német nyelvtan. II. rész	1·60
Oldal. Német olvasókönyv, II. rész	1·60
Bartos–Chovancsák. Francia nyelv, II. rész	2·—
Takács. Középkor történelme	—·—
Kogutovicz. Rendszeres földrajzi iskolai atlasz	2·—
Hahóthy. Természettan és csillagászati földrajz	1·80
Lengyel A. Gazdaságtan	2·—
Csapodi–Gerlóczy. Egészségtan	2·—
Vajdafy–Schmidt. Számtan, II. rész	1·60
Győry–Sztojanovits. Új Magyar Lant, II. rész	1·20
Sztojanovits. Énektan, II. rész	1·80

V. osztály.

Riedl. Retorika és Poetika	6·—
Arany. Buda halála	1·—
Szigligeti. Fenn az ernyő, nincsen kas	—·60
Sophokles. Antigone, Fordította: Csiky G.	1·—
Szemák. Német olvasókönyv, felső leányiskola számára	3·60

Schiller. Wilhelm Tell (Heinrich G. J. i. 21.) ... 1·20
Bartos-Chovancsák. Francia nyelv, I. és II. rész (Kezdőknek) ... ... 4·40
Macher. Francia olvasókönyv, I. rész (Haladók.) 4·—
Takács. Ó- és középkor története ... ... 3·80
Kogutovicz. Történelmi atlasz ... ... 3·—
Paszlavszky. Növénytan ... ... 4·—
Hahóthy. Természettan... 1·80
König—Beke. Algebra... 2·80
Ábel. Mértan, I. rész... ... 3·—
Győry—Sztojanovits. Új magyar lant II. rész... 1·20

VI. osztály.

Horváth Cyrill. Magy. nemzet irodalom története 1·60
Horváth. Magy. irodalomtörténeti olvasókönyv ... —·—
Arany. Toldi estéje ... ... 1·—
Gyulay. Vörösmarty életrajza ... ... 2·80
Shakespeare. Coriolanus. Ford.: Petőfi (J. i. 2.) 1·40
Szemák. Német olvasókönyv felső leányiskola számára ... ... 3·60
Haraszti. Iphigenie auf Tauris ... ... —·60
Macher. Francia olvasókönyv, kezdőknek I. rész, haladóknak II. rész ... 4·—
Takács. Az újkor története 3·40
Takács. A magy. nemzet története felsőbb leányiskolák VI. oszt. számára... ... 3·20
Kogutovicz. Atlasz a magy. történet tanításához 2·—
Paszlavszky. Állattan 4·40
Hahóthy. Természettan... 1·80
Mauritz. Algebra ... ... 2·80
Ábel. Mértan II. rész ... —·—
Szitnyay. Lélektan és neveléstan ... ... 1·20
Győry—Sztojanovits. Új magyar lant II. rész... 1·20

Leánygimnáziumi:

III. osztály.

Négyesy L.: Rendszeres magyar nyelvtan. 3. k. Lampel, 97006/1911.
Négyesy L.: Magyar olvasókönyv. 2. k. Lampel, 94143/1911.
Fodor—Székely: Liber Sexti. II. köt. Szt-István-T. 27257/1912.
Miklós—Kaiblinger: Német olvasókönyv. I. r. 3. k. Lampel—Franklin, 143084/1911.
Varga Ottó: Magyarország története. I. r. 7. k. Franklin—Lampel, 154050/1911.
Lasz Samu: Földrajz. III. kötet, III. j. kiad. Lampel, 31714/1911.
Arany—Szijártó—Dietz: Számtan. II. r. 3. j. kiadás. Lampel, 49805/1911.
Kogutovitz: Földrajzi atlasz. III. r. Magy. Földr. Int. 20572/1898.
Kogutovitz: Atlasz. (Magy. Tört.) Magy. Földr. Int. Eng. fel.

IV. osztály.

Négyesy: Stilisztika olvasókönyvvel. 6. k. Lampel, 141124/1907.
Arany: Toldi magyarázata. Lehr. 14. k. Franklin, 107194/1912.
Fodor—Székely: Liber-Sexti. II. r. Szt-István.-T., 27257/1912.
Miklós—Kaiblinger: Német nyelvkönyv. II. r. 2. k. Franklin, 140039/1911.
Varga Ottó: Magyarország tört. II. r. 7. k. Franklin, 150718/1911.
Kogutovitz: Tíz térkép. 7. kiad. Magy. Földr. Int., 2604/1897.
Beke Manó: Algebra. 7. k. Athenaeum, 138982/1913.
Szterényi—Szalóki: Növénytan IV. oszt. számára. 7. k. Lampel, 24362/1912.

V. osztály.

Riedl: Retorika. 7. k. Lampel, 4863/1905.
Arany: Toldi estéje. Magy. Könyvt. Lampel.
Jókai: Új földesúr. Magy. Könyvt. Lampel.
Gyulai: Emlékbeszéd báró Eötvös felett. Olcsó Könyvt. Franklin
Kölcsey: Válogatott szónoki művei. Olcsó Könyvt. Franklin
Fodor—Székely: Liber Sexti. 2. k. Szt-István-T., 85187/1912.
Dávid: Latin olv. könyv. I. 10 k. Lampel, 2253/1904.
Cserép I. Szemelvények Ovidius műveiből. 3. k. Lampel, 156535/1911.
Hittrich: Szemelvények Julius Caesar műveiből. I. I. 2. k. Franklin, 149019/1911.
Schultz—Dávid: Kisebb latin nyelvtan. 10. k. Lampel, 2253/1904.
Szemák—Haitsch: Német olvasókönyv. 3. r. 6. k. Athenaeum, 3063/1903.
Albrecht: Német nyelvtan. 6. k. Athenaeum, 9908/1907.
König—Beke: Algebra 6. k. Athenaeum, 136015/1908.
Lóky: Geometria. 2. k. Franklin. 4814/1912.
Ujházy: Egyetemes történet. 1 r. 2. k. Szt-István-T. 49276/1911
Paszlovszky: Növéuytan. 3. k. Athenaeum, 123334/1910.
Kogutovitz: Tört. isk. atlasz. Magy. Földr. Int., 2604/1897.

VI. osztály.

Riedl: Poetika. 6. k. Lampel, 74215/1912.
Zrinyi: Szigeti veszedelem. Magy. Könyvt. Lampel.
Vörösmarty: Két szomszédvár. 5 k. Franklin. 59340/1912.
Sophokles: Antigone. III. k. Franklin, 22424/1883.
Shakespeare: Julius Caesar. 4 k. Franklin, 19283/1891.
Cserép: Vergilius Aeneis. 4. k. Franklin, 136288/1911.
Hittrich: Sallustius. De bello Iug. 3. k. Franklin, 113684/1911.
Köpesdy—Cicero: Orationes selectae. Lampel, 13150/1907.
Schultz—Dávid: Kisebb latin nyelvtan. 10. k. Lampel, 2253/1904.
Hittrich: Római régiségek. Kókai bizománya. 59832/1910.
Maywald: Görög nyelvtan. 6. k. Kókai, 50529/1906.
Maywald: Görög gyakorló- és olvasókönyv. 5. k. Kókai, 98452/1910.
Geréb: Prózai szemelvények. 3. k. Athenaeum, 144059/1908.
Újházy: Egyetemes történet. 2. r. 2. k. Szent István Társulat, 31987/1912.
Kogutovitz: Tört. atlasz. II. r. Magy. Földr. Int., 2604/1897.
Szemák—Haitsch: Német olvasókönyv. III. rész. 6. k. Athenaeum, 3063/1903.
Schiller: Wilhelm Tell. 7. k. Franklin, 4682/1903.
Paszlavszky: Állattan. 7. k. Athenaeum, 118682/1910.
König—Beke: Algebra. 6. k. Athenaeum, 136015/1908.
Lóky: Geometria. 2. k. Franklin, 4814/1912.
Lutter: Logaritmus. 16. k. Franklin, 120957/1912.

VII. osztály.

Beöthy: Irodalomtörténet. I. r. 11. k. Athenaeum, 117295/1913.
Mikes: Válogatott levelei. M. K. Lampel.
Balassa: Válogatott költeményei. M. K. Lampel.
A kuruc világ költészete. M. K. Lampel.
Riedl: A magyar irodalom főirányai. O. K. Franklin.
Bartal—Malmossy—Paulovics: T. Livius XXI—XXII. 5. k. Athenaeum, 66092/1909.
Cserép: Szemelvények Vergilius Aeneiséből. 4. k. Franklin, 136288/1911.

Köpesdy: Cirero Oratio in Catilinam. I—IV. 3. k. Franklin, 159605/1911.
Szemák: Német olvasókönyv. IV. r. 5. k. Lauffer V., 49885/1906.
Haraszti: Iphig. auf Tauris. I. I. 2. k. Franklin, 3613/1902.
Maywald: Görög nyelvtan. 5. k. Kókai, 50529/1906.
Csengery: Szemelvények Homeros Iliasából. 4. k. Athenaeum, 37073/1908.
Csengery: Szemelvények Homeros Odysseiájából. 4. j. k. Athenaeum, 81187/1907.
Geréb: Prózai szemelvények. 3. k. Athenaeum, 144059/1908.
Újházy: Újkori történet. 3. rész. Szent István Társulat, 3425/1904.
König—Beke: Algebra. 6. k. Athenaeum, 136015/1908.
Lutter—Eberling: Mértan. 9. k. Franklin, 4526/1903.
Kogutovitz: Történelmi atlasz. 3. r. 9. k. Magyar Földr. Intézet, 2604.
Szíjártó: Természettan. Franklin, 142089/1911.

VIII. osztály.

Beöthy: Magy. irod. tört. II. r. 10. k. Athenaeum, 26116/1900.
Dávid—Pozder: Szemelv. Tacitusból. 2. k. Lampel, 413/1901.
Cserép: Római régiségek. 5. k. Franklin, 396/1897.
Schultz—Dávid: Kisebb latin nyelvtan. 10. k. Lampel, 2253/1904.
Wirth: Szemelvények Q. Horatius Fl. műv. 2. k. Franklin, 2863/1902.
Maywald: Görög nyelvtan. 6. k. Kókai, 50529/1906.
Csengery: Sophokles Antigonéja. 2. k. Athenaeum, 71930/1906.
Szemák—Haitsch: Német olvasókönyv. IV. r. 5. k. Lauffer Vilmos, 49885/1906.
Alexander: Madách. Az ember tragédiája. Athenaeum, 3202/1900.
Schiller: Wallenstein's Tod. Franklin, 11120/1886.
Újházy: A magyar nemzet okny. tört. Szent István Társulat, 42043/1906.
Kornis: A psych. és logika elemei. Franklin, 9537/1911.
Lutter—Éberling: Algebra. 13. k. Franklin, 864/1906.
Lutter—Éberling: Geometria. 9. k. Franklin, 4526/1903.
Szíjártó: Természettan. Franklin, 142089/1911.

Tartalom.

Oldal

A svájci földrajztanítás. Irta: Dr. Erődi Kálmán 3
Kapcsolástan. (Kombinatórika) 17
Az 1913—14. tanév története 33
Tanári testület 39
Elvégzett tananyag az 1913—14. iskolai évben 45
Leánygimnázium 63
A felsőbb leányiskolai tanulók névsora és előmenetele 81
A gimnáziumi tanulók névsora és előmenetele 93
Jelentés az érettségi vizsgálatokról 113
A zongoratanfolyam növendékeinek előmenetele 116
Az „Ifjúsági Segítő-Egyesület" jelentése az 1913—14. tanévről 117
Jelentés a Széchenyi Önképzőkör 1913—14. évi működéséről 123
Szertárak ismertetése 126
Ösztöndíjak és tandíjmentességek 135
Statisztikai kimutatások 136
Tájékoztatás a jövő iskolai évre 138
Az 1914—1915. iskolaévben használandó tankönyvek jegyzéke 140